

Cynllun Gwella Hawliau Tramwy ar gyfer Sir Benfro, 2007 i 2017

Terfynol - Gorffennaf 2008

Wedi ei gymeradwyo gan Gyngor Sir Penfro y 30ain Mehefin 2008

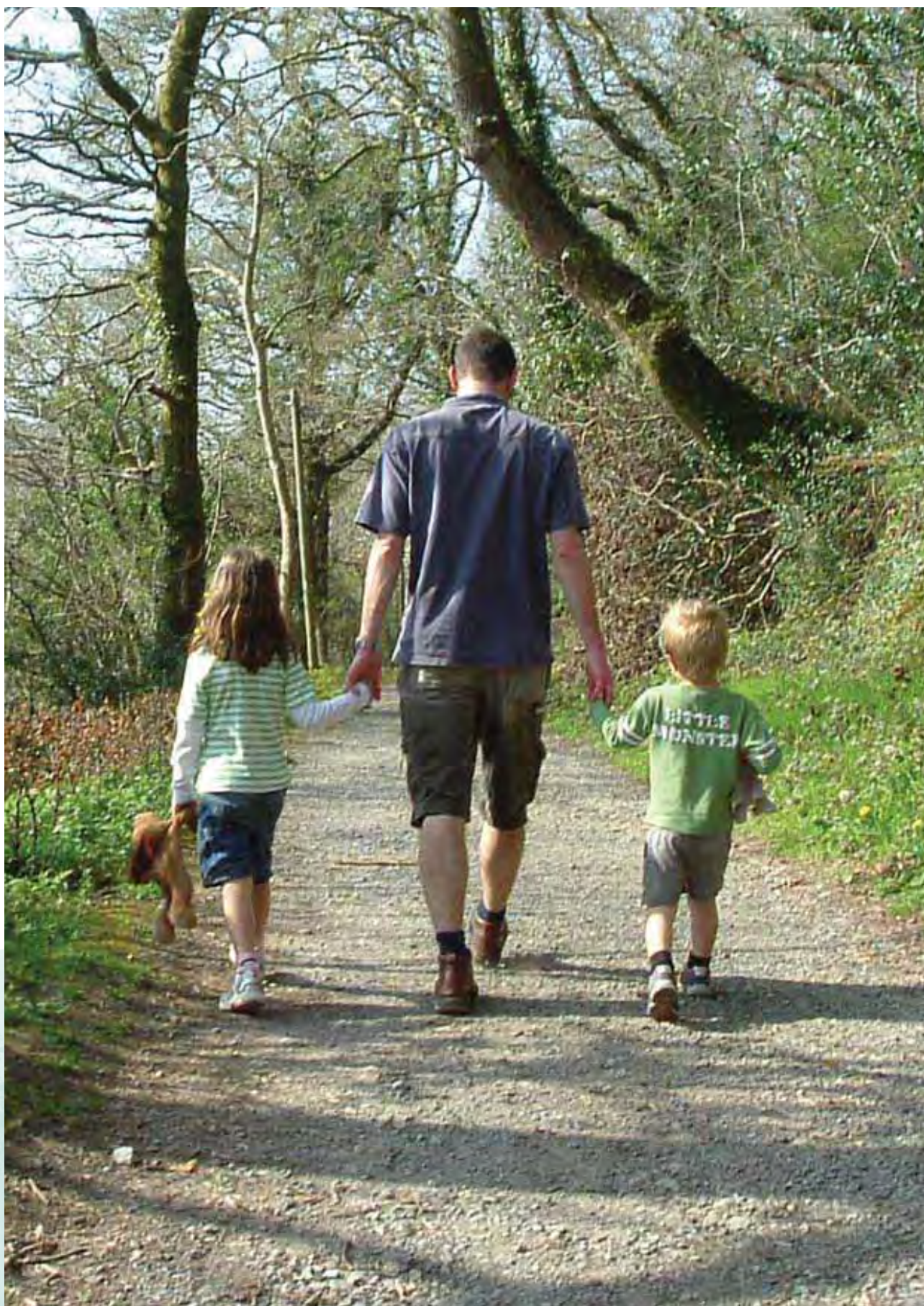
Wedi ei gymeradwyo gan Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro y 23ain Gorffennaf 2008

i Cynnwys

i	Cynnwys	3
ii	Crynodeb	7
iii	Datganiad o weledigaeth	8
iv	Gwybodaeth ar wefan	8
v	Mapiau	8
vi	Byrfoddau ac acronymau a ddefnyddir yn y cynllun hwn	8
vii	Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA)	9
Rhan I	Asesiad o Hawliau Tramwy Lleol	11-18
I.1	Cyflwyniad	11
I.2	Nodweddion y rhwydwaith o hawliau tramwy yn Sir Benfro	11
I.3	Beth yw diben y cynllun hwn (y ROWIP)?	13
I.4	Beth sydd wedi ei wneud hyd yma?	14
I.5	Pa Asesiadau sydd wedi eu gwneud?	14
I.6	Gyda phwy ydym wedi ymgynghori hyd yma a gyda phwy ydym yn rhagweld y byddwn yn ymgynghori yn y dyfodol?	14
I.7	Pwy sy'n defnyddio'r rhwydwaith ar hyn o bryd ac a yw'n debygol y bydd y defnyddwyr yn newid yn y dyfodol?	15
I.8	Pwy yw rhanddeiliaid y rhwydwaith?	15
I.9	I ba raddau y mae'r rhwydwaith yn diwallu anghenion defnyddwyr presennol y rhwydwaith? A yw'n debygol y bydd yn diwallu anghenion defnyddwyr yn y dyfodol?	16
I.10	A yw'r rhwydwaith yn gallu gwasanaethu gofynion pobl gydag anghenion arbennig, er enghraifft, y deillion, pobl gyda nam ar eu golwg a phobl gydag anawsterau symudedd?	17
I.11	A oes swyddogaeth sylweddol i rhwydwaith yr hawliau tramwy yng nghyd-destun ehangach darparu cyfleoedd ar gyfer mynediad cyhoeddus ac adloniant yng nghefn gwlad?	18

Rhan 2	Datganiad o weithredu	19-92
Rhan 2A	Casgliadau o'r Asesiadau, Dogfennau Cefndir ac ymgynghoriadau blaenorol	19-31
2.1	Cyflwyniad	19
2.2	Beth yw'r prif gasgliadau sy'n deillio o'r asesiadau?	19
2.3	Beth yw'r prif gasgliadau sy'n deillio o'r dogfennau cefndir?	26
2.4	Beth yw'r prif gasgliadau sy'n deillio o'r ymgynghori ynglŷn ag Adroddiad ROWIP ar Brif Faterion a'r Ffordd Ymlaen?	30
Rhan 2B	Polisïau, prif heriau ac anghenion defnyddwyr y rhwydwaith	32-37
2.5	Beth yw'r polisïau presennol ar gyfer hawliau tramwy?	32
2.6	Beth yw'r prif heriau sydd o faen yr Awdurdodau o ran rheoli a gwella'r rhwydwaith?	32
2.7	Beth sydd angen ei wneud ar gyfer grwpiau penodol o ddefnyddwyr y rhwydwaith?	34
Rhan 2C	Amcanion ROWIP	38-89
2.8	Amcanion ar gyfer y cynllun gweithredu ROWIP	38
2.9	Amcan A – cynnal rhwydwaith hygyrch o lwybrau cyhoeddus	40
2.10	Amcan B – darparu rhwydwaith mwy di-dor sy'n diwallu gofynion pob defnyddiwr	50
2.11	Amcan C – datblygu rhwydwaith o lwybrau mwy diogel	64
2.12	Amcan D – darparu map cyfoes a swyddogol wedi ei ddigidoli	71
2.13	Amcan E – cynyddu ymglymiad y gymuned yn y gwaith o wella a rheoli llwybrau cyhoeddus	76
2.14	Amcan F – gwella'r modd yr hyrwyddir y rhwydwaith o lwybrau cyhoeddus, y ddealltwriaeth ohono a'r modd y mae'n cael ei ddefnyddio	80
2.15	Gweithredu trwy flaenoriaethu	89
2.16	Monitro	89

Rhan 2D	Ymglymiad rhanddeiliaid, gweithredu, adnoddau ac adolygiad	90-92
2.17	Sut fydd rhanddeiliaid yn cymryd rhan?	90
2.18	Sut fydd yr Awdurdodau yn gwneud i'r cynigion yn y ROWIP ddigwydd?	90
2.19	Pa adnoddau sydd ar gael ar hyn o bryd yn Sir Benfro ar gyfer hawliau tramwy?	91
2.20	Adolygiad o'r cynllun	92
Atodiad A	Hawliau tramwy gwahanol fathau o PROW	93
Atodiad B	Asesiadau a Dogfennau Cefndir ROWIP	93
Atodiad C	Darnau o Gynlluniau Busnes / Rheoli	94
Atodiad D	Asesiad Amgylcheddol Strategol – Adroddiad Sgrinio	96

ii Crynodeb

Mae Cyngor Sir Penfro ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro wedi cytuno i baratoi ar y cyd y Cynllun Gwella Hawliau Tramwy ar gyfer Sir Benfro (ROWIP). Mae'r cynllun hwn yn **dynodi, blaenoriaethu a chynllunio ar gyfer gwelliannau yn y rhwydwaith o hawliau tramwy** yn Sir Benfro. Mae'n ymdrin hefyd â'r angen i **wella cyfleoedd mynediad ar gyfer grwpiau gydag anghenion arbennig**.

Mae **Rhan 1** o'r cynllun yn **asesiad o hawliau tramwy lleol**. Mae'n rhestru prif nodweddion y rhwydwaith yn Sir Benfro, egluro diben y ROWIP, nodi pa waith cefndir sydd wedi ei wneud eisoes, rhoi crynodeb o ymgynghoriadau blaenorol ac archwilio nifer o brif faterion, yn cynnwys:

- Faint y mae'r rhwydwaith ar hyn o bryd yn diwallu anghenion presennol y defnyddwyr ac i ba raddau y mae'n debygol y bydd yn diwallu anghenion defnyddwyr yn y dyfodol;
- Gallu'r rhwydwaith i wasanaethu gofynion pobl gydag anghenion arbennig; a

- Swyddogaeth hawliau tramwy o ran darparu cyfleoedd ar gyfer mynediad cyhoeddus ac adloniant yng nghefn gwlad

Mae **Rhan 2** o'r cynllun yn **ddatganiad o weithredu**. Mae'n rhoi crynodeb o brif gasgliadau'r Asesiadau ROWIP, Dogfennau Cefndir ac Adroddiad ar Brif Faterion a'r Ffordd Ymlaen. Yna daw adrannau sy'n trafod y polisiâu presennol ynglŷn â hawliau tramwy, rhestru'r prif heriau sydd o flaen yr Awdurdodau o ran rheoli a gwella'r rhwydwaith a rhoi syniad o'r hyn y mae angen ei wneud ar gyfer grwpiau penodol o ddefnyddwyr y rhwydwaith. Mae'r amcanion ar gyfer y cynllun gweithredu ROWIP yn deillio o hyn ac maent yn cynnwys amcangyfrifon o'r adnoddau sydd eu hangen a thargedau. Yn olaf, mae'r cynllun yn egluro'r modd y bydd rhanddeiliaid yn cymryd rhan, y modd y mae'r Awdurdodau yn rhagweld y gwneir i gynigion ROWIP ddigwydd ac mewn termau cyffredinol yr adnoddau sydd ar gael ar hyn o bryd ar gyfer gwaith hawliau tramwy yn y sir (y sefyllfa sylfaenol).

iii Datganiad o weledigaeth

Erbyn diwedd y cynllun rhagwelir y bydd y rhwydwaith o hawliau tramwy **yn agored i raddau helaeth, yn hawdd ei ddefnyddio ac mewn cyflwr da**. Bydd yn cynnig cyfleodd cynaliadwy o'r radd flaenaf i breswylwyr ac ymwelwyr gyrraedd cefn gwlad cyfoethog ac amrywiol a thirweddau arfordirol Sir Benfro, gyda pharch dyledus i gynnal bioamrywiaeth. Bydd y cyfleodd hyn **ar gael i bawb a bydd cyhoeddusrwydd da ar eu cyfer**, gyda llawer rhagor o lwybrau ar gael i bobl gydag anghenion arbennig a theuluoedd gyda phlant bach. Bydd darpariaeth wedi ei gwella'n sylweddol ar gyfer pobl sy'n teithio mewn modd cynaliadwy, fel cerdded, seiclo a marchogaeth.

Bydd **Llwybr Cenedlaethol Arfordir Penfro yn dal i fod yr un pwysicaf**, ond bydd llwybrau hir a llwybrau amldefnydd eraill yn cael eu datblygu.

Bydd rhagor o bobl yn gallu mwynhau treftadaeth naturiol y Sir a chynnal neu wella eu hiechyd a'u lles. Bydd ganddynt **ragor o gyfleodd i gyrraedd y rhwydwaith gyda dulliau teithio cynaliadwy**, yn cynnwys cludiant cyhoeddus. Bydd y rhwydwaith yn parhau hefyd i gynnig manteision economaidd sylweddol i'r Sir. Bydd yn parhau i fod yn brif atyniad ar gyfer ymwelwyr gyda llawer o fanteision yn ei sgil.

Bydd y gwaith o **wella a chynnal a chadw'r** rhwydwaith yn cael ei **gyflawni mewn partneriaeth** gyda sefydliadau eraill, rhanddeiliaid, y sector gwirfoddol a defnyddwyr y rhwydwaith, gyda phawb yn ymrwymo i barhau i wella mynediad mewn modd sy'n lleihau'r niwed i'r amgylchedd ac yn cydnabod anghenion y rhai sy'n ymwneud â ffermio, diogelu'r arfordir ac agweddau eraill ar reoli tir.

iv Gwybodaeth ar wefan

Gellir edrych ar y cynllun hwn a'i lawrlwytho o wefannau'r ddau awdurdod:

www.pembrokeshire.gov.uk

www.pcnpa.org.uk

v Mapiau

Mae map A3 o Hawliau Tramwy Cyhoeddus yn Sir Benfro yn cael ei baratoi i gydfynd â'r ROWIP a bydd ar wefannau'r Awdurdodau wedi ei gwblhau. Bydd yn dangos pob Hawl Tramwy Cyhoeddus, llwybr rheoledig Llwybr Cenedlaethol Arfordir Penfro, llwybrau seiclo a maint Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro.

vi Byrfoddau ac acronymau a ddefnyddir yn y cynllun hwn

BOAT	Cilffyrdd sydd ar Agor i Unrhyw Draffig
DPGG	Dangosydd Perfformiad Gwerth Gorau
CCGC	Cyngor Cefn Gwlad Cymru
Y Ddeddf	Deddf Cefn Gwlad a Hawliau
CROW	Tramwy, 2000
GIS	System Wybodaeth Ddaearyddol
CDU	Cydgynllun Datblygu Unedol ar gyfer Sir Benfro
Dewis lleiaf cyfyngol	Y dewis sy'n hwyluso mynediad i'r amrediad ehangaf o ddefnyddwyr
CSP	Cyngor Sir Penfro
APCAP	Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro
LAF Sir Benfro	Fforwm Mynediad Lleol Sir Benfro
PROW ROWIP	Hawliau Tramwy Cyhoeddus Cynllun Gwella Hawliau Tramwy ar gyfer Sir Benfro
WPI	Rhaglen Cymru ar gyfer Gwella

vii Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA)

Mae Cyfarwydddeb yr Undeb Ewropeaidd 2001 / 42 / EC ynglŷn ag asesu effeithiau rhai cynlluniau a rhaglenni ar yr amgylchedd (a elwir yn Gyfarwydddeb SEA fel arfer) yn mynnu asesiad amgylcheddol ffurfiol yn ystod cynhyrchu rhai cynlluniau a rhaglenni y mae'n debygol y byddant yn effeithio'n sylweddol ar yr amgylchedd. Mae'r Gyfarwydddeb wedi ei hymgorffori yng Nghyfraith Cymru trwy rinwedd Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni (Cymru) 2004 (y rheoliadau SEA).

Yn y Cyfarwyddyd i Awdurdodau Lleol yng Nghymru ynghylch Cynlluniau Gwella Hawliau Tramwy, a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cynulliad Cymru yn 2002, nid oes unrhyw sôn am ofynion sgrinio SEA mewn perthynas â ROWIP. Fodd bynnag, rhoddodd CCGC wybod i'r Awdurdodau yn yr hydref 2007 (yn rhan o'u hymateb i'r ymgynghoriad ynghylch y ROWIP draft) bod y cynllun yn dod o dan Erthygl 2a o'r Gyfarwydddeb Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA).

Wrth gynnal SEA, mae angen ystyried effeithiau amgylcheddol cynllun, yn cynnwys y dewisiadau eraill a gynigir, a hynny mor fuan ag y bo modd wrth baratoi'r cynllun. Yn yr achos hwn, mae hyn braidd yn drafferthus, oherwydd methwyd ag egluro y gallai'r ROWIP fod yn rhwym wrth yr erthygl berthnasol yn y Gyfarwydddeb SEA tan 2007, ac erbyn hynny roedd pob Asesiad wedi ei wneud, y cynllun draft wedi ei gyhoeddi a'r ymgynghori ynglŷn ag ef wedi bod.

Y cyngor a gafwyd nawr gan CCGC yw y dylai'r Awdurdodau un ai:

- a) Gynnwys datganiad sgrinio sy'n cyflawnhau pam nad yw'r SEA wedi ei wneud; neu
- b) Gynnwys datganiad sy'n cyflawnhau pam nad oes yr un ymarfer sgrinio wedi ei wneud.

Mae'r Awdurdodau wedi ymateb trwy baratoi Adroddiad Sgrinio Asesiad Amgylcheddol Strategol, y mae'r ddogfen hon yn ei gynnwys, sef Atodiad D. Eu casgliad yw nad oes angen Asesiad Amgylcheddol Strategol ar y ROWIP.

Rhan I Asesiad o Hawliau Tramwy Lleol

1.1 Cyflwyniad

1.1.1 Mae rhwydwaith yr **Hawliau Tramwy Cyhoeddus** (PROW) yn Sir Benfro yn cynnig cyfleoedd i'r cyhoedd fwynhau tirweddau a chynefinoedd naturiol yr ardaloedd gwledig **yn cerdded, ar gefn beic a cheffyl**. Mae ychydig o'r llwybrau ar gael hefyd i ddefnyddwyr cerbydau modur a gywrwr cerbyd a cheffyl.

1.1.2 Hefyd, mae'r rhwydwaith o lwybrau yn gwneud **cyfraniad pwysig i'r diwydiant twristiaeth** ac ansawdd bywyd y preswylwyr, **gan ddod â manteision economaidd a chymdeithasol sylweddol**. Ar ben hynny, mae'n cynnig **cymhelliad i bobl ymarfer yn gorfforol**, sy'n gallu gwella eu hiechyd a'u lles.

1.1.3 Mae Cyngor Sir Penfro (CSP) o ran ei swyddogaeth fel Awdurdod Prifffyrdd Lleol, yn gyfrifol am hawliau tramwy yn y

Sir. Yn ardal y Parc Cenedlaethol, mae rhai o'r cyfrifoldebau hyn, ar gyfer cynnal a chadw yn arbennig, wedi eu dirprwyo i Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro (APCAP). Mae gan APCAP hefyd bwerau cyfochrog ar gyfer rhai materion (fel gwyradau a chreadigaethau) ac mae'n awdurdod rheoli ar gyfer Llwybr Cenedlaethol Arfordir Penfro ar ran Cyngor Cefn Gwlad Cymru (CCGC).

1.1.4 Mae CSP ac APCAP yn gwneud cyfraniadau pwysig i gynnal a chadw a gwella hawliau tramwy yn y Sir. Cytunwyd felly y byddant ar y cyd yn paratoui'r Cynllun Gwella Hawliau Tramwy ar gyfer Sir Benfro (ROWIP), yn unol â darpariaethau adran 60 o Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy, 2000 (Deddf CROW).

1.2 Nodweddion y rhwydwaith o hawliau tramwy yn Sir Benfro

1.2.1 Mae'r rhwydwaith ar hyn o bryd yn 2,352 cilometr o hyd (1462 o filltiroedd). Dyma rannau'r rhwydwaith

Mathau o lwybr	Sir Benfro (pob llwybr)	Rheolaeth wedi ei Dirprwyo i Awdurdod y Parc Cenedlaethol	Rheolir gan Gyngor Sir Penfro
Llwybrau Cerdded	1,853 cilometr 78.8% o'r rhwydwaith	841 cilometr	1012 cilometr
Llwybrau Ceffylau	466 cilometr 19.8% o'r rhwydwaith	185 cilometr	281 cilometr
Cilffyrdd Cyfyngedig (a elwid gynt yn Ffyrdd a Ddefnyddir fel Llwybrau Cyhoeddus)	13 cilometr 0.6% o'r rhwydwaith	8 cilometr	5 cilometr
Cilffyrdd sydd ar Agor i Unrhyw Draffig (BOATs)	20 cilometr 0.8% o'r rhwydwaith	8 cilometr	12 cilometr

- I.2.2 Mae disgrifiad byr o'r 'hawliau tramwy' ar gyfer pob un o'r rhain yn **Atodiad A** i'r cynllun hwn.
- I.2.3 Hefyd mae **rhwydwaith sy'n datblygu o lwybrau oddi ar y ffyrdd a ddefnyddir ar y cyd** gan seiclwyr a cherddwyr yn y Sir. Mae'r rhain mewn categori ar wahân ac nid mewn unrhyw gategori sydd wedi ei restru yn Atodiad A. Yr amcangyfrif yw bod 42 o gilometrau o lwybrau seiclo heb draffig (sydd ar gyfer cerddwyr hefyd) ar gael ar hyn o bryd. Mae rhai rhannau o'r rhwydwaith hwn o lwybrau a ddefnyddir ar y cyd yn perthyn i'r Rhwydwaith Seiclo Cenedlaethol.
- I.2.4 Yn ogystal â PROW a llwybrau a ddefnyddir ar y cyd gan seiclwyr a cherddwyr, mae llawer hefyd o **lwybrau caniatool** yn Sir Benfro. Mae dau fath. Mae'r cyntaf yn llwybr penodol nad yw'n PROW ac y mae perchen tir yn cytuno i ganiatáu i'r cyhoedd fynd arno. Mae'r ail yn llwybr sy'n PROW y mae perchen tir yn caniatáu gweithredu hawliau arno sy'n ychwanegol i'r rhai a briodolir yn gyfreithiol i'r llwybr hwnnw. Mae llawer o lwybrau caniatool wedi eu creu yn ddiweddar gyda Thir Gofal.
- I.2.5 Mae gwerth pendant i lawer o lwybrau caniatool, oherwydd eu bod yn cynnig rhagor o gysylltiadau a chylchdeithiau. Fodd bynnag, os nad oes cytundeb sy'n ymrwymiad cyfreithiol, gellir atal caniatâd. Oherwydd hyn, mae'r Awdurdodau yn credu mai dymunol yn gyffredinol yw cynnwys llwybrau o'r fath yn y rhwydwaith PROW ac yn y pen draw ceisio dynodi'r cyfryw lwybrau caniatool yn rhai PROW.
- I.2.6 Nid yw rhai Hawliau Tramwy Cyhoeddus wedi eu cofnodi. Mae'r rhain yn gallu bod yn llwybrau hanesyddol nad ydynt erioed wedi eu cofrestru – a elwir yn aml yn **'llwybrau coll'**. Mae eraill yn fwy diweddar, wedi eu creu trwy eu defnyddio. Wedi eu dynodi, gellir ychwanegu'r rhain at y Map a Datganiad Swyddogol trwy ddefnyddio gweithdrefnau Gorchymyn Addasu.

1.2.7 Gyda Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy, 2000 (a elwir yn aml y Ddeddf CROW) daeth hawl mynediad newydd i gerddwyr fynd i rai ardaloedd gefn gwlad agored (yn bennaf ardaloedd a ddiffinnir yn fynydd / gwaun / rhos / bryniau) ac i Dir Comin sydd wedi ei gofrestru o dan y Ddeddf briodol. Yr enw ar gyfer yr ardaloedd hyn gyda'i gilydd yw **'Tir Mynediad'**. CCGC sy'n gofalu am y mapiau sy'n dangos tir o'r fath a chyhoeddir yr wybodaeth nawr hefyd gan, er enghraifft, yr Arolwg Ordnans.

1.2.8 Yn Sir Benfro, mae oddeutu 4.3% o'r sir yn Dir Mynediad. Mae 15% o'r Tir Mynediad yn y rhan o'r Sir y tu allan i'r Parc Cenedlaethol, a'r 85% arall y tu mewn i ardal y Parc Cenedlaethol. Mae'r rhwydwaith o hawliau tramwy eisoes yn fodd i fynd i mewn i lawer o'r ardaloedd hyn. Fodd bynnag, mae rhai enghreifftiau lle byddai'r cysylltiadau hyn yn elwa ar eu gwella, ac eraill lle nad ydynt yn bodoli ar hyn o bryd.

1.2.9 Cynigir **cyfleoedd eraill i fynd i ardaloedd gwledig** gan sefydliadau sy'n agor eu tiroedd i'r cyhoedd, fel yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol, ac ar safleoedd rheoledig fel parciau gwledig. Mae traethau niferus y sir hefyd yn fannau ar gyfer adloniant yn yr awyr agored, er enghraifft cerdded a marchogaeth. Yn wir, mae rhai rhannau o Lwybr Cenedlaethol Arfordir Penfro yn croesi traethau.

1.2.10 Mae **ffyrdd bach cefn gwlad** yn cynnig cysylltiadau defnyddiol, angenrheidiol weithiau, rhwng gwahanol rannau'r rhwydwaith PROW. Ychydig o drafnidiaeth sydd arnynt fel arfer (ond nid pob tro) a gydag ychydig o ofal mae modd cerdded, seiclo a marchogaeth yn ddiogel arnynt. Mae rhwydwaith eang o ffyrdd fel hyn yn Sir Benfro.

1.3 Beth yw diben y cynllun hwn (y ROWIP)?

1.3.1 Mae'r ROWIP **yn dynodi a chynllunio ar gyfer gwelliannau yn y rhwydwaith lleol o hawliau tramwy**, er lles y rhai **sy'n ei ddefnyddio nawr ac a fydd yn ei ddefnyddio yn y dyfodol**. Mae'n rhoi sylw hefyd i'r angen am **wella cyfleoedd mynediad ar gyfer grwpiau gydag anghenion arbennig**. Mae'r ddeddfwriaeth yn cyfeirio'n benodol at bobl sy'n ddall, gyda nam ar eu golwg a'r rhai gydag anawsterau symud. Mae'r Awdurdodau yn cydnabod bod angen estyn yr ystyriaeth hon i bobl gydag anableddau eraill ac i'r rhai gyda phlant bach, yn ogystal â theuluoedd, cyfeillion a gofalyddion y bobl hyn. Rhoddwyd ystyriaeth hefyd i ofynion y Ddeddf Gwahaniaethu ar Sail Anabledd, yn ogystal â dyheadau mwy cyffredinol o ran datblygu rhwydwaith cynhwysol sy'n adlewyrchu'r egwyddor o gydraddoldeb.

1.3.2 Mae'r ROWIP yn gallu helpu i gyflawni gwelliannau yn y rhwydwaith o hawliau tramwy. Mae hyn, yn ei dro, yn gallu:

- Cynnig modd hygyrch, difyr, a fforddiadwy i gadw'n heini a gweithgar;
- Cynnig manteision economaidd yn ei sgil;
- Cynnig cyfleoedd a gweithgareddau i ddiddori ymwelwyr a phreswylwyr;
- Cynnig rhagor o ddewis o deithio i bobl leol;
- Cynnig modd i fynd i ardaloedd gyda thirweddau a threftadaeth o'r radd flaenaf;
- Cynnig fframwaith sy'n cynnig modd i asesu cynigion ar gyfer pethau fel estyniadau a gwyradau i'r rhwydwaith; a

- Cynnig cyfleoedd i bobl deithio mewn modd sy'n amharu ychydig iawn neu ddim o gwbl ar yr amgylchedd.

1.4 Beth sydd wedi ei wneud hyd yma?

1.4.1 Ymgynghorodd yr Awdurdodau ynghylch **'Amlinelliaid ac Amserlen ROWIP'** pan ddechreuwyd paratoi'r cynllun. Maent hefyd, yn fwy diweddar, wedi cyhoeddi ac ymgynghori ynghylch nifer o **Asesiadau a Dogfennau Cefndir**, ynghyd ag **'Adroddiad ar Brif Faterion a'r Ffordd Ymlaen'** mewn perthynas â materion hawliau tramwy. Mae'r adborth o'r ymgynghori ynghylch y dogfennau hyn wedi cynnig gwybodaeth ar gyfer yr hyn a gynigir yn y cynllun hwn. Ymgynghorwyd â'r **Fforwm Mynediad Lleol** ym mhob cam o'r broses.

1.5 Pa Asesiadau sydd wedi eu gwneud?

1.5.1 Mae'r tablau yn **Atodiad B** yn rhestru'r gwahanol Asesiadau a Dogfennau Cefndir ROWIP. Cyflwynir arfarniad o brif gasgliadau pob un yn ail ran y cynllun.

1.6 Gyda phwy ydym wedi ymgynghori hyd yma a gyda phwy ydym yn rhagweld y byddwn yn ymgynghori yn y dyfodol?

1.6.1 Yn unol â'u dyletswydd statudol, ymgynghorodd yr Awdurdodau gyda'r canlynol cyn paratoi eu ROWIP draft:

- Pob awdurdod priffyrdd y mae gan ei ardal ffin ag ardal ROWIP;
- Pob Cyngor Cymunedol y mae ei ardal yn ardal ROWIP;
- Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro (sydd hefyd yn bartneriaid gyda'r Cyngor Sir yn y gwaith o baratoi'r cynllun);

- Fforwm Mynediad Lleol Sir Benfro;

- Cyngor Cefn Gwlad Cymru (CCGC);

- Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru (AAC);

- Y gyfryw bobl y gallai Cynulliad Cymru trwy reoliadau eu rhagnodi mewn perthynas ag ardal yr awdurdod priffyrdd lleol; a hefyd

- Unrhyw bobl eraill y byddai'r awdurdod priffyrdd lleol yn eu hystyried yn briodol.

1.6.2 Hefyd, cynghorir awdurdodau sy'n paratoi ROWIP i:

- Ymgynghori â sefydliadau yn yr ardal ROWIP a ddynodir yn rhai i ymgynghori â hwy ar gyfer Gorchmynion Hawliau Tramwy; a
- Cynnwys Fforymau Mynediad Lleol wrth baratoi neu adolygu ROWIP, yn enwedig yr Asesiadau.

1.6.3 Wrth ymgynghori ynghylch 'Adroddiad ar Brif Faterion a'r Ffordd Ymlaen' ROWIP, a'r 'Amlinelliaid ac Amserlen' ROWIP cynharach, cafwyd cyfleoedd i roi sylw i'r gofynion hyn. Mae'r ymgynghori ynghylch pob un o'r dogfennau hyn wedi bod yn fwy eang na'r gofyn statudol sylfaenol.

1.6.4 Defnyddir cronfa ddata yn sail ar gyfer cysylltu gydag a hysbysu'r rhai gyda budd neu ddiddordeb yn y ROWIP ac mae'n parhau i ddatblygu. Mae oddeutu 320 o gofnodion ynddo ar hyn o bryd.

1.6.5 Mae'r Awdurdodau yn cydnabod bod rhai pobl yn mynd ar y we i gael eu gwybodaeth am hawliau tramwy. Felly, mae gwybodaeth am y ROWIP wedi ei

hychwanegu'n raddol i wefan pob Awdurdod. Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth ynghylch sut i gymryd rhan yn y gwaith o lunio'r cynllun newydd.

- 1.6.6 Mae LAF Sir Benfro (Fforwm Mynediad Lleol) yn gorff statudol sy'n rhoi cyngor ynghylch gwella mynediad i gefn gwlad ar gyfer adloniant a mwynhad. Mae wedi sefydlu Pwyllgor ROWIP, sy'n cwrdd o bryd i'w gilydd i drafod materion sy'n ymwneud â'r cynllun newydd ac mae'n cynnig cyngor i'r Awdurdodau.

1.7 Pwy sy'n defnyddio'r rhwydwaith ar hyn o bryd ac a yw'n debygol y bydd defnyddwyr y rhwydwaith yn newid yn y dyfodol?

- 1.7.1 **Atodiad A** - gwelir yma fod yr **hawliau tramwy** yn amrywio gyda'r math o hawl tramwy. Felly, er bod **llwybrau cerdded** ar gael i gerddwyr yn unig, mae'r mathau eraill o lwybrau (y rhai gyda 'hawliau ychwanegol') ar gael i grwpiau ychwanegol o ddefnyddwyr, fel marchogion a seiclwyr.

- 1.7.2 **Cerdded** yw'r prif weithgaredd adloniadol ar y rhwydwaith ar hyn o bryd, yn rhannol oherwydd bod llawer rhagor o gyfleoedd ar gyfer y gweithgaredd hwn o ran hyd y llwybrau sydd ar gael, ac yn rhannol hefyd oherwydd bod rhagor o bobl yn ei ddewis o'i gymharu â gweithgareddau o fathau eraill. Fodd bynnag, mae niferoedd sylweddol o **farchogion o seiclwyr** yn defnyddio llwybrau gyda 'hawliau ychwanegol' (neu lwybrau ar gyfer seiclo yn benodol yn achos yr ail), gyda modd cynyddu'n sylweddol yn y blynyddoedd sydd ar ddod.

- 1.7.3 **Mathau eraill o ddefnyddwyr** - gwelir y rhain yn llai aml ar y rhwydwaith. Mae hyn yn rhannol oherwydd bod llai

ohonynt yn yr ardal ac yn rhannol hefyd oherwydd bod llai o lwybrau ar gael ar gyfer eu hanghenion. Mae enghreifftiau o'r rhain yn cynnwys defnyddwyr cadeiriau olwyn, gyrrwyr cerbyd a cheffyl a defnyddwyr cerbydau modur oddi ar y ffordd.

1.8 Pwy yw rhanddeiliaid y rhwydwaith?

- 1.8.1 Yn gyntaf, mae **defnyddwyr y rhwydwaith**, y mae rhai ohonynt wedi ffurfio grwpiau i hyrwyddo eu diddordebau arbennig mewn perthynas â'r rhwydwaith. Mae'r enghreifftiau yn cynnwys Cymdeithas y Cerddwyr, Cymdeithas Llwybrau Ceffyl Sir Benfro a Grŵp Seiclo Sir Benfro.

- 1.8.2 Yn ogystal â defnyddwyr y rhwydwaith, mae llawer o **bobl a sefydliadau eraill gyda budd neu ddiddordeb yn y rhwydwaith o hawliau tramwy**. Ymysg y rhain mae perchnogion tir, ffermwyr a thenantiaid amaethyddol. Maent yn cynnwys hefyd sefydliadau gyda diddordeb neu fudd yn y tir y mae'r hawliau tramwy yn ei groesi, fel yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol, yr Ymddiriedolaethau bywyd gwyllt lleol, y Comisiwn Coedwigaeth, Awdurdod y Parc Cenedlaethol a'r Cyngor Sir.

- 1.8.3 Sefydlwyd **partneriaethau** hefyd, sy'n uno defnyddwyr y rhwydwaith a'r sefydliadau sy'n gallu hwyluso mynediad i'r rhwydwaith. Enghraifft o hyn yw Lonydd Glas Sir Benfro sy'n hyrwyddo mynediad i gefn gwlad a'r arfordir heb angen mynd mewn car preifat.

- 1.8.4 Mae'n hanfodol bwysig bod unigolion, grwpiau o ddefnyddwyr, sefydliadau a phartneriaethau yn cymryd rhan yn y gwaith o gynllunio a rheoli rhwydwaith gwell. Bydd yr Awdurdodau yn parhau i ddatblygu gwaith mewn partneriaeth â rhanddeiliaid.

1.8.5 Rhoddir dwy agwedd sy'n haeddu sylw arbennig yn enghreifftiau lle mae perthynas glos gyda rhaddeiliaid yn bwysig:

- Lle mae hawl tramwy yn croesi tir a ddefnyddir i ddibenion amaethyddol. Yn yr enghraifft hon, mae angen gofal arbennig, er mwyn lleihau unrhyw wrthdaro gyda gwaith ffermio.
- Lle mae llwybr yn croesi tir y mae iddo werth arbennig o ran rhywogaethau bywyd gwyllt a chynefinoedd. Mae llawer o ardaloedd yn Sir Benfro yn bwysig yn hyn o beth a lle mae gweithio mewn partneriaeth gyda sefydliadau cadwraeth yn hanfodol.

1.9 I ba raddau y mae'r rhwydwaith yn diwallu anghenion defnyddwyr presennol y rhwydwaith? A yw'n debygol y bydd yn diwallu anghenion defnyddwyr yn y dyfodol?

1.9.1 Mae Asesiadau'r ROWIP yn cynnig gwybodaeth ddefnyddiol ynghylch **faint y mae'r rhwydwaith presennol yn diwallu anghenion defnyddwyr presennol**. Y casgliad cyffredinol i bob golwg yw bod **rhwydwaith sy'n gwella yn Sir Benfro**, sydd **ar y cyfan yn diwallu anghenion defnyddwyr**. Fodd bynnag, mae cryn nifer o ardaloedd lle mae'n amlwg y gellid gwella rhagor ac mae'r ddarpariaeth ar gyfer grwpiau unigol yn well mewn rhai achosion nac eraill. Er enghraifft, mae llai o gyfleoedd i bob golwg ar gyfer marchogion nac ar gyfer cerddwyr. Un arall o'r prif gasgliadau yw nad yw rhai preswylwyr yn defnyddio'r rhwydwaith o gwbl, yn aml oherwydd nad ydynt yn cymryd rhan yn yr un o'r gweithgareddau y mae'r rhwydwaith yn eu hwyluso oherwydd diffyg amser,

ymwybyddiaeth, awydd neu drafferthion gyda chludiant.

1.9.2 Mae trafodaeth fanylach ymhellach ymlaen yn y ddogfen hon ynghylch **pryderon y mae'r defnyddwyr yn eu mynegi**. Mae'r enghreifftiau yn cynnwys llwybrau sydd wedi eu rhwystro neu wedi eu tagu â thyfiant, awydd gweld llai o rwystrau (fel camfeydd), ambell i fan lle mae sbwriel neu faw ci, llwybrau tyllog a mwdlyd, dim digon o arwyddion, angen rhagor o wybodaeth a map a datganiad swyddogol a chyfoes, prinder llwybrau mewndirol, angen rhagor o lwybrau ar gyfer yr hawliau ychwanegol (fel marchogion) ac angen rhagor o lwybrau addas i bobl ag anghenion arbennig.

1.9.3 Mae'r Asesiadau yn ymhelaethu ynghylch **diffygion penodol y rhwydwaith presennol**, ac mae Asesiadau D, G ac H yn arbennig o fuddiol o ran dynodi materion a allai elwa ar ragor o sylw. Ymysg yr enghreifftiau mae lleihau nifer y llwybrau tyllog a mwdlyd, gwella'r arwyddion, symud rhwystrau, codi statws rhai llwybrau yn llwybrau ceffyl a darparu rhagor o gylchdeithiau a llwybrau ar gyfer pobl gydag anghenion arbennig. Mae crynodebau o gasgliadau pob un i'w gweld ymhellach ymlaen yn y ddogfen hon.

1.9.4 Gyda golwg ar y dyfodol, bydd yr Awdurdodau awyddus i greu **rhwydwaith mwy cynhwysol** a bydd hyn yn gofyn sylw arbennig i **ehangu cyfleoedd ar gyfer pobl gydag anghenion arbennig** a'r rhai sy'n dod gyda hwy. Yn aml iawn, mae gwelliannau ar gyfer anghenion y defnyddwyr hyn o fudd i bawb sy'n defnyddio'r rhwydwaith, felly mae pawb yn elwa.

1.9.5 Mater o gryn bwys yn Sir Benfro yw **cyflwr y map a datganiad swyddogol**. Hyn

yw'r gofrestr gyfreithiol yr Hawliau Tramwy Cyhoeddus. Cyhoeddwyd y map a datganiad swyddogol ar gyfer Sir Benfro ym 1960 ac mae angen eu diweddarau'n sylweddol iawn, gwaith a ddylai hefyd gynnwys paratoi fersiwn electronig.

1.9.6 Mae'r gwaith wedi dechrau, gan ddynodi'r anghysondebau amrywiol ar y map a datganiad swyddogol, er nad oes arolwg cyflawn o'r rhwydwaith wedi ei wneud. Cyn gynted ag y bydd y map a datganiad swyddogol wedi eu hadolygu a'u cyhoeddi eto, bydd maint y rhwydwaith a'r cyfleoedd y mae'n eu cynnig ar gyfer adloniant yn yr awyr agored yn llawer mwy eglur i'r defnyddwyr. Bydd yn fodd hefyd i roi gwybodaeth gyfredol a diweddar i'r Arolwg Ordians ei chofnodi ar eu mapiau, cynnig sail well ar gyfer chwiliadau a helpu i wella'r mapiau llwybr y mae taflenni a gwefannau yn eu cynnwys.

1.9.7 Mae'r prif dasgau sydd i'w cwblhau yn cynnwys:

- Coladu pob Gorchymyn ers 1960 ar gyfer gorchymyn addasu digwyddiadau cyfreithiol (mae rhai cannoedd o'r rhain ond mae'r gwaith yn mynd rhagddo'n dda);
- Ysgrifennu datganiad swyddogol newydd ar gyfer pob un o'r rhain (bydd angen arolygon ar rai ohonynt);
- Archwilio pob llwybr ar y GIS i weld a yw'n gywir a chywiro'r wybodaeth hon os bydd angen, ac
- Argraffu, selio a chyhoeddi.

1.9.8 Efallai o ganlyniad y bydd angen rhagor o wyriadau a diddymiadau ar gyfer llwybrau afreolaidd, er enghraifft y rhai yr adeiladwyd arnynt. Efallai hefyd y bydd

angen ailddrafftio rhai gorchmynion sydd wedi eu mapio'n wael neu'n anghywir.

1.9.9 Bydd cynnydd gyda'r tasgau hyn yn dibynnu ar yr adnoddau o ran gweithwyr sydd ar gael ar gyfer y gwaith a'r flaenoriaeth a roddir iddynt yn lle tasgau eraill, fel bwrw ymlaen gyda gwyriadau, addasiadau a gwelliannau ar lwybrau.

1.9.10 Hefyd, mae llawer o anghysonderau i'w cywiro ar Lwybr Cenedlaethol Arfordir Penfro a bydd angen gorchmynion hefyd ar gyfer y rhain.

1.10 A yw'r rhwydwaith yn gallu gwasanaethu gofynion pobl gydag anghenion arbennig, er enghraifft, y deillion, pobl gyda nam ar eu golwg a phobl gydag anawsterau symudedd?

1.10.1 Ar hyn o bryd, ychydig ar y cyfan yw'r **cyfleoedd i'r rhai gydag anghenion arbennig** ddefnyddio'r rhwydwaith, er bod dewis o gyfleoedd ar gael. Er enghraifft, mae APCAP wedi dynodi 46 o lwybrau sy'n addas i ddefnyddwyr cadeiriau olwyn ar eu gwefan. Mae'r rhain yn rhan o gyfres fwy o **'deithiau cerdded ar y we'** gyda'r Parc Cenedlaethol. Bydd teithiau cerdded ar y we ar gael hefyd ar wefan y Cyngor Sir.

1.10.2 Mae'r ddau Awdurdod yn ceisio **rhwydwaith mwy cynhwysol** a bydd hynny'n **golygu gwneud y rhwydwaith yn haws ei ddefnyddio a darparu cyfleoedd gwell i bobl gydag anghenion arbennig**, o ran y dewis o lwybrau, y rhai sydd ar gael a darparu cyfleusterau cysylltiedig. Mae cyfleusterau yn fater o bwys i bobl gydag anghenion arbennig, er enghraifft darpariaeth arbennig ar gyfer parcio a darpariaeth o doiledau wedi eu haddasu ar gyfer eu defnyddio gan bobl gydag anableddau.

1.10.3 Un o'r negesau sy'n dod i'r amlwg o'r Asesiadau yw nad oes llawer iawn o bobl gydag anghenion arbennig yn defnyddio' rhwydwaith ar hyn o bryd. Nod yr Awdurdodau felly yw gwella'r sefyllfa bresennol yn sylweddol.

1.10.4 Gellid rhoi sylw i hyn mewn sawl dull a modd, er enghraifft:

- Cynnig rhagor o'r llwybrau ar gyfer pobl gydag anghenion arbennig (ac fel elfennau o hyn, mathau penodol o anghenion arbennig), trwy wella wynebau'r llwybrau, eu lled a'u disgyniad a darparu sylwebaeth ar dâp ar gyfer cylchdeithiau – a rhoi sylw lle bynnag y bo modd i arferion gorau, fel y safonau 'Fieldfare', er mwyn sicrhau safon uchel;
- Cynnig rhagor o wybodaeth ynglŷn â llwybrau sydd ar gael i bobl gydag anghenion arbennig;
- Graddio llwybrau, er mwyn i ddefnyddwyr fedru dewis y rhai sy'n ymarferol iddynt;
- Cynnig rhagor o gylchdeithiau, oherwydd bod llawer o'r llwybrau presennol sy'n addas ar gyfer grwpiau gydag anghenion arbennig yn golygu mynd a dod yn ôl ar hyd yr un llwybr;
- Cynnig rhagor o gyfleoedd i bobl gydag anghenion arbennig draw oddi wrth yr arfordir ac yn fwy cyffredinol ceisio dosbarthu'r llwybrau hynny'n fwy eang ledled y sir;
- Lle bynnag y bo modd, cynnig cyfleusterau cyflenwol ar lwybrau sy'n addas ar gyfer defnyddwyr gydag anghenion arbennig;

- Adlewyrchu'r defnydd cynyddol, nid yn unig o gadeiriau olwyn ond hefyd sgwteri pedair olwyn a 'trampers' gan bobl gydag anawsterau symud – mae'n bosibl bod angen wynebau gwell ar lwybrau ar gyfer sgwteri a 'trampers' oherwydd eu pwysau a nodweddion arbennig eu tyniant;
- Lleihau nifer y camfeydd ar y rhwydwaith a gosod giatiau yn eu lle neu fylchau lle bynnag y bo modd; a
- Gweithredu i amlygu mannau peryglus i ddefnyddwyr dall / gyda nam ar eu golwg.

1.11 A oes swyddogaeth sylweddol i rwydwaith yr hawliau tramwy yng nghyd-destun ehangach darparu cyfleoedd ar gyfer mynediad cyhoeddus ac adloniant yng nghefn gwlad?

1.11.1 Mae Sir Benfro yn cynnig nifer drawiadol o atyniadau o ran ei chefn gwlad, ei threftadaeth a'i thirwedd. Mae'r rhwydwaith o Hawliau Tramwy Cyhoeddus yn cynnig cyfleoedd i fwynhau llawer o'r nodweddion hyn mewn modd cynaliadwy sy'n peri ychydig iawn neu ddim niwed i'r amgylchedd. Cerdded ar gyfer hamdden yng nghefn gwlad ar PROW yw'r prif weithgaredd o ddigon gyda'r ymwelwyr; pa un a yw'n eilbeth i'r ymweliad neu'r arhosiad neu'n brif bwrpas. Mae'r rhwydwaith yn cynnig hefyd cysylltiadau gyda llawer o atyniadau yn y sir, er enghraifft y parciau gwledig, yr arfordir, traethau ymdrochi, trefi a safleoedd hanesyddol a phentrefi gwledig. Hoffai'r Awdurdodau annog y preswylwyr ac ymwelwyr i gymryd rhagor o ran trwy wella'r llwybrau a chynnig gwybodaeth.

Rhan2 Datganiad o Weithredu

Rhan 2A – Casgliadau o'r Asesiadau, Dogfennau Cefndir ac ymgynghoriadau blaenorol

2.1 Cyflwyniad

- 2.1.1 Yn y rhan hon o'r ROWIP mae'r **camau y mae CSP ac APCAP yn bwriadu eu gweithredu mewn perthynas â hawliau tramwy tros y 10 mlynedd nesaf**.
- 2.1.2 Mae'r **cyfeiriad cyffredinol ar gyfer y bwriadau hyn yn deillio o'r Asesiadau, y Dogfennau Cefndir a'r 'Adroddiad ar Brif Faterion a'r Ffordd Ymlaen'**. Mae'r adran hon yn dechrau felly trwy grynhoi'r hyn yw'r casgliadau hynny, cyn symud ymlaen at yr amcanion a gynigir a'r camau gweithredu ar gyfer rheoli a gwella'r rhwydwaith a materion eraill cysylltiedig.
- 2.1.3 Mae'r ROWIP yn **ddogfen strategol** ac mae'n cynnig felly amlinelliad cyffredinol o'r hyn a fwriedir. Bydd y cynlluniau busnes y mae'r Awdurdodau wedi eu paratoi yn cynnwys rhagor o ymhelaethu.

2.2 Beth yw'r prif gasgliadau sy'n deillio o'r asesiadau?

- 2.2.1 Adolygiad o gynlluniau a strategaethau perthnasol – ROWIP - Asesiad A
- 2.2.1.1 Mae'r asesiad hwn yn adolygu deg ar hugain o ddogfennau sy'n cyfeirio at neu'n cyflwyno materion cysylltiedig â rhwydwaith yr Hawliau Tramwy Cyhoeddus. Yn ogystal â'r asesiad cyflawn, mae crynodeb o brif bwyntiau pob un o'r dogfennau wedi ei baratoi, sy'n ddogfen arall ar wahân. Mae'r dogfennau sydd wedi eu hadolygu yn

rhai strategol ar y cyfan, **yn diogelu'r rhwydwaith ac / neu'n cefnogi ei gynnal a'i gadw a'i wella yn barhaol**. Rhoddwyd ystyriaeth i brif gasgliadau'r rhain wrth baratoi'r Datganiad o Weithredu.

- 2.2.1.2 Y prif gynlluniau ymysg y rhai a adolygwyd o ran eu perthnasedd uniongyrchol a'u pwysigrwydd strategol i'r hawliau tramwy yw'r Cynllun Cymunedol ar gyfer Sir Benfro, Cynllun Trafnidiaeth Lleol Sir Benfro, Cynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol, y Strategaeth Seiclo a Cherdded ar gyfer Sir Benfro, y Strategaeth Cerdded a Seiclo Rhanbarthol ar gyfer De Orllewin Cymru, Strategaeth Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles Sir Benfro, Strategaeth Twristiaeth Rhanbarthol De Orllewin Cymru, Cynllun Gofodol

Cymru, Fframwaith Economaidd Sir Benfro a Strategaeth Amgylcheddol Cymru. Mae cysylltiadau uniongyrchol rhwng dyheadau pob un o'r cynlluniau hyn a'r hyn y mae'r ROWIP yn ceisio ei gyflawni.

2.2.1.3 Yn eu tro, gellid ychwanegu Cynlluniau Datblygu Lleol newydd Sir Benfro a'r Strategaeth Drafnidiaeth Ranbarthol NEWID at y rhestr hon.

2.2.1.4 Gyda'r gweithredu trawsbynciol a fydd yn deillio ohono, bydd ariannu ac yna gweithredu camau'r ROWIP yn dod yn bwysicach fyth, a fydd o fudd i feysydd polisi eraill.

2.2.2 Asesiad o gyflwr y rhwydwaith – ROWIP - Asesiadau Bi a Bii

2.2.2.1 Neges y gwahanol arolygon, o'r hyn sydd i'w weld, yw bod yr awdurdodau yn ystod y 5 mlynedd diwethaf wedi **symud yn eu blaenau'n dda gyda gwella'r rhwydwaith**. Fodd bynnag, mae **rhannau sylweddol o'r rhwydwaith o hawliau tramwy yn Sir Benfro yn dal i fod yn amhosibl eu defnyddio, wedi eu rhwystro neu heb ddigon o arwyddion**. Wedi dweud hyn, mae ffigyrau'r WPI (yr arferid ei alw'n DPGG) yn dangos bod y ddau Awdurdod wedi bod yn **dod yn eu blaenau'n gadarnhaol gyda phob un o'r materion hyn yn ystod y blynyddoedd diweddar**. Mae'r gwaith arolygu yn seiliedig ar samplau ac mae rhai rhannau o'r rhwydwaith yn dal i fod heb eu harolygu. Mae'r rhwydwaith yn Sir Benfro yn eang ac nid yw'r adnoddau ar gael ar gyfer arolwg cyflawn.

2.2.2.2 Pan gyfunwyd y ffigyrau o arolygon y WPI a'r Cynghorau Tref a Chymuned rhwng 2002 a 2005 (a dileu'r cofnodion dwbl) roedd cyfanswm o 23% o'r rhwydwaith wedi ei arolygu. Mae'r tabl isod yn cynnig crynodeb o'r sefyllfa yn y Sir yn gyffredinol yn 2005:

	<i>Hyd yr hawl tramwy (m)</i>	<i>% y llwybrau a arolygwyd</i>
Llwybrau ar agor gydag arwyddion	254,169	47%
Llwybrau ar agor ond heb arwyddion	78,976	15%
Llwybrau wedi cau ond gydag arwyddion	26,881	5%
Llwybrau wedi cau heb arwyddion	177,957	33%
Cyfanswm ar agor	333,145	62%
Cyfanswm wedi cau	204,838	38%
Cyfanswm a arolygwyd	537,983	(100%)

2.2.2.3 Gwnaeth Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro arolwg o'r holl rywdwaith PROW yn y Parc Cenedlaethol, gan weld pa lwybrau oedd ar agor. Roedd y rhwydwaith hwn yn cynnwys Llwybr Arfordir Penfro. Mae crynodeb isod o'r canlyniadau:

	<i>Hyd yr hawl tramwy(metrau)</i>	<i>% y llwybrau a arolygwyd</i>
Ar agor	885,127	85.0%
Wedi cau	156,552	15.0%
Cyfanswm a arolygwyd	1,041,679	(100%)

2.2.2.4 Yn 2002, comisiynodd Cyngor Cefn Gwlad Cymru arolwg sampl drwy'r wlad i gyd o hawliau tramwy, gan roi sylw i amrywiaeth eang o faterion, yn cynnwys arwyddion a dangosyddion perfformiad hawster defnyddio. Mae crynodeb isod o rai o'r canlyniadau:

	<i>Gydag arwyddion</i>	<i>Ar agor</i>
Cyngor Sir Penfro	39.7%	23%
Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro	54.7%	55%
Cymru gyfan	41.9%	46%

2.2.2.5 Trwy fonitro perfformiad daeth i'r amlwg bod 63% o'r llwybrau yn y Sir at ei gilydd ar agor yn 2006/07. Dyma'r wybodaeth fwyaf diweddar ynglŷn â chyflwr y rhwydwaith ac sy'n dangos orau'r sefyllfa sydd ohoni ar hyn o bryd. Rydym yn ymwybodol hefyd bod y gyfran o lwybrau sydd ar agor yn fwy yn y Parc Cenedlaethol. Mae'r tabl isod yn cynnig crynodeb o'r sefyllfa o ran llwybrau sydd ar agor ac wedi eu cau ar gyfer 2006/07:

	Cyfanswm CSP	CSP%
Ar agor	645 cilometr	49.23%
Wedi cau	665 cilometr	50.77%
Cyfanswm		

	Cyfanswm APCAP	APCAP %
Ar agor	623 cilometr	65.40%
Wedi cau	329 cilometr	34.60%
Cyfanswm		

	Cyfanswm y Sir	Sir %
Ar agor	1268 cilometr	56.03%
Wedi cau	994 cilometr	43.97%
Cyfanswm		

Mae'r anghysondeb sydd i bob golwg rhwng y ffigwr agored o 56% yn y tabl uchod a'r ffigwr o 63% a ddyfynnir yn berthnasol i arwyddion. Mae cyfran o'r 63% yn rhai heb arwyddion ac felly nid yw hyn wedi ei gynnwys yn y ffigwr (is) o 56%.

2.2.2.6 Y prif gasgliad sydd i'w wneud o'r asesiad hwn yw bod y gyfran o lwybrau sydd ar agor a gydag arwyddion wedi gwella'n sylweddol yn ystod y blynyddoedd diweddar. Mae angen cynnal y cynnydd hwn yn y blynyddoedd sydd ar ddod.

2.2.2.7 Mae'r asesiad yn dangos bod cyfran sylweddol o hawliau tramwy cyhoeddus wedi eu hesgeuluso oherwydd diffyg defnyddio a chynnal a chadw ers eu cofrestru'r tro cyntaf yn y 1950au

(Cofnodwyd llawer o lwybrau yn rhai wedi eu rhwystro yn y Datganiad Swydddogol). Mae arwyddion, cyfeirbyst a gwella'r celfi yn dal i fod yn feysydd pwysig ar gyfer gwaith yn y dyfodol ac mae angen darganfod mannau lle gallai gwella wyneb y llwybr a lleihau'r rhwystrau gynnig llwybrau hamdden deniadol.

2.2.2.8 Mae'r wybodaeth ynglŷn â'r llwybrau sydd ar gael yn rhoi syniad o faint yr her o ran cynnal a chadw'r rhwydwaith. Mae elfennau eraill yn fwy anodd eu mesur a'u monitro, yn enwedig oherwydd eu bod yn gallu amrywio gyda chyflwr y tywydd yn gyffredinol. Mae gwahaniaethau sylweddol hefyd i bob golwg rhwng y rhwydwaith ar yr arfordir a mannau eraill yn y Sir, a'r rhwydwaith mewndirol sydd â'r trafferthion mwyaf dybryd o ran cyflwr.

2.2.3 Asesiad o gyflwr cyfreithiol y rhwydwaith (cyflwr y map swydddogol a'r datganiad ategol) – ROWIP – Asesiad C

2.2.3.1 Mae'r **map a datganiad swydddogol** yn ddogfen gyfreithiol ac mae'n cynnig prawf pendant o fodolaeth, statws a chyfeiriad hawl tramwy cyhoeddus. O ganlyniad, mae'n hanfodol ar gyfer rheoli'r Hawliau Tramwy Cyhoeddus. **Cyhoeddwyd** y map a datganiad swydddogol ym **1960**. Er cychwyn adolygiad tua diwedd y 60au, rhoddwyd y gorau iddo. **Ers ei gyhoeddi, mae llawer o newidiadau wedi digwydd yn y rhwydwaith**, er enghraifft trwy orchmynion llwybrau cyhoeddus, gorchmynion addasu, gorchmynion ailddosbarthu a newidiadau defnydd tir. Mae nifer o broblemau technegol gyda'r mapiau eu hunain hefyd.

2.2.3.2 Mae **adolygu'r map a datganiad swydddogol ar gyfer Sir Benfro yn hanfodol bwysig** ac yna **parhau i'w hadolygu'n rheolaidd**. Bydd fersiwn ddigidol o'r map wedi ei ailgyhoeddi yn cael ei chadw fel 'copi gweithredol'. Hefyd, gallai gwneud cofnod cyflawn o'r hawliau tramwy presennol lenwi'r bylchau yn y rhwydwaith heb angen creu cysylltiadau newydd.

2.2.3.3 Mae Asesiad C yn cyflwyno gwybodaeth hefyd o Adroddiad Aliniad Swydddogol Llwybr Cenedlaethol Arfordir Penfro. Mae'r adroddiad hwn yn nodi bod **156 o rannau o Lwybr yr Arfordir yn anghyflin**, sy'n cynnwys 71 o gilometrau. Dyma'r mannau y mae'r gwir gyfeiriad y mae Llwybr yr Arfordir yn ei ddilyn ar y ddaear yn wahanol i lwybr cofrestredig y PROW.

2.2.3.4 Rheolir pob rhan o Lwybr yr Arfordir yn gyson fel hawl tramwy cyhoeddus. Felly, er bod anghysondebau yn yr aliniad, ystyrir y llwybr rheoledig lle bo angen yn hawl tramwy heb ei chofrestru. Bydd datrys yr anghysondebau yn gofyn adnoddau sylweddol o ran arian a llafur. Nid yw'r adroddiad yn rhoi sylw i rai enghreifftiau eraill (bach iawn) o newid aliniad ar Lwybr yr Arfordir.

2.2.3.5 Mae rhwydwaith yr hawliau tramwy yn Sir Benfro yn dal i ddatblygu. Er enghraifft, ar hyn o bryd mae 40 o geisiadau (gan y cyhoedd a rhai ohonynt wedi eu dynodi gan yr Awdurdodau) am **Orchmynion Addasu**. Mae'r Cyngor Sir yn prosesu'r rhain fel rhan o'i ddyletswyddau ar gyfer y Map a Datganiad Swydddogol.

2.2.3.6 At hynny, mae newidiadau yn y rhwydwaith yn digwydd hefyd o ganlyniad i **Orchmynion Llwybrau Cyhoeddus**, sy'n cynnwys **Gorchmynion Gwriad, Cytundebau Creu a Gorchmynion Dileu**. Dyma enghraifft. Gwelir isod y sefyllfa bresennol o ran ceisiadau am Orchmynion Gwriad. Y cyhoedd sy'n cyflwyno'r rhain weithiau ond maent yn digwydd hefyd o ganlyniad i raglenni agor llwybrau'r Awdurdodau.

	Ceisiadau heb eu penderfynu am Orchmynion Gwriad ym mis Mawrth 2006	Gorchmynion Gwriad wedi eu prosesu ers mis Mawrth 200	Ceisiadau newydd am Orchmynion Gwriad ers mis Mawrth 200	Gorchmynion Gwriad heb eu penderfynu (Chwefror 2007)
Ardal a reolir gan CSP	130	9	24	145
Ardal lle mae'r rheoli wedi ei ddirprwyo i APCAP	116	6	5	116

2.2.3.7 Yn ogystal â'r llwybrau y mae'r map a datganiad swyddogol yn eu dangos, tybir bod nifer sylweddol o hawliau tramwy yng Nghymru a Lloegr heb eu cofnodi, sef y rhai a elwir yn **'llwybrau coll'**. Mae rhai o'r rhain yn Sir Benfro. Y dyddiad olaf ar gyfer hawliadau ynghylch llwybrau o'r fath yw 2026. Disgwylir cynnydd o 9% yn hyd y rhwydwaith ledled Cymru a Lloegr. O'i gymhwyso pro-rata i'r rhwydwaith yn Sir Benfro, byddai hynny'n ychwanegu 212 o gilometrau (132 o filltiroedd) o lwybrau.

nodi rhai meysydd penodol lle mae trafferthion. Ymysg y canlyniadau mae baw cŵn, llwybrau tylllog, llwybrau mwdlyd, arwyddion gwael, llwybrau wedi eu tagu gan dyfiant, sbwriel, rhwystrau a mynediad cyfyngedig ar dir y Weinyddiaeth Amddiffyn.

2.2.4.2 Er mwyn cynnig enghraifft, gwelir isod canlyniadau arolwg o gynghorau tref a chymuned er mwyn asesu eu barn ynghylch arwyddion a chyflwr y llwybrau cerdded a llwybrau ceffylau:

Arwyddion:

Rhagorol	2%
Da	27%
Canolig	48%
Gwael	16%
Gwael iawn	5%
Dim barn	2%

Cyflwr:

Rhagorol	0%
Da	18%
Canolig	46%
Gwael	27%
Gwael iawn	7%
Dim barn	2%

2.2.4 Adborth cyntaf ynglŷn ag anghenion defnyddwyr – ROWIP – Asesiad D

2.2.4.1 Mae'r asesiad hwn yn bwrw golwg ar **lefelau boddhad cyffredinol ar rwydwaith yr hawliau tramwy yn Sir Benfro**. Adroddir ar ganlyniadau nifer o arolygon cyhoeddus ac o ddefnyddwyr. Edrychir yn fanwl ar sylwadau barn ynghylch materion fel boddhad cyffredinol, cyflwr ac arwyddion. Casglodd rhai arolygon wybodaeth hefyd ynglŷn â'r modd y gwelir prif broblemau gyda'r rhwydwaith. Mae canlyniadau'r arolygon yn dangos bod y **cyhoedd ar y cyfan yn fodlon iawn ar y cyflwr a'r arwyddion**, er eu bod yn

- 2.2.4.3 Pan ofynnwyd i'r cyhoedd am eu barn ynglŷn â'r un materion, dyma'r canlyniadau:

Arwyddion:

Rhagorol	9%
Da	34%
Canolig	40%
Gwael	9%
Gwael iawn	2%
Dim barn	6%

Cyflwr:

Rhagorol	15%
Da	40%
Canolig	32%
Gwael	5%
Gwael iawn	2%
Dim barn	6%

- 2.2.5 Adborth o'r ymgynghori ynghylch y ddogfen ROWIP 'amlinelliad ac amserlen' – ROWIP - Asesiad E

- 2.2.5.1 Cynhaliwyd yr **Ymgynghori cyhoeddus ynghylch Amlinelliad ac Amserlen ROWIP** yn 2005. Mae'r asesiad hwn yn cyflwyno ymatebion yr ymgynghoriad yn gyflawn. Mae crynodeb o'r ymatebion wedi ei baratoi hefyd, yn ddogfen arall ar wahân. Roedd y farn yn amrywio, **heb themâu eglur yn ymddangos**. Fodd bynnag, **roedd y rhan fwyaf o'r sylwadau a gafwyd yn gadarnhaol** ac yn adlewyrchiad o fuddiannau neu bryderon arbennig yr ymatebwyr.

- 2.2.6 Asesiadau o lwybrau cerdded a llwybrau eraill a hysbysebwyd – ROWIP - Asesiad F

- 2.2.6.1 Mae'r **asesiad hwn o lwybrau cerdded a llwybrau eraill a hysbysebwyd** yn seiliedig ar ddata arolwg 2002, gydag adrannau

newydd wedi eu hychwanegu ar deithiau cerdded ar y we gydag Awdurdod y Parc Cenedlaethol a llwybrau addas i ddefnyddwyr cadeiriau olwyn. Mae **rhwydwaith eang** o lwybrau o'r fath yn y Sir; er nad yw'r holl arwyddion ar bob un. Er nad oes adroddiad ar hyn yn benodol, mae'n hysbys hefyd bod trafferthion ynglŷn ag argaeledd llwybrau, eu cyflwr a gwaith cynnal a chadw ar rai llwybrau a hysbysebwyd.

- 2.2.6.2 Mae **teithiau ar y we'r Parc Cenedlaethol** yn gysyniad gweddol newydd a chyflwynir y rhain mewn nifer o gategoriâu, fel cylchdeithiau cerdded, teithiau cerdded rhwydd a hamddenol, teithiau cerdded hawdd mynd atynt a 'teithiau cerdded' ar gyfer cadeiriau olwyn. Mae gwybodaeth i'w chael am bellter y teithiau hyn a'r amser y mae'n debygol y bydd ei angen ar eu cyfer. Mae'r Cyngor Sir yn bwriadu cyhoeddi teithiau cerdded ar y we ar gyfer yr ardal y mae'n ei rheoli, a hynny cyn bo hir.

- 2.2.6.3 Bydd y rhwydwaith o lwybrau cerdded a llwybrau eraill a hysbysebir yn parhau i ddatblygu ac mae asesiad F yn cynrychioli cipolwg diweddar o'r ddarpariaeth yn Sir Benfro. Bydd Llwybr Cenedlaethol Arfordir Penfro yn parhau i fod y mwyaf blaenllaw, gyda llwybrau a chylchdeithiau eraill a hysbysebir yn ategol iddo.

2.2.7 Adroddiad ar weithdai'r defnyddwyr – ROWIP - Asesiad G

2.2.7.1 *Cynhaliwyd pedwar gweithdy er mwyn asesu anghenion a dymuniadau grwpiau lleol o ddefnyddwyr y rhwydwaith:*

- Cerddwyr;
- Marchogion a seiclwyr;
- Gyrwyr cerbyd a cheffyl a defnyddwyr gyda moduron; a
- Pobl ddall, gyda nam ar y golwg ac anawsterau symud.

2.2.7.2 Disgrifir y canlyniadau o dan ddau bennawd yn yr Asesiad – pwyntiau strategol / cyffredinol a chynigion penodol i leoliadau a ddynodwyd yn ystod ymarfer mapio rhyngweithiol.

2.2.7.3 Dyma rai o'r prif bwyntiau a godwyd gan fwy nag un grŵp:

- Dymuno gweld gwireddu potensial y rhwydwaith o lwybrau mewndirol;
- Dymuno rhagor o wybodaeth am lwybrau yn gyffredinol; a
- Cais am ddarparu rhagor o lwybrau sy'n darparu ar gyfer 'hawliau ychwanegol' (sef llwybrau ar gyfer cerddwyr, seiclwyr, marchogion, gyrwyr cerbyd a cheffyl a defnyddwyr gyda moduron).

2.2.7.4 Cyflwynodd pob grŵp o ddefnyddwyr **amrywiaeth o awgrymiadau eraill ar gyfer gwelliannau yn y rhwydwaith.** Mae rhai enghreifftiau wedi eu rhestru isod:

- **Cerddwyr** – cynnal a chadw llwybrau cerdded yn well, symud rhwystrau a gordyfiant oddi ar lwybrau, parhau i wella'r arwyddion a'r cyfeirbyst, darparu gwybodaeth well (ar bapur ac yn electronig) a datblygu rhagor o gylchdeithiau.
- **Marchogion** – uwchraddio dewis o lwybrau cerdded i statws llwybr ceffylau, datblygu llwybr hir gyda rhagor o gylchdeithiau, marchnata'r llwybrau sydd ar gael yn well, creu llwybrau aml-ddefnydd ar hyn hen reilffyrdd, gosod croesfannau 'Pegasus' lle mae llwybrau yn croesi ffyrdd prysur a chreu ymylon ar gyfer ceffylau ar ffyrdd.
- **Gyrwyr cerbyd a cheffyl a defnyddwyr gyda moduron** – uwchraddio dewis o lwybrau cerdded a llwybrau ceffyl i statws cilffordd, creu cylchdeithiau cerbyd oddi ar y ffyrdd a datblygu cyfleuster gyrru oddi ar y ffyrdd.
- **Defnyddwyr gydag anghenion arbennig** – rhagor o lwybrau ar gyfer pobl gydag anghenion arbennig, rhagor o lwybrau draw oddi wrth yr arfordir, llwybrau graddedig, rhagor o wybodaeth am lwybrau addas i bobl gydag anghenion arbennig, rhagor o gylchdeithiau, darparu cyfleusterau angenrheidiol, llai o gamfeydd a chamau arbennig i amlygu manau peryglus i ddefnyddwyr dall / gyda nam ar eu golwg.

2.2.8 Ymgynghori cyhoeddus ynglŷn â materion hawliau tramwy, trwy gynnwys nifer o gwestiynau mewn holiadur Panel Dinasyddion – ROWIP – Asesiad H

2.2.8.1 Anfonwyd **966 o arolygon i aelodau o'r cyhoedd** a oedd wedi eu dewis ar gyfer **Panel Dinasyddion Sir Benfro**. Dychwelwyd 418 o arolygon, sy'n gyfradd ymateb gyffredinol o 43%. Mae'r Panel ei hun yn gyffredinol yn gynrychiolaeth agos o'r cyhoedd, mewn cymhariaeth a ffigyrau Cyfrifiad 2001.

2.2.8.2 Yn yr adran hon o'r holiadur roedd **y sylw ar lwybrau gwledig Sir Benfro ac roedd yn gofyn i'r ymatebwyr a oeddent yn eu defnyddio**. Roedd bron i dri **chwarter yn gwneud hynny**. O'r rhai a ddywedodd nad oeddent yn defnyddio'r llwybrau gwledig yn Sir Benfro, dywedodd y nifer fwyaf bod hyn oherwydd nad oeddent ym mynd mas i gerdded, seiclo na marchogaeth, wedi eu dilyn yn agos gan y rhai a ddywedodd nad oedd yr amser gyda hwy neu nad oeddent yn gwybod lle i fynd.

2.2.8.3 O'r rhai a ddywedodd eu bod wedi defnyddio llwybrau gwledig Sir Benfro yn ystod y 12 mis diwethaf, **roedd y rhan fwyaf a'u defnyddiodd ar gyfer cerdded wedi gwneud hynny 'oddeutu unwaith yr wythnos'**. Fodd bynnag, yn ystod yr un cyfnod, dywedodd y mwyafrif hefyd nad oeddent 'byth' yn eu defnyddio i farchogaeth neu seiclo.

2.2.8.4 O ran **cyflwr y llwybrau gwledig** yr oeddent wedi eu defnyddio yn Sir Benfro, gofynnwyd i'r ymatebwyr raddio nifer o ddewisiadau yn rhagorol, da, boddhaol, gwael neu wael iawn. Y dewisiadau a raddiwyd **yn rhagorol neu'n dda** gan yr ymatebwyr **sef mwy na 50% ohonynt** oedd **giataiu, camfeydd a chadw rheolaeth ar dyfiant**. Ynglŷn â chynllunio

mynd am dro ar lwybrau gwledig Sir Benfro, dywedodd hanner yr ymatebwyr eu bod yn dibynnu llawer iawn ar wybodaeth leol, tra'r oedd y mwyafrif yn dweud hefyd eu bod yn dibynnu ar daflenni / arweiniadau. Arwyddbyst / cyfeirbyst a mapiau i raddau ac nad oeddent yn dibynnu o gwbl ar wefannau na theithiau cerdded gydag arweinwyr.

2.2.8.5 Dywedodd y **mwyafrif llethol o ymatebwyr eu bod yn defnyddio llwybrau gwledig Sir Benfro ar gyfer hamdden a mwynhad**. Dywedodd llawer y **byddai symud rhwystrau yn eu hannog i ddefnyddio rhagor ar y rhwydwaith**. Roeddent o'r farn **y dylid rhoi'r flaenoriaeth uchaf i ddarparu rhagor o lwybrau**, er mwyn i bobl gydag anableddau a theuluoedd gyda phlant bach fedru eu defnyddio'n rhwydd.

2.2.8.6 Dywedodd y nifer fwyaf o ymatebwyr nad oedd dim yn eu rhwystro rhag ymweld yn amlach â chefn gwlad, a bron cymaint eto yn dweud nad oedd yr amser gyda hwy. Pan ofynnwyd iddynt a oedd rhagor o sylwadau ganddynt, rhoddodd y mwyafrif llethol sylwadau cadarnhaol ynglŷn â'r llwybrau gwledig yn Sir Benfro.

2.3 **Beth yw'r prif gasgliadau sy'n deillio o'r dogfennau cefndir?**

2.3.1 Canlyniadau blynyddol Rhaglen Cymru ar gyfer Gwella (WPI) yn edrych ar hawster defnyddio – Dogfen Gefndir ROWIP I

2.3.1.1 Mae ffigyrau'r WPI ar gyfer gwasanaeth hawliau tramwy Sir Benfro yn dangos **bod cyflwr y rhwydwaith (sef a yw'r hawliau tramwy yn ddirwystr gydag arwyddion arnynt) wedi gwella**, er bod llawer eto eisiau ei wneud. Bu ymdrechion mawr i wella'r arwyddion yn

ystod yr ychydig flynyddoedd diwethaf ac mae hyn wedi helpu i hybu canlyniadau'r WPI.

2.3.1.2 Mae **canlyniadau'r WPI 2004/05** yn dangos bod **45% o'r rhwydwaith wedi cyrraedd y nod yn gyffredinol**. Y ffigwr ar gyfer yr ardal y mae CSP yn ei rheoli oedd 35% a 62% ar gyfer yr ardal lle mae'r gwaith rheoli wedi ei ddirprwyo i APCAP. ***Yn gyffredinol roedd y 'gyfradd basio' WPI ar gyfer y rhwydwaith wedi codi i 51% erbyn 2005/06.***

2.3.1.3 Mae'r duedd ers 2002 yn dangos **gwella cyson o ran hawster defnyddio ac arwyddion ar y llwybrau**.

2.3.1.4 Trwy fonitro perfformiad dangoswyd bod 63% o lwybrau'r Sir yn agored yn 2006/07.

2.3.2 Arolwg Llwybrau'r Cyngorau Tref a Chymuned – Dogfen Gefndir ROWIP II

2.3.2.1 Mae'r arolwg yn cynnwys 402 o lwybrau a 262 o gilometrau, ychydig mwy nag 11% o'r rhwydwaith cyfan.

2.3.2.2 Y casgliadau yw bod **61% o'r llwybrau a arolygwyd wedi eu dosbarthu yn agored (hawdd eu defnyddio)**, ond mae **39% yn unig sy'n agored gydag arwyddion**. Mae 39% o'r llwybrau a arolygwyd wedi eu cofnodi'n rhai nad ydynt yn agored.

2.3.3 Arolwg trwy'r post gan Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro o'r defnydd a wneir o PROW yn eu hardal – Dogfen Gefndir ROWIP III

2.3.3.1 Comisiynodd Awdurdod y Parc Cenedlaethol y cwmni Research and Marketing Ltd i gynnal arolwg o'r defnydd a wnaethpwyd o PROW yn y Parc Cenedlaethol yn 2005 a chyflwyno adroddiad ar y canfyddiadau.

2.3.3.2 Bu cyfanswm o **77% o'r ymatebwyr yn defnyddio'r llwybrau yn y Parc Cenedlaethol** – rhai yn amlach na'i gilydd. Roeddent yn **fodlon iawn** ar safon y llwybrau. Er enghraifft, roedd 80% o'r farn bod safon rheolaeth y llwybrau yn uchel neu'n dda. Roedd bron hanner yn dibynnu ar wybodaeth leol wrth benderfynu lle i fynd ac o'r farn y dylai Awdurdod y Parc Cenedlaethol barhau i ddarparu rhagor o gyhoeddusrwydd / taflenni er mwyn annog rhagor o ymweliadau â chefn gwlad. **Roedd sbwriel a baw cŵn yn peri pryder.**

- 2.3.3.3 Yr un mor ddiddorol yw'r rhesymau am beidio â chymryd rhan. Daeth i'r amlwg nad oedd **23% o'r ymatebwyr yn defnyddio'r llwybrau gwledig**. Cynigiwyd llawer o resymau ar gyfer hyn. Nid oedd gan oddeutu **40% o'r garfan hon un ai'r amser i ddefnyddio'r llwybrau gwledig neu'r awydd**, roedd trafnidiaeth yn broblem gyda 12% ohonynt, nid oedd 14% yn gwybod am y cyfleoedd i fynd yno ac roedd y llwybrau yn gyffredinol yn rhy anodd eu defnyddio gan 9% ohonynt.
- 2.3.4 Canlyniadau Arolwg Gwasanaethau Dinesig 2002 yn cofnodi gwybodaeth ynglŷn â bodlonrwydd ar arwyddion a chyflwr llwybrau cerdded a llwybrau ceffylau - Dogfen Gefndir ROWIP IV
- 2.3.4.1 Roedd Arolwg Gwasanaethau Dinesig 2002 yn cynnwys cwestiynau ynghylch materion hawliau tramwy. **Cafwyd ymatebion ffafriol ar y cyfan ynghylch arwyddion ar lwybrau a chyflwr y llwybrau.**
- 2.3.4.2 **Roedd y mwyafrif (74%) yn meddwl bod arwyddion ar lwybrau cerdded a llwybrau ceffylau yn dda neu ganolog**, gyda 9% yn awgrymu eu bod yn rhagorol. Yr un modd, **roedd y rhan fwyaf (72%) yn meddwl bod cyflwr llwybrau cerdded a llwybrau ceffylau yn dda neu ganolog**. Yn yr achos hwn, roedd 15% yn meddwl bod y cyflwr yn rhagorol.
- 2.3.4.3 Ar gyfer y ddau, yr ymateb a gafwyd gan gyfran fach o bobl oedd 'gwael', 'gwael iawn' neu 'dim barn'.
- 2.3.5 Adborth o arolwg o Gynghorau Tref a Chynghorau Cymuned – Dogfen Gefndir ROWIP V
- 2.3.5.1 Cafwyd ymatebion gan 25 o Gynghorau Tref a Chymuned, yn mynegi eu barn ynghylch sawl agwedd ar y rhwydwaith o hawliau tramwy.
- 2.3.5.2 Roedd y materion o dan sylw yn cynnwys arwyddion a chyfeirbyst, wynebau'r llwybrau, gordyfiant, cyflwr y giatiau, camfeydd a phontydd, rhwystrau, addasrwydd y llwybrau ar gyfer pobl gydag anawsterau symud ac / neu nam ar eu golwg a chyhoeddusrwydd a gwybodaeth ynghylch cyfleoedd adloniant. Gofynnwyd a chafwyd sylwadau hefyd ynghylch materion eraill o ddiddordeb neu bryder.
- 2.3.5.3 Mae'r ymatebion yn gyffredinol yn adlewyrchu cyflyrau a phryderon lleol, ac maent yn cynnwys sylwadau ynghylch llwybrau penodol. Roedd y sylwadau a fynegwyd **yn gadarnhaol ar y cyfan lle'r oedd cyflwr y llwybr yn foddhaol ac / neu lle'r oedd gwelliannau wedi eu gwneud yn ddiweddar**. Mynegwyd **pryderon lle nad oedd cyflwr llwybrau, yr arwyddion neu argaeledd yn cyflawni'r disgwyliadau lleol**.
- 2.3.6 Adroddiad Arolwg Post y Parc Cenedlaethol (a elwir hefyd yr arolwg Llwybrau Gwledig) Dogfen Gefndir ROWIP VI
- 2.3.6.1 Cafwyd ymatebion i'r arolwg gan 1,354 o bobl, a oedd gyda 2,003 o oedolion a 604 o blant. Mae'r arolwg yn cadarnhau bod **o leiaf 4,000 o bobl wedi cerdded ar yr wyth llwybr a arolygwyd yn ystod y cyfnod arolygu o dri mis a hanner**.
- 2.3.6.2 Roedd mwy na 70% o'r ymatebwyr yn ymwelwr â'r sir ac roedd hanner yn rhai rhwng 46 a 65 oed. Roedd oddeutu 90% yn cerdded gydag o leiaf un oedolyn arall ac nid oedd oddeutu 60% yn cerdded gyda phlant. Cafwyd ymateb i'r arolwg gan gyfran gyfartal o wrywod a menywod. Roedd oddeutu 50% ar eu gwyliau, gyda chyfran sylweddol (bron un o bob tri) yn ymwelwyr undydd.

- 2.3.6.3 Nodwyd bod llwybrau llai adnabyddus yn atyniad i ymwelwyr, yn fodd iddynt grwydro'r wlad draw oddi wrth yr arfordir.
- 2.3.6.4 Daeth i'r amlwg bod tri chwarter y preswylwyr yn defnyddio'r llwybrau gwledig unwaith yr wythnos neu ragor.
- 2.3.6.5 Roedd **llawer o fodlonrwydd ar gyflwr y llwybrau** yn gyffredinol. Cafodd prif ddangosyddion cyflwr y llwybrau fel wynebau, rheoli tyfiant ac arwyddbyst eu graddio'n dda neu'n rhagorol gan fwy na 80% o'r ymatebwyr.
- 2.3.6.6 Roedd mwy na **60% o'r ymatebwyr yn cynllunio eu taith gerdded gyda mapiau**, roedd oddeutu 40% yn defnyddio gwybodaeth leol a chyfran debyg yn defnyddio taflenni neu arweiniadau. Dywedodd y rhan fwyaf y byddent yn hoffi gweld rhagor o daflenni am gerdded ac arwyddion gwell.
- 2.3.6.7 Cafwyd llawer mwy o **sylwadau cadarnhaol digymell am y llwybrau gwledig nag unrhyw feirniadaeth**, sy'n arwydd o fodlonrwydd mawr ar gyflwr y llwybrau.
- 2.3.7 Arolwg Electronig o Ddefnyddwyr Llwybrau Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro 2006 – Dogfen Gefndir ROWIP VII
- 2.3.7.1 Mae canlyniadau'r arolwg electronig diweddar hwn yn dangos bod **llawer o ddefnyddio ar lwybrau mewndirol yn y Parc Cenedlaethol**.

2.3.8.1 Dychwelwyd y rhan fwyaf o'r holiaduron gan breswylwyr a oedd yn berchen ar geffylau ac / neu a oedd yn marchogaeth yn rheolaidd, ac ychydig yn unig o'r stablau a ymatebodd. Roedd 22% o'r ymatebwyr yn ystyried **cyflwr y llwybrau ceffylau** yn rhagorol neu'n dda a 53% yn meddwl eu bod yn ganolog neu'n wael. Roedd ar 60% eisiau **dewis gwell o lwybrau ceffylau** ac roedd dymuniad hefyd i weld **rhagor o ddewis o lwybrau coetir, cyfleoedd i farchogaeth ar draethau a llwybrau hir**.

2.3.8.2 Cafwyd hefyd **dyheadau i weld rhagor o lwybrau yn gyffredinol** (yn enwedig rhai a fyddai'n osgoi ffyrdd prysur), **gwella cyflwr y llwybrau, cysylltiadau gwell** rhwng llwybrau a chylchdeithiau rhwng 7 a 15 milltir, pob un gyda **chyhoeddusrwydd cysylltiedig**. Cafwyd ar ben hynny'r **dyhead i weld y rhwydwaith newydd o lwybrau seiclo wedi ei agor i farchogion**. Ymysg yr awgrymiadau penodol i safleoedd roedd llwybrau amldeffnydd o Lanrath i Drefdraeth a'r rhai Cardi-Bach.

2.3.8.3 Mynegwyd diddordeb mewn darparu **rhagor o gyfleusterau a fyddai'n cyfuno gwely a brecwast gyda stablau a rhagor o gyfleoedd i barcio wagenni ceffylau a chymryd rhan mewn gyrru cerbyd a cheffyl.**

2.3.8.4 Awgrymwyd **trefn reolaidd o archwilio** wedi ei chysylltu gyda gwybodaeth ar wefan ynghylch y llwybrau sydd ar gael. Cafwyd ceisiadau am **llwybrau a chroesfannau mwy diogel** lle mae llwybrau ceffylau prysur yn croesi neu'n rhedeg gydag ymyl ffordd brysus.

2.4 Beth yw'r prif gasgliadau sy'n deillio o'r ymgynghori ynglŷn ag Adroddiad ROWIP ar Brif Faterion a'r Ffordd Ymlaen?

2.4.1 Rhwydwaith strategol

2.4.1.1 Cafwyd cydnabyddiaeth mewn nifer dda o ymatebion i'r ymgynghori i **bwysigrwydd y rhwydwaith fel adnodd adloniadol strategol**. Gofynnwyd i'r Awdurdodau ddiffinio rhwydwaith strategol neu baratoi meini prawf ar gyfer diffinio llwybrau strategol.

2.4.2 Cynnal a chadw a gwella

2.4.2.1 Cafwyd **cefnogaeth gan y rhan fwyaf (ond nid pob un) o'r ymatebwyr i ddull strategol gyda blaenoriaethu o ymdrin â chynnal a chadw a gwella PROW**. Roedd hyn yn deillio'n bennaf o bryderon ynghylch adnoddau a dymuniad i weld amser gweithwyr a chyllid yn cael eu defnyddio yn y modd gorau.

2.4.2.2 **Amrywiol oedd y farn ynghylch a ddylid agor Hawliau Tramwy Cyhoeddus a oedd wedi eu cau ac / neu ddatblygu llwybrau newydd** ac ni chafwyd cydsyniad yn gyffredinol ar y mater hwn. Fodd bynnag, roedd peth **cefnogaeth i ragor o gydnabyddiaeth i farchogaeth**, wedi ei fynegi efallai trwy ddatblygu llwybr ceffylau.

2.4.2.3 Awgrymodd nifer o ymatebwyr **y dylid agor rhagor o llwybrau ar gyfer pobl gydag anableddau a gyda nam ar eu golwg**, gan grybwyll y byddai'n rhaid i hyn ddigwydd ar y cyd â darparu cyfleusterau toiled a pharcio pwrpasol ar ddechrau a diwedd llwybrau. Mynegwyd hefyd y byddai'n ddymunol gwella rhai llwybrau gyda hawliau ychwanegol, oherwydd y byddai hynny'n creu manteision ar gyfer nifer o grwpiau o ddefnyddwyr yn lle un yn unig.

2.4.2.4 Roedd **cefnogaeth gyffredinol ar gyfer creu cylchdeithiau**. Mewn rhai achosion, y farn oedd y gallai hyn elwa ar ddiffinio rhwydwaith o 'feidroedd tawel' i gyd-fynd â'r rhwydwaith PROW a chysylltu gwahanol rannau ohono gyda'i gilydd. Cafwyd amrywiaeth o sylwadau ynghylch y cyfraniad yr oedd y llwybrau a grëwyd trwy Dir Gofal wedi ei wneud i'r rhwydwaith, er na ddaeth barn glir i'r amlwg ynghylch y llwybrau hyn.

- 2.4.2.5 Mynegodd nifer o ymatebwyr y farn y **dylid cynnal a chadw pob llwybr a hysbysebir yn iawn** ac y **byddai angen trefniadau cynnal a chadw arbennig efallai ar gyfer rhai llwybrau amldddefnydd**.

Taflwyd y syniad i'r pair hefyd y dylai'r Cyngor Sir greu **gwasanaeth warden**, efallai mewn partneriaeth gydag Awdurdod y Parc Cenedlaethol (sydd gydag un eisoes). Awgrymwyd hefyd y dylai'r cynllun gyflwyno cynllun sy'n defnyddio cymorth gwirfoddol, efallai'n debyg i wardeiniaid gwirfoddol SUSTRANS, sy'n gyfrifol am adrannau arbennig o lwybrau'r Rhwydwaith Seiclo Cenedlaethol.

- 2.4.2.6 Roedd amrywiaeth o **bryderon ynghylch y berthynas rhwng defnyddwyr y llwybrau, cŵn ac anifeiliaid fferm**.

- 2.4.2.7 Gofynnwyd hefyd i'r Awdurdodau fod yn **ofalus iawn lle mae llwybrau yn mynd trwy goridorau afonydd**. Mae'r rhain yn ddarnau o dir sylweddol iawn, felly dylai'r bwriad fod i sicrhau rheolaeth a defnydd priodol yn hytrach na gwrthod mynediad.

- 2.4.2.8 Cafwyd amrywiaeth barn ynghylch **digonolrwydd arwyddion, dodrefn PROW ac agweddau eraill ar seilwaith**, heb yr un thema drech yn ymddangos.

- 2.4.2.9 **Lle bynnag yr oedd gwirfoddolwyr yn ymwneud â chynnal a chadw a gwella'r rhwydwaith** (neu'n arweinyddion teithiau cerdded) mynegwyd **y farn y dylid darparu hyfforddiant**.

- 2.4.2.10 Cyflwynwyd cynigion penodol i safleoedd i'r awdurdodau hefyd.

2.4.3 Cyhoeddusrwydd

- 2.4.3.1 Roedd **cefnogaeth ar gyfer defnyddio sawl gwahanol fath o gyhoeddusrwydd a mentrau hyrwyddo**, gydag amrywiaeth o wybodaeth ar bapur, electronig (gwefan) ac ar safle. Gofynnodd rhai ymatebwyr am **wybodaeth glir ynghylch addasrwydd llwybrau ar gyfer gwahanol grwpiau o ddefnyddwyr**.

2.4.4 Materion Cyfreithiol

- 2.4.4.1 Mynegodd nifer o ymatebwyr y farn y **dylai adolygu ac ailgyhoeddi'r map a'r datganiad swyddogol a pharatoi fersiwn electronig o hyn fod yn amcanion tymor hir pwysig**. Gofynnwyd am bolisiau eglur ar gyfer materion cyfreithiol eraill, yn enwedig ar gyfer defnyddio heb awdurdod a chadw'r llwybrau ar agor. Cafwyd ceisiadau i'r Awdurdodau roi rhagor o sylw i **ddynodi 'llwybrau coll'**. Cafwyd hefyd peth **cefnogaeth ar gyfer cynnwys llwybrau caniatool yn y rhwydwaith PROW yn y tymor hir**.

Rhan 2B – Polisiâu, prif heriau ac anghenion defnyddwyr y rhwydwaith

2.5 Beth yw'r polisiâu presennol ar gyfer hawliau tramwy?

2.5.1 Prif darged gyda'r Cynllun Cymunedol ar gyfer Sir Benfro (2003 i 2008) yw:

Cynyddu % y llwybrau cerdded a hawliau tramwy eraill, sy'n hawdd eu defnyddio gan aelodau'r cyhoedd, o 39% (amcangyfrif 2002) i 64%

2.5.2 Mae gan y Cydgynllun Datblygu Unedol ar gyfer Sir Benfro bolisiau ar gyfer Hawliau Tramwy Cyhoeddus newydd a llwybrau seiclo newydd (96 a 97 yn eu tro). Mae polisi ychwanegol (98) yn diogelu'r llinell ar gyfer cynlluniau'r Rhwydwaith Seiclo Cenedlaethol a nifer o gynlluniau llwybr seiclo eraill sydd wedi eu trefnu. Mae manylion pob un o'r polisiâu hyn ar gael ar wefannau'r Awdurdodau.

2.5.3 Mae rhagor o bolisiau ynghylch hawliau tramwy yng Nghynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol 2003 i 2007.

2.6 Beth yw'r prif heriau sydd o faen yr Awdurdodau o ran rheoli a gwella'r rhwydwaith?

2.6.1 Mae'r Asesiadau, y Dogfennau Cefndir a'r ymatebion i'r 'Adroddiad ar Brif Faterion a'r Ffordd Ymlaen' yn dangos **bod galw am lwybrau gwledig pendant gydag arwyddion arnynt, sy'n cael eu cynnal a'u cadw, yn hawdd eu defnyddio ac yn cydfynd yn dda ag anghenion a dyheadau'r defnyddwyr. Maent yn dangos hefyd bod galw am ragor o wybodaeth ynglŷn â'r cyfleoedd mynediad sydd ar gael yn Sir Benfro.**

2.6.2 Mae'r Awdurdodau wedi gweld bod nifer o **heriau o ran rheoli a gwella'r rhwydwaith**. Mae'r rhain wedi eu rhestru isod a rhoddwyd ystyriaeth iddynt wrth osod amcanion y ROWIP.

2.6.2.1 Cynnal a Chadw - mae awdurdodau lleol yn gyfrifol am gynnal a chadw rhwydwaith cynyddol o lwybrau mewn cyflwr priodol. Gyda rhagor o ddefnyddio ar y rhwydwaith bydd angen cynnal arolygon rheolaidd o'u cyflwr a gweithredu rhaglenni gwaith er mwyn sicrhau bod y PROW yn cael eu cadw i safon resymol o ddiogel a phleserus. Mae hyn yn cynnwys ychwanegu gwerth at lwybrau sy'n bodoli eisoes.

2.6.2.2 Gwelliannau - mae'r rhain hyd yma wedi canolbwyntio ar adfer llwybrau nad oedd modd mynd hyd-ddynt. Bydd yr angen i wella safon y rhwydwaith sydd ar gael ar hyn y bryd, a pharhau'r un pryd i adfer rhai llwybrau nad oes modd mynd hyd-ddynt ar hyn o bryd, yn galw am osod blaenoriaethau. Mae dilyn y dull 'Dewis lleiaf cyfyngol' o weithredu (gweler y rhestr byrfoddau ac ati) yn hanfodol o ran annog rhagor o gymryd rhan.

2.6.2.3 Gweinyddiaeth – mae gan y ddau awdurdod bwerau i fwrw ymlaen â digwyddiadau cyfreithiol sy'n gwro llwybrau a chreu llwybrau. Maent hefyd yn gallu cau llwybrau dros dro. Ar hyn o bryd mae nifer fawr o gynlluniau Gwro yn weddill ac ychwanegir cynlluniau newydd at y rhain pob blwyddyn. Mae hyn yn waith pwysig, sy'n hwyluso gwelliannau a chynnig sicrwydd i berchnogion tir yn ogystal â defnyddwyr llwybrau ynghylch cyfeiriad llwybrau, statws ac atebolrwydd. Weithiau, mae'r Awdurdodau yn adennill costau prosesu Gorchmynion Gwro ar lwybrau cyhoeddus gan yr ymgeiswyr. Ar ben hynny, mae Cyngor Sir Penfro yn gyfrifol am adolygu'r map a datganiad swyddogol yn gyson, ac mae angen gwneud Gorchmynion Addasu fel y daw tystiolaeth i'r amlwg ynghylch hawliau tramwy nad ydynt wedi eu cofnodi. Os bydd rhagor o flaenoriaeth i adolygu'r map a datganiad swyddogol, bydd llai o adnoddau ar gael i ymdrin â Gorchmynion Addasu a Gwriadau.

2.6.2.4 Gweithredu cyfreithiol – mae'r gyfran sydd ar gael o'r rhwydwaith yn cynyddu gyda'r gwaith cynnal a chadw a gwella sy'n parhau. Fodd bynnag, mae nifer sy'n lleihau o lwybrau nad yw ar gael o hyd i'r cyhoedd, un ai oherwydd eu bod wedi eu rhwystro'n fwriadol neu oherwydd diffyg cydweithrediad gan rai perchnogion tir er mwyn i wella ddigwydd. Mae'r Awdurdodau yn barod i ystyried gweithredu'n gyfreithiol ac, yn y pen draw, gorfodi, er mwyn agor rhai prif lwybrau. Gallai dilyn camau cyfreithiol effeithiol er mwyn cadarnhau a diogelu hawliau mynediad y cyhoedd arafu gwaith cyfreithiol arall. Mae'r Awdurdodau yn gallu adennill costau sy'n deillio o gamau gorfodi sy'n gofyn symud rhwystrau.

2.6.2.5 Hyrwyddo – hyrwyddo ymwybyddiaeth o'r cyfleoedd mynediad y mae PROW yn eu cynnig a darparu gwybodaeth ar ffurf electronig (gwefan), ar bapur ac ar safleoedd yn hanfodol er mwyn annog rhagor o bobl i ddefnyddio'r rhwydwaith. Bydd yr awdurdodau yn parhau i fod yn rhagweithiol wrth ddarparu gwybodaeth, er mwyn annog ragor o ddefnyddio ar y rhwydwaith gan breswylwyr ac ymwelwyr.

2.6.3 Hefyd mae nifer o faterion trawsbynciol i'r Awdurdodau eu hystyried:

2.6.3.1 Manteision economaidd - mae PROW yn un o'r prif ddylanwadau ar economi cefn gwlad Cymru. Gyda'r cyfyngiadau a weithredwyd yn ystod Clwy'r Traed a'r Genau yn ddiweddar, amlygwyd pwysigrwydd cefn gwlad hygyrch i'r diwydiant twristiaeth lleol. Mae PROW yn cynnig y seilwaith sy'n hanfodol er mwyn mynd i'n cefn gwlad a'n harfordir a'u mwynhau. Mae strategaethau diweddar Bwrdd Croeso Cymru i hyrwyddo cerdded, marchogaeth, seiclo ac adloniant yn yr awyr agored, yn gydnabyddiaeth i hyn.

2.6.3.2 Gwella iechyd a lles – mae rheoli a hyrwyddo PROW mewn modd rhagweithiol yn gallu effeithio ar iechyd a lles cymunedau lleol. Mae'r fenter 'Camu'n Iach', a hyrwyddir gan CCGC a Sefydliad Prydeinig y Galon, yn ceisio hyrwyddo mentrau cerdded iach trwy ddefnyddio PROW. Mae'r ffaith bod PROW ar gael yn gymorth hefyd i fentrau a strategaethau lleol cysylltiedig fel 'Camau I Iechyd' a 'Her Iechyd Sir Benfro'.

2.6.3.3 Trafnidiaeth gynaliadwy – yn wreiddiol roedd PROW yn rhan o rwydwaith cysylltiadau cefn gwlad. Maent yn dal i gynnig cyfleoedd i gerdded, seiclo a marchogaeth. Mae cerdded, seiclo a marchogaeth yn ddulliau o deithio heb foduron ac oherwydd eu bod yn niwtral o ran carbon maent yn fathau hynod gynaliadwy o dtrafnidiaeth. Mae Partneriaeth y Lonydd Glas yn gweithio i gysylltu llwybrau gyda'r gwasanaethau trafndiaeth cyhoeddus.

2.6.3.4 Gwella ansawdd bywyd – nid oes angen talu am PROW wrth eu defnyddio, maent y gallu cyfrannu at ansawdd bywyd cymunedau ac maent yn gallu helpu i gyflawni llawer o amcanion cymdeithasol teilwng. Mae modd cyflawni cynhwysiad cymdeithasol trwy amrywiaeth o fentrau fel gwelliannau o ran mynediad ar gyfer pobl ag anableddau, prosiectau mynediad ar drothwy'r drws, trafndiaeth gyhoeddus gyfunol a bod cymunedau lleol yn cymryd rhan yn uniongyrchol gyda gwaith gwirfoddol, teithiau cerdded gydag arweinwyr a marchnata'r cyfleoedd i ddod i gefn gwlad.

2.7 Beth sydd angen ei wneud ar gyfer grwpiau penodol o ddefnyddwyr y rhwydwaith?

2.7.1 Mae'r Asesiadau, y Dogfennau Cefndir a'r ymatebion i'r 'Adroddiad ar Brif Faterion a'r Ffordd Ymlaen' wedi helpu'r Awdurdodau hefyd i ddeall yr hyn y mae angen ei wneud ar gyfer grwpiau penodo o ddefnyddwyr y rhwydwaith. Mae **rhestr o ofynion** cynrychiadol (ond nid cyflawn) isod ac mae'r rhain hefyd wedi eu hystyried wrth osod yr amcanion ROWIP sy'n dilyn. Yn yr adran hon, ystyr tymor byr yw 2007 i 2010, tymor canolig yw 2011 i 2014 a'r tymor hir yw 2015 ymlaen.

2.7.2 Ar gyfer pawb

Yn y tymor byr:

- Datblygu **rhaglen ar gyfer gwella llwybrau yn raddol**, ar sail blaenoriaethau eglur.
- Gwella'r rhwydwaith er mwyn **adlewyrchu'n well yr anghenion sydd ar hyn o bryd a'r rhai a fydd yn debygol yn y dyfodol**.
- Sicrhau bod y gwaith o gynnal a chadw, gwella a datblygu llwybrau newydd yn rhoi ystyriaeth i **anghenion amaethyddiaeth, coedwigaeth a bywyd gwylt**.
- Datblygu **gwybodaeth briodol ynglŷn â'r rhwydwaith**, yn cynnwys addasrwydd y llwybrau ar gyfer gwahanol grwpiau o ddefnyddwyr a'r hyn y gall adloniant yn yr awyr agored ei wneud o ran gwella iechyd a lles.
- **Hyrwyddo'r rhwydwaith** yn well.

- Gwella'r **arwyddion a'r cyfeirbyst**. Lle bo angen, cyflwyno gwybodaeth ychwanegol ar arwyddion, fel pellter a chyrchfannau.
- Sicrhau bod **llwybrau a hysbysebiri yn cael eu cynnal a'u cadw'n rheolaidd** a'u bod **yn cael eu harchwilio'n rheolaidd** er mwyn sicrhau eu bod yn cyrraedd ac yn cadw'r statws 'hawdd defnyddio'.
- Ymchwilio i ymarferoldeb cysylltu **Llwybr Cenedlaethol Arfordir Penfro gyda llwybrau arfordirol yn Sir Gaerfyrddin a Cheredigion** (yn rhan o gynllun Llywodraeth Cynulliad Cymru i greu llwybr arfordirol i Gymru gyfan).
- Ystyried pa mor ymarferol fyddai datblygu o leiaf un **llwybr hir amldefnydd newydd**.
- Dechrau adolygu'r **map a datganiad swyddogol** (mae'n debygol y bydd y dasg hon yn cael ei chwblhau yn y tymor canolig).

Yn y tymor canolig:

- Adeiladu ar sail enghreifftiau sy'n bodoli eisoes o **arfer da ac ymglymiad cymunedol**, fel y rhai a sefydlwyd yn Nhrefdraeth a Llandudoch (grwpiau llwybrau) ac yn Nhrefdraeth a Saundersfoot (grwpiau seiclo).
- Ceisio **gwelliannau o ran diogelwch** mewn mannau lle mae'r rhwydwaith yn croesi neu'n mynd gydag ymyl rhannau prysur o rwydwaith y priffyrdd.
- Ystyried a oes modd gwella'r cilffyrdd (BOAT), oherwydd bod y llwybrau hyn ar gael i bob defnyddiwr.

- Ymchwilio i ymarferoldeb dynodi rhwydwaith o **'lonydd tawel'** sydd, oherwydd eu lleoliad, eu math a'r ffaith bod cerbydau modur yn brin arnynt, yn addas i'w defnyddio gan gerddwyr, seiclwyr a marchogion.

2.7.3 Ar gyfer cerddwyr

Yn y tymor byr:

- Parhau i **gynnal Llwybr Cenedlaethol Arfordir Penfro** ar safon uchel.
- Darparu a hysbysebu **cyfleoedd i fynd i gefn gwlad ar drafnidiaeth gyhoeddus**, gan adeiladu ar sail mentrau sy'n bodoli nawr fel Partneriaeth y Lonydd Glas.
- Darparu **gwybodaeth gyhoeddus ynglŷn â mynd â chŵn am dro** ar rwydwaith yr hawliau tramwy.

Yn y tymhorau canolig a hir:

- Datblygu **cysylltiadau gwell rhwng aneddiadau a chefn gwlad**.
- **Lleihau rhwystrau** fel giatiau a chamfeydd, lle bynnag y mae modd ac os oes digon o adnoddau.

2.7.4 Ar gyfer Marchogion

Yn y tymor byr:

- **Gwybodaeth well am llwybrau ac arwyddion gwell arnynt ar gyfer marchogion**, yn gysylltiedig â **threfn reolaidd o archwilio a chynnal a chadw** mewn perthynas â chyflwr, lle uwchben a giatiau. Gall yr wybodaeth gynnwys hefyd manylion lletyai gwely a brecwast gyda chyfleusterau dros nod ar gyfer ceffylau a marchogion.

Yn y tymhorau canolig a hir:

- Datblygu cylchdeithiau a llwybrau newydd (ac yn ddelfrydol, yn gyfan gwbl oddi ar y ffordd) (efallai rhwng 7 a 15 milltir o hyd) ar gyfer marchogion.
- Datblygu o leiaf un **llwybr hir amllddefnydd hir newydd** ar gael i farchogion.
- Ystyried **y dewisiadau gorau ar gyfer ymdrin â chroesfannau**, lle mae llwybrau a chylchdeithiau y mae marchogion yn eu defnyddio yn croesi ffyrdd prysur.
- Ymchwilio **a oes modd ailddosbarthu llwybrau seiclo presennol yn llwybrau amllddefnydd**, ar gael i amrywiaeth fwy eang o grwpiau o ddefnyddwyr yn cynnwys marchogion.

- Ymchwilio i'r **ddarpariaeth o barcio ar gyfer wagenni ceffylau** ar ddechrau prif gylchdeithiau / llwybrau.
- Darparu **arwyddion rhybudd ar gyfer modurwyr ar ffyrdd lleol** y mae marchogion yn eu defnyddio'n rheolaidd.

2.7.5 Ar gyfer Seiclwyr

Yn y tymor canolig:

- Datblygu **cyfleoedd newydd neu well ar gyfer seiclo** seiliedig ar y manau lle mae llawer o seiclo fel Trefdraeth a Saundersfoot. Dynodi canolfan weithgarwch arall yng ngorllewin y sir. Mae'r Awdurdodau yn cydnabod bod diddordeb yn cynyddu mewn seiclo ar gyfer pleser yn Sir Benfro, ac mae llwyddiant grwpiau fel y Pembrokeshire Freewheelers a'r Grŵp Seiclo U3A, yn dystiolaeth o hyn. Mae Fforwm Seiclo Sir Benfro wedi ei sefydlu, sy'n cwrdd nifer dda o weithiau pob blwyddyn.

Yn y tymor hir:

- **Llwybrau seiclo ac / neu amllddefnydd newydd** lle maent yn cwblhau neu ychwanegu at brif lwybr rhanbarthol neu'n cynnig cysylltiad lleol pwysig.
- Ymchwilio i ymarferoldeb cyflwyno **cyfleusterau seiclo oddi ar y ffordd newydd**, er mwyn cywiro'r diffyg darpariaeth sydd ar hyn o bryd.

2.7.6 Ar gyfer Defnyddwyr gyda Moduron

Yn y tymor hir:

- Ymchwilio, gyda phartneriaid eraill, i ymarferoldeb datblygu **cyfleusterau arbenigol, rheoledig, oddi ar y ffordd i'w defnyddio gan foduron** – y byddai'n rhaid iddynt fod mewn ardal nad oes iddi ddiddordeb arbennig o ran ansawdd ei thirwedd neu ecoleg ac sydd yn bellter derbyniol oddi wrth breswylfeydd. Gallai hyn helpu i leihau'r defnydd anghyfreithlon a wneir o rwydwaith yr hawliau tramwy.

2.7.7 Ar gyfer grwpiau Anghenion Arbennig

Yn y tymor byr:

- **Gwella'r cyhoeddusrwydd ar gyfer llwybrau sy'n addas i'w defnyddio gan y gwahanol grwpiau gydag anghenion arbennig.** Yn arbennig, estyn y rhaglen o deithiau cerdded ar y we ar draws y sir gyfan, gan adeiladu ar sail yr arweiniad a gafwyd gan Awdurdod y Parc Cenedlaethol. Mae gan y rhaglen adran arbennig ar gyfer 'teithiau cerdded cadair olwyn'.
- Dynodi **llwybrau heb fod yn serth a heb gyfyngiadau** fel camfeydd a grisiau, sy'n addas ar gyfer pobl gyda thrafferthion symud a'r rhai gyda theuluoedd ifanc. Gellid hyrwyddo'r rhain wedyn yn 'addas i gadair wthio'.

- **Gwella'r arwyddion ar gyfer llwybrau sy'n addas i bobl gydag anghenion arbennig.**

Yn y tymor canolig:

- **Dynodi rhannau o'r sir lle nad oes llawer o ddarpariaeth ar gyfer defnyddwyr gydag anghenion arbennig** ond lle byddai'r galw yn gallu bod i bob golwg, gyda'r bwriad o raglennu buddsoddiad er mwyn cywiro'r diffyg.
- **Ceisio darparu parcio a thoiledau addas** mewn mannau priodol, os oes digon o gyllid.

2.7.8 Ar gyfer pobl nad ydynt yn ddefnyddwyr

Yn y tymor byr:

- Parhau i wella **gwybodaeth a hysbysebu.**
- Paratoi **rhagor o gyhoeddusrwydd** ar gyfer llwybrau a chylchdeithiau addas i'w defnyddio gan deuluoedd a phobl gydag anghenion arbennig.
- Parhau i **gefnogi Partneriaeth y Lonydd Glas**, gyda'r bwriad o roi modd i bobl heb geir preifat ddod i gefn gwlad a'r arfordir.
- Parhau i ymrwymo i **wella arwyddion a chyfeirbyst.**
- Rhaglen o **deithiau cerdded gydag arweinydd** mewn cymunedau.

Yn y tymhorau canolig a hir:

- Creu a gwella **llwybrau sy'n cysylltu aneddiadau gyda chefn gwlad.**
- Parhau i **ddarparu rhagor o lwybrau** ac ymrwymiad i ymateb yn brydlon i unrhyw rwystrau a phroblemau a hysbysir.

Rhan 2C – Amcanion ROWIP

2.8 Amcanion ar gyfer y cynllun gweithredu ROWIP'

2.8.1 Mae'r adrannau sy'n dilyn wedi cynnig cyd-destun ar gyfer gosod chwech o amcanion ROWIP (nid mewn trefn blaenoriaeth) a fydd yn arweiniad ar gyfer rheoli a datblygu rhwydwaith yr hawliau tramwy yn y pen draw:

- Amcan A – cynnal rhwydwaith hygyrch o lwybrau cyhoeddus;
- Amcan B – darparu rhwydwaith mwy di-dor sy'n cwrdd â gofynion pob defnyddiwr;
- Amcan C – datblygu rhwydwaith mwy diogel o lwybrau;
- Amcan D - darparu map swyddogol wedi ei ddiweddarau a'i ddigidoli;
- Amcan E – annog rhagor o gymryd rhan gan y gymuned yn y gwaith o wella a rheoli llwybrau cyhoeddus; ac

2.8.2 Ar gyfer pob un o'r amcanion hyn, cynigir yr wybodaeth ganlynol:

- Amcan E – gwella'r modd y mae rhwydwaith y llwybrau cyhoeddus yn cael eu hyrwyddo, eu deall a'u defnyddio.
- Y prif faterion y tu ôl i bob amcan.
- Y gwaith a'r prosiectau cyfredol sy'n cyfrannu eisoes i gyflawni'r amcan.
- Cynllun gweithredu sy'n cynnwys:
 - ◊ Nodau a manylion y camau gweithredu a fwriedir.
 - ◊ Syniad o'r goblygiadau o ran adnoddau.
 - ◊ Sefydliadau allweddol a fydd yn gweithio mewn partneriaeth i roi'r camau gweithredu ar waith.
 - ◊ Mesuriadau perfformiad, wedi eu gosod i linell sylfaen o 2006 / 07.
 - ◊ Buddion tebygol syn deillio o bob cam gweithredu.

2.8.3 Cyflwynir yr elfen o adnoddau mewn modd mynegol:

- Lle bynnag y gellir defnyddio'r adnoddau presennol i weithredu amcan, defnyddir y cod **CR**.
- Lle bynnag y bydd angen ail-flaenoriaethu adnoddau PROW yn CSP ac APCAP er mwyn gweithredu amcan, defnyddir y cod **RP**.
- Lle bynnag y mae angen rhagor o gyllid er mwyn gweithredu amcan, defnyddir y cod **AF**.

2.8.4 Gwelir y blaenoriaethau cyffredinol, seiliedig ar ganlyniadau'r Asesiadau, yn y golofn ar ochr dde'r tablau. Er mwyn eu deall yn hawdd, mae'r rhaid wedi eu diffinio'n uchel, canolig neu isel.

2.8.5 Cyflwynir gwariant blyneddol, gan ddefnyddio'r codau canlynol:

- **A** – Hyd at £5,000 y flwyddyn
- **B** – £5,001 i £25,000 y flwyddyn
- **C** – £25,001 i £50,000 y flwyddyn
- **D** – £50,001 i £75,000 y flwyddyn
- **E** – £75,001 i £100,000 y flwyddyn
- **F** – £100,001 i £250,000 y flwyddyn
- **G** – £250,001 i £600,000 y flwyddyn

2.8.6 Cyflwynir cyfanswm gwariant gan ddefnyddio'r codau canlynol:

- **T** – Hyd at £50,000
- **U** – £50,001 i £250,000
- **V** – £250,001 i £500,000
- **W** – £500,001 i £750,000
- **X** – £750,001 i 1,000,000
- **Y** – £1,000,001 i £2,500,000
- **Z** – £2,500,001 i £6,000,000

2.9 Amcan A – cynnal rhwydwaith hygrych o lwybrau cyhoeddus

2.9.1 Bydd y camau gweithredu yn yr adran hon yn rhoi rhwydwaith o lwybrau cyhoeddus a fydd yn fwy hygrych ac wedi ei reoli'n well, a fydd yn annog rhagor o bobl i'w ddefnyddio.

2.9.2 Prif faterion

2.9.2.1 Galw pendant am rwydwaith eglur o PROW. Dylai'r rhain fod ag arwyddion arnynt, yn hawdd eu defnyddio ac wedi eu cadw'n dda.

2.9.3 Gwaith a phrosiectau cyfredol

2.9.3.1 Rhaglenni cynnal a chadw blynyddol.

2.9.4 Cynllun gweithredu

AI – cyflawni cynnydd o 2% y flwyddyn yn hyd y rhwydwaith a gynhelir trwy gydol oes y ROWIP

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Dynodi anghenion buddsoddi a chytuno lefel briodol o wasanaeth ar gyfer PROW sy'n cydbwysu anghenion buddsoddi gydag adnoddau.	CSP ac APCAP	A	T	1 swyddog am 15 diwrnod y flwyddyn	Amh.	Amh.	Uchel CR

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Gwneud y rhwydwaith a gynhelir 2% y flwyddyn yn hirach (CSP) ac ychwanegu 180 o gilometrau (APCAP) yn ystod oes y ROWIP	CSP ac APCAP	G	Z	2 swyddog am 200 o ddyddiau'r flwyddyn yr un	Mae'r rhwydwaith a gynhelir yn cynyddu o'r llinell sylfaen amcangyfrifedig o 63 o gilometrau'r flwyddyn yn 2007/08 i 168 o gilometrau'r flwyddyn yn 2011/12 (CSP) Cynnal 705 o gilometrau o hawliau tramwy'r flwyddyn yn 2007 / 08, yn cynyddu i 795 o gilometrau'r flwyddyn yn 2011/12 (APCAP)	Mae'r rhwydwaith a gynhelir yn cynyddu o'r llinell sylfaen amcangyfrifedig o 63 o gilometrau'r flwyddyn yn 2007/08 i 299 o gilometrau'r flwyddyn yn 2016/17 (CSP) Cynnal 705 o gilometrau o hawliau tramwy'r flwyddyn yn 2007 / 08, yn cynyddu i 885 o gilometrau'r flwyddyn yn 2016/17 (APCAP)	Uchel Rhan CR (hyd at £40,000 ŷf), rhan AF (gweddlil) Yn dibynnu'n rhannol ar gymorth grant CCGC

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Cynigion am gyllid allanol	CSP ac APCAP	A	T	1 swyddog am 25 o ddyddiau'r flwyddyn	Amh.	Amh.	Uchel CR

Sefydliadau allweddol – CSP ac APCAP

Mesur perfformiad – cynnydd y buddsoddiad tros oes y ROWIP

Buddion tebygol – rhwydwaith a gynhelir yn well, a mwy hygrych.

A2 – dyrannu adnoddau cynnal a chadw trwy weithredu gyda blaenoriaetha

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Dyrannu adnoddau cynnal a chadw trwy weithredu gyda blaenoriaethau, gan adlewyrchu'r defnydd sydd ar hyn o bryd a'r budd mwyaf i'r cyhoedd	CSP ac APCAP	A	T	1 swyddog am 25 o ddyddiau'r flwyddyn	Un dasg yn unig er mwyn adolygu system flaenoriaethu bresennol y rhwydwaith (i'w chwblhau erbyn diwedd 2008), tasg barhaol er mwyn dyrannu adnoddau cynnal a chadw trwy weithredu gyda blaenoriaethau	Dim targed penodol	Uchel RP

Sefydliadau allweddol – CSP ac APCAP

Mesur perfformiad – cyflwyno hierarchaeth gynnal a chadw adolygedig erbyn mis Medi 2008

Buddion tebygol – gwariant ar gynnal a chadw wedi ei gyfeirio at y rhannau o'r rhwydwaith lle bydd fwyaf buddiol

A3 – gwella'r cyfeirbyst a'r arwyddion ar ochrau'r ffyrdd yn unol â'r dull o weithredu gyda blaenoriaethau

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Gosod rhagor o gyfeirbyst ac arwyddion, yn enwedig lle mae'r llwybrau yn cwrdd â ffyrdd caled. Yn benodol, cyflawni gwelliant o 3% y flwyddyn gyda'r cyfeirbyst a'r arwyddion ar ochrau'r ffyrdd ac yn unol â'r dull o weithredu gyda blaenoriaethau. (Gweler A6, isod, hefyd)	CSP ac APCAP	C	V	2 swyddog am 50 o ddyddiau'r flwyddyn yr un ac 1 ½ (cyfwerth ag amser llawn) o swyddi warden graddfa 3	Y sefyllfa sylfaenol (2005) yw bod arwyddion ar 52% o'r llwybrau (er bod 5% o'r rhain yn berthnasol i lwybrau oedd wedi'u cau). A chymryd bod hyn wedi cynyddu i 58% erbyn 2007, byddai disgwyl gwelliant ychwanegol hyd 73% erbyn 2012.	Arwyddion ar 88% o'r rhwydwaith erbyn 2017	Uchel AF

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, gwirfoddolwyr a rheolwyr tir

Mesur perfformiad - % y llwybrau gyda digon o gyfeirbyst ac arwyddion

Buddion tebygol – rhwydwaith PROW gydag arwyddion clir yn dangos statws a chyfeiriad

A4 – cynnal llwybrau (tyfiant, wynebau a cheiff) i'r safon briodol yn unol â'r dull o weithredu gyda blaenoriaethau

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Adolygu'r rhaglen gynnal a chadw seiliedig ar y system flaenoriaeth	CSP ac APCAP	Wedi eu trefnu eisoes o dan amcan A2	Wedi eu trefnu eisoes o dan amcan A2	1 swyddog am 25 o ddyddiau'r flwyddyn (fel gydag amcan A2)	Un dasg yn unig er mwyn adolygu system flaenoriaethu bresennol y rhwydwaith (i'w chwblhau erbyn diwedd 2012), tasg barhaol er mwyn dyrannu adnoddau cynnal a chadw trwy weithredu gyda blaenoriaethau	Dim targed penodol	Uchel CR
Gweithredu trefn newydd o gynnal a chadw sydd, lle bynnag y bo modd, yn cynnwys rheolwyr tir a Chyngorau Tref a Chymuned (Gweler A6, isod, hefyd)	CSP ac APCAP	Wedi eu trefnu eisoes o dan amcan A1	Wedi eu trefnu eisoes o dan amcan A1	Fel gydag amcan A1	Fel gydag amcan A1	Fel gydag amcan A1	Uchel AF Yn dibynnu ar gymorth grant CCGC

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blyneddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Gweithio gyda defnyddiau cynaliadwy o ffynonellau lleol neu ddefnyddiau wedi eu hailgylchu ar gyfer celfi (dodrefn) llwybrau, arwyddion ac wynebau, lle bynnag y gwelir cyfleoedd addas	CSP ac APCAP	Amh.	Amh.	Amh.	Amh.	Ceisio defnyddio 5% yn rhagor o ddefnyddiau cynaliadwy ar gyfer celfi llwybrau ac ati erbyn 2017	Isel CR (APCAP, lle mae'n bolisi cyfredol) ac RP (CSP)
Cyflwyno archwiliadau rheolaidd a rhaglen drefnus o gynnal a chadw	CSP ac APCAP	C	V	2 swyddog am 30 o ddyddiau'r flwyddyn yr un ar gyfer archwiliadau, 2 swyddog am 200 o ddyddiau'r flwyddyn yr un ar gyfer cynnal a chadw, a swyddog graddfa 3 newydd a cherbyd	Archwilio o leiaf 5% o'r rhwydwaith cyfan pob blwyddyn a chynyddu cyfran y rhwydwaith a gynhelir yn unol ag amcan A1	Archwilio o leiaf 5% o'r rhwydwaith cyfan pob blwyddyn trwy oes y cynllun a chynyddu cyfran y rhwydwaith a gynhelir yn unol ag amcan A1	Uchel AF Yr elfen gynnal a chadw yn dibynnu ar gymorth grant CCGC

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, cynghorau tref a chymuned, gwirfoddolwyr a rheolwyr tir

Mesur perfformiad – faint o dyfiant sydd wedi ei dorri a pha mor fynych (Adolygiad yn ystod 2008)

Buddion tebygol – rhwydwaith a gynhelir yn well, a mwy hygyrch, sydd wedi ei ddatblygu trwy ymgynghori gyda rheolwyr tir a chynghorau lleol

A5 – parhau i weithio gyda'r dull 'Dewis lleiaf cyfyngol' o reoli'r rhwydwaith

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blyneddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Gweithio gyda rheolwyr tir i leihau rhwystrau diangen a gwella wynebaw. Gweithredu'r dull mynediad lleiaf cyfyngol o fwllch / giât / camfa. Yn benodol, a) gwella'r sefyllfa gyda 100 o rwystrau pob blwyddyn, b) gwella wynebaw ar 5 cilometr o PROW y flwyddyn ac c) gwella'r cyngor ynghylch PROW ar y wefan ar gyfer rheolwyr tir (Gweler A6, isod, hefyd)	CSP ac APCAP	D	W	2 swyddog am 110 o ddyddiau'r flwyddyn yr un	500 o sefyllfaoedd gyda rhwystrau wedi eu gwella erbyn 2012	1000 o sefyllfaoedd gyda rhwystrau wedi eu gwella erbyn 2017	Uchel CR

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, cyngorau tref a chymuned a rheolwyr tir

Mesuriadau perfformiad – nifer y camfeydd / rhwystrau sydd wedi eu symud, hyd yr wynebaw sydd wedi eu gwella pob blwyddyn, argaeledd cyngor ynghylch PROW ar gyfer rheolwyr tir ar wefannau'r awdurdodau

Buddion tebygol – rhwydwaith mwy hygrych a chynhwysol i bawb ac yn benodol rhwydwaith sy'n cynnig cyfleoedd i bobl gydag anghenion arbennig fwyhau cefn gwlad ac arfordir Sir Benfro

A6 – annog rheolwyr tir i ymwneud rhagor â rheoli PROW a dod i'w ddeall yn well (gweler amcan D hefyd)

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Miltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Gweithwyr yr awdurdodau i gysylltu gyda rheolwyr tir a'u contractwyr ere mwyn hybu ymwybyddiaeth o gyfrifdebau rheoli PROW (er mwyn helpu i gyflawni amcanion A3, A4 ac A5)	CSP ac APCAP	Amh.	Amh.	I'w weithredu trwy lefel bresennol y gwasanaeth ac ar y cyd â dyletswyddau eraill	Amh.	Amh.	Canolig CR
Datblygu polisi gorfodi clir	CSP ac APCAP	A	T	1 swyddog am 10 diwrnod	Ceisio cwblhau'r dasg erbyn 2009	Y dasg wedi ei chwblhau (yn ddelfrydol erbyn 2009)	Canolig RP
Gweithio gyda chynlluniau amaeth-amgylcheddol er mwyn hyrwyddo ymwybyddiaeth o gyfrifdebau rheolwyr tir gyda PROW	CSP ac APCAP	Amh.	Amh.	I'w weithredu trwy lefel bresennol y gwasanaeth ac ar y cyd â dyletswyddau eraill	Amh.	Amh.	Canolig RP

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Ystyried sefydlu gwasanaeth warden drwy'r sir i gyd	CSP (oherwydd bod gwasanaeth warden eisoes gydag APCAP)	Yn dal gyda'r asesiad ymarferoldeb, A Pan yw'n barod G	Yn dal gyda'r asesiad ymarferoldeb, T Os yw'n barod ar gyfer y cyfnod llawn o 10 mlynedd Z	Mae'n bosibl y bydd angen 10 o swyddogion amser llawn y flwyddyn. Bydd yr asesiad cyntaf yn golygu 2 swyddog am 3 diwrnod yr un y flwyddyn am 5 mlynedd.	Asesu ymarferoldeb y cynnig erbyn 2012	Os ystyrir ei fod yn briodol, cael y gwasanaeth warden drwy'r sir i gyd yn gweithredu erbyn 2017	Canolig AF Dibynnu ar sicrhau cymorth grant

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, Llywodraeth Cynulliad Cymru, Undeb Cenedlaethol y Ffermwyr; Undeb Ffermwyr Cymru, Cymdeithas y Tirfeddianwyr; rheolwyr tir a'r Fforwm Mynediad Lleol

Mesur perfformiad – cychwyn ymgyrch ymwybyddiaeth erbyn mis Ebrill 2008

Buddion tebygol – cysylltiad gwell rhwng yr Awdurdodau a'r rheolwyr tir a gwella'r gweithgarwch gorfodi

2.10 Amcan B – darparu rhwydwaith mwy di-dor sy'n diwallu gofynion pob defnyddiwr

2.10.1 Nod y camau gweithredu yn yr adran hon yw darparu rhwydwaith di-dor y mae modd ei ddefnyddio, a fydd yn ymateb i anghenion y cyhoedd a chynnig buddion o ran trafnidiaeth, yr economi, iechyd a chymdeithasol i gymunedau lleol.

2.10.2 Prif faterion

2.10.2.1 Mae'r Asesiadau yn dangos bod y rhwydwaith tameidiog o PROW yn rhwystr rhag ei ddefnyddio a chymryd rhan i'r eithaf. Mae datblygu rhagor o gylchdeithiau, llwybrau di-dor a chysylltiadau rhwng cymunedau a'r arfordir a chefn gwlad sydd o'u hamgylch yn ddymunol ar gyfer pob defnyddiwr. Mae'n amlwg hefyd bod galw am arwyddion sy'n dangos pellter a chyrchfan. Mae gwella wynebau'r llwybrau yn ddymunol hefyd.

2.10.3 Gwaith a phrosiectau cyfredol

2.10.3.1 Rhaglen wella flynyddol

2.10.4 Cynllun Gweithredu

BI – gwella'r llwybrau rhwng cymunedau a chefn gwlad

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Darganfod a gwella'r cysylltiadau rhwng y trefi a'r wlad, gan wella o leiaf 10 cilometr y flwyddyn i rwydwaith y cyfryw llwybrau (fel syniad 5 cilometr y flwyddyn yn y Parc Cenedlaethol a 5 cilometr y flwyddyn yng ngweddill y Sir)	CSP ac APCAP	C	V	1 swyddog am 50 o ddyddiau'r flwyddyn (Mae'r gweithwyr eisoes gydag APCAP ar gyfer y dasg hon)	50 cilometr o gysylltiadau rhwng y trefi a'r wlad wedi eu gwella erbyn 2012	100 cilometr o gysylltiadau rhwng y trefi a'r wlad wedi eu gwella erbyn 2017	Uchel AF Yn dibynnu ar gymorth grant CCGC

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP a chymunedau tref a chymuned, Ymddiriedolaeth GIG Sir Benfro a Derwen, Y Bwrdd Iechyd Lleol a sefydliadau gwirfoddol

Mesur perfformiad – nifer y llwybrau sydd wedi eu gwella a'u creu rhwng y trefi a'r wlad

Buddion tebygol – bydd cyfleoedd gwell ar gyfer adloniant, byw'n iach a gwella lles. Yn arbennig, bydd yn haws mynd i gefn gwlad a'r arfordir a llai o angen teithiau hir yn y car neu ar drafnidiaeth gyhoeddus i fan cychwyn y daith gerdded / seiclo / marchogaeth.

B2 – datblygu rhagor o gyfleoedd ar gyfer marchogaeth a seiclo ar y rhwydwaith PROW

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Gwella o leiaf 5 cilometr o'r llwybrau ceffyl a seiclo presennol pob blwyddyn, gan ganolbwyntio ar ardaloedd lle gallai'r galw fod	CSP ac APCAP	C	V	1 swyddog am 150 o ddyddiau'r flwyddyn (Mae'r gweithwyr eisoes gydag APCAP ar gyfer y dasg hon).	25 cilometr o lwybrau ceffyl a seiclo wedi eu gwella erbyn 2012	50 cilometr o lwybrau ceffyl a seiclo wedi eu gwella erbyn 2017	Uchel RP Dibynnu ar gymorth grant CCGC
Gweld pa mor ymarferol fyddai ail-ddynodi llwybrau seiclo yn llwybrau amlddefnydd, ar gael i fwy o amrywiaeth o ddefnyddwyr yn cynnwys marchogion	CSP ac APCAP	A	T	2 swyddog am 3 diwrnod yr un y flwyddyn	Amh.	Amh.	Uchel RP

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Creu 3 cilometr arwyddol o lwybrau ceffyl, llwybrau seiclo a llwybrau caniaetaol y flwyddyn, gan ganolbwyntio ar ardaloedd lle gallai galw fod	CSP ac APCAP	B , ac C ar gyfer digollediad	U , a V ar gyfer digollediad	1 swyddog am 50 o ddyddiau'r flwyddyn	15 cilometr o lwybrau ceffyl, seiclo a chaniaetaol wedi eu creu erbyn 2012	30 cilometr o lwybrau ceffyl, seiclo a chaniaetaol wedi eu creu erbyn 2017	Uchel AF
Bwrw ymlaen â chreu llwybr amlddefnydd newydd rhwng y gogledd a'r de (oddeutu 60 o gilometrau), ar gael i gerddwyr, marchogion a seiciwyr	CSP ac APCAP	C , ac C ar gyfer digollediad	V , a V ar gyfer digollediad	1 uwch swyddog ar gyfer 200 o ddyddiau'r flwyddyn a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 3 diwrnod y flwyddyn	30 cilometr wedi eu cwblhau erbyn 2012 (6 o gilometrau wedi eu cwblhau pob blwyddyn)	60 cilometr wedi eu cwblhau erbyn 2017	Uchel AF
Gweld pa mor ymarferol fyddai cyflwyno cyfleusterau seiclo oddi ar y ffordd newydd, er mwyn mynd i'r afael â'r diffyg darpariaeth sydd ar hyn o bryd	CSP ac APCAP	A	T	1 swyddog am 5 diwrnod y flwyddyn (Mae APCAP yn gallu cyflawni gyda'r lefel bresennol o wasanaeth)	Dylid penderfynu pa mor ymarferol fyddai creu cyfleusterau seiclo oddi ar y ffordd newydd erbyn 2012	Dylid penderfynu ymarferoldeb erbyn 2012	Canolig AF (CSP) ac CR (APCAP)

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, Sustrans, y Comisiwn Coedwigaeth, hefyd grwpiau defnyddwyr a rheolwyr tir

Mesuriadau perfformiad – gwneud rhwydwaith y llwybrau ceffylau yn hirach, gwneud y llwybrau beicio a marchogaeth a chynnydd % yn y defnydd a wneir o'r llwybrau sydd wedi'u gwella

Buddion tebygol – cyfleoedd gwell i farchogion a seiciwyr fwynhau cefn gwlad ac arfordir Sir Benfro

B3 – darparu rhwydwaith mwy cyfunol a haws ei ddefnyddio

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Creu 2 gilometr o lwybrau amldefnydd newydd y flwyddyn	CSP ac APCAP	F	Y	1 swyddog am 250 o ddyddiau	10 cilometr o lwybrau amldefnydd newydd wedi eu hagor erbyn 2012	20 cilometr o lwybrau amldefnydd newydd wedi eu hagor erbyn 2017	Uchel AF
Uwchraddio 5 cilometr y flwyddyn o'r lwybrau presennol i safon amldefnydd	CSP ac APCAP	G	Z	Amser staff wedi ei gynnwys yn yr uchod	25 cilometr o'r lwybrau presennol wedi eu uwchraddio i safon amldefnydd erbyn 2012	50 cilometr o'r lwybrau presennol wedi eu uwchraddio i safon amldefnydd erbyn 2017	Uchel AF
Creu lwybrau caniatol newydd / cyflwyno hawliau caniatol ychwanegol, lle bydd hyn yn darparu cysylltiad coll ar brif lwybr. Awgrymir darpariaeth newydd arwyddol o 1 cilometr y flwyddyn.	CSP ac APCAP	A	T	1 swyddog am 25 o ddyddiau'r flwyddyn	Yn amodol 5 cilometr o lwybrau caniatol newydd / cyflwyno hawliau ychwanegol erbyn 2012	Yn amodol 10 cilometr o lwybrau caniatol newydd / cyflwyno hawliau ychwanegol erbyn 2017	Uchel CR

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Cynnwys llwybrau caniatool yn y rhwydwaith PROW rhwng y tymor canolig a'r hir lle bynnag y bo hyn yn briodol- awgrymir 3 cilometr y flwyddyn rhwng 2012 a 2017.	CSP ac APCAP	B , yn dechrau yn 2012	T , rhwng 2012 a 2017	1 swyddog am 25 o ddyddiau'r flwyddyn (Mae APCAP yn gallu cyflawni gyda'r lefel bresennol o wasanaeth)	Annhebygol y bydd gwaith yn dechrau yn ystod 5 mlynedd cyntaf cyfnod y ROWIP	15 cilometr o llwybrau caniatool wedi eu cynnwys yn y rhwydwaith PROW erbyn 2017 – wedi bod yn anodd ei fesur oherwydd ei fod yn waith a wneir pan ddaw'r cyfleoedd	Isel RP (CSP) ac CR (APCAP)

Sefydliadau allweddol – CSP, APC, yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol, CCGC, grwpiau defnyddwyr a rheolwyr tir

Mesuriadau perfformiad – nifer y newidiadau wedi eu gwneud yn y rhwydwaith pob blwyddyn.

Buddion tebygol – rhwydwaith sy'n fwy cyfunol gyda chyfleoedd gwell i fwynhau cefn gwlad ac arfordir Sir Benfro

B4 – creu dull mwy cyfunol o reoli hawliau tramw

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Sicrhau cysondeb rhwng polisiau a thargedau PROW a'r rhai mewn strategaethau eraill, fel y Cynllun Cymunedol	CSP ac APCAP	Amh.	Amh.	I'w weithredu trwy'r lefel bresennol o wasanaeth ac ar y cyd â dyletswyddau eraill	Amh.	Amh.	Canolig CR
Cyfuno gweithgarwch PROW yn well gydag agweddau eraill ar gynllunio trafnidiaeth	CSP ac APCAP	Amh.	Amh.	I'w weithredu trwy'r lefel bresennol o wasanaeth ac ar y cyd â dyletswyddau eraill	Amh.	Amh.	Canolig RP
Gweld pa mor ymarferol fyddai gweithio agosach rhwng CSP ac APCAP	CSP ac APCAP	Amh.	Amh.	I'w weithredu trwy'r lefel bresennol o wasanaeth ac ar y cyd â dyletswyddau eraill	Amh.	Amh.	Canolig RP

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP a Phartneriaeth Cynllunio Cymunedol Sir Benfro

Mesuriadau perfformiad – y cynllun i'w weld mewn strategaethau a chynlluniau perthnasol

Buddion tebygol – polisi hawliau tramwy wedi ei gyfuno'n well ag agweddau arall ar gynllunio polisi

B5 – creu rhagor o gyfleoedd i ddod i gefn gwlad ar drafnidiaeth gyhoeddus

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blyneddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Parhau i adeiladu ar sail llwyddiant Partneriaeth y Lonydd Glas, er mwyn ei gwneud yn haws mynd at y rhwydwaith PROW gyda thrafnidiaeth gyhoeddus	CSP, APCAP a Phartneriaeth y Lonydd Glas	B, wedi eu dyrannu i'r Lonydd Glas o 2007 i 2010	T, wedi ei sicrhau ar gyfer cyllid Lonydd Glas 2007-2010, heb benderfynu'r ddarpariaeth heibio i 2010	Cysylltiad gyda parhaol gyda Swyddog Lonydd Glas – i'w gyflawni trwy lefel bresennol y gwasanaeth	Amh.	Amh.	Uchel CR

Sefydliadau allweddol – aelodau Partneriaeth y Lonydd Glas

Mesur perfformiad – nifer y llwybrau a hyrwyddir

Buddion tebygol – gwneud y ddarpariaeth o fynediad i gefn gwlad yn fwy cynhwysol

B6 – creu rhagor o lwybrau hawdd mynd atynt a rhagor o'u hysbysebu, yn cynnwys modd i ddefnyddwyr cadair olwyn, sgwter a 'tramper' fynd arnynt a phobl sy'n ddall neu gyda nam ar eu golwg gan ystyried y canllawiau a welir mewn arfer orau, fel y cyhoeddiad 'Trwy Bob Modd Rhesymol' gan CCGC

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Darganfod y ffyrdd sy'n hawdd mynd atynt ar hyn o bryd – y rhai sydd eisoes yn addas ar gyfer pobl gydag anghenion arbennig (fel pobl ddall a rhai gyda nam ar eu golwg neu drafferthion symud).	CSP ac APCAP	A, am 2 flynedd	T	1 swyddog am 25 o ddwyddiau'r flwyddyn am 2 flynedd (Mae APCAP yn gallu cyflawni gyda'r lefel bresennol o wasanaeth)	Cwblhau'r dasg erbyn 2008/2009	Y dasg i'w chwblhau erbyn diwedd 2008/2009	Uchel RP (CSP) a CR (APCAP)
Darganfod ardaloedd lle mae'r ddarpariaeth bresennol ar gyfer pobl ag anghenion arbennig yn wael neu'n absennol, ond lle gwelir y gallai'r galw ddigwydd	CSP ac APCAP	A, am 3 blynedd	T	1 swyddog am 25 o ddwyddiau'r flwyddyn am 3 blynedd a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 5 diwrnod y flwyddyn am 3 blynedd	Y dasg nesaf wedi'r uchod, i'w dechrau yn 2009/10 a'i chwblhau erbyn 2011/12	Y dasg i'w chwblhau erbyn 2012	Uchel RP

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Miltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Datblygu, gosod arwyddion a hyrwyddo cyfres o lwybrau newydd hawdd mynd atynt ar draws Sir Benfro, gan ganolbwyntio'n arbennig ar lwybrau heb fod yn rhy serth, cylchdeithiau hawdd eu defnyddio, dim rhwystrau (fel camfeydd a grisiau) a darparu cyfleusterau hanfodol (parcio addas, toiledau ac efallai sylwebaeth sain). Awgrymir darpariaeth arwyddol o 3 cilometr o lwybrau hawdd mynd atynt newydd y flwyddyn yn dechrau yn 2012.	CSP ac APCAP	C, yn dechrau yn 2012	U	1 swyddog am 25 o ddyddiau'r flwyddyn yn dechrau yn 2012, a swyddog graddfa 6 newydd ar gyfer prosiect 5 mlynedd yn dechrau yn 2012	Amh.	Dechrau'r dasg yn 2012 (wedi cwblhau'r ddwy dasg uchod) a chwblhau 15 cilometr arwyddol o lwybrau hawdd mynd atynt newydd erbyn 2017	Uchel AF

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP a Grŵp Mynediad Sir Benfro

Mesuriadau perfformiad – nifer y llwybrau hawdd mynd atynt a hyrwyddir a nifer y llwybrau hawdd mynd atynt sydd wedi eu creu pob blwyddyn

Buddion tebygol – llwybrau haws eu defnyddio er lles pawb ond yn enwedig pobl gydag anghenion arbennig ac / neu deuluoedd ifanc

B7 – gwella'r modd y mae'r broses gynllunio yn datblygu a diogelu'r PROW

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Gwneud ystyried PROW yn rhan o'r broses gynllunio	CSP ac APCAP	A	T	1 swyddog am 3 diwrnod y flwyddyn a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 3 diwrnod y flwyddyn	Amh.	Amh.	Uchel CR

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Darparu hyfforddiant PROW ar gyfer cynllunwyr a Chynghorau Tref a Chymuned	CSP ac APCAP	A am 5 mynedd hyd 2012	T	Digwyddiad hyfforddi ar gyfer cynllunwyr ym mhob Awdurdod ac ar gyfer pob Fforwm Gysylltu Ardal. 1 swyddog am 2 ddiwrnod y flwyddyn am 5 mynedd a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 2 ddiwrnod y flwyddyn am 5 mynedd.	Digwyddiadau hyfforddi i'w cwblhau erbyn 2012	Rhagwelir cwblhau erbyn 2012	Canolig CR
Sicrhau bod PROW wedi eu diogelu a lle bo'n briodol wedi eu gwella ar y cyd â chynlluniau datblygu, gan ddefnyddio amodau cynllunio a budd cynllunio lle bynnag y mae angen	CSP ac APCAP	Amh.	Amh.	I'w weithredu trwy'r lefel bresennol o wasanaeth ac ar y cyd â dyletswyddau eraill	Amh.	Amh.	Uchel CR

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Paratoi cyfarwyddyd ar gyfer swyddogion cynllunio, Cynghorau Tref a Chymuned a'r cyhoedd ynghylch PROW a'r system gynllunio	CSP ac APCAP	Amh.	T	1 swyddog am gyfanswm o 20 diwrnod a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am gyfanswm o 20 diwrnod	Cyfarwyddyd drafft yn barod erbyn 2014	Cyfarwyddyd wedi ei gwblhau erbyn 2017	Isel RP

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP a datblygwyr

Mesur perfformiad – nifer y datblygiadau sy'n cyfrannu'n gadarnhaol i ddatblygu'r rhwydwaith PROW

Buddion tebygol – hawliau tramwy yn cyfuno'n well gyda pholisiau cynllunio a'r modd y gweithredir y rhain

B8 – ymchwilio i ymarferoldeb agor cyfleoedd mynediad newydd ar dir y Weinyddiaeth Amddiffyn

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Gweithio ar y cyd â'r Weinyddiaeth Amddiffyn i weld pa mor ymarferol fyddai creu cyfleoedd mynediad newydd ar dir y Weinyddiaeth Amddiffyn	CSP, APCAP a'r WA	Amh.	Nid oes modd i mi amcangyfrif y costau cyn i ni werthuso maint y dasg	Ar y dechrau 1 swyddog am 2 ddiwrnod y flwyddyn	Astudiaeth Ymarferoldeb ddrafft erbyn 2011, os ceir cymorth y WA	Astudiaeth Ymarferoldeb wedi ei chwblhau erbyn 2013, os ceir cymorth y WA	Canolig RP

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP a'r Weinyddiaeth Amddiffyn

Mesur perfformiad – nifer y cyfleoedd mynediad newydd wedi eu creu ar dir y Weinyddiaeth Amddiffyn

Buddion tebygol – y gobaith o gyfleoedd newydd i fynd i rai rhannau o dir y Weinyddiaeth Amddiffyn

2.1.1 Amcan C – datblygu rhwydwaith o lwybrau mwy diogel

2.1.1.1 Bydd y camau gweithredu yn yr adran hon yn gwella diogelwch ar gyfer cerddwyr; seiclwyr a marchogion ac annog rhagor o ddefnyddio ar y rhwydwaith, i ddibenion ymarferol yn ogystal â phleser.

2.1.1.2 Prif faterion

2.1.1.2.1 Mae'r Asesiadau wedi dangos y gall cyffyrdd rhai llwybrau ceffylau a ffyrdd fod yn beryglus. Maent yn dangos hefyd y byddai modd gwella'r PROW yn llwybrau diogel i'r ysgol ac i'r gwaith. Mae rhwydwaith y ffyrdd bach yn cynnig rhywfaint o fodd i fynd i gefn gwlad, gydag ystyriaethau o ran diogelwch. Mae pryderon hefyd ynghylch baw cŵn ac y gallai gwrthdaro ddigwydd rhwng cŵn ac anifeiliaid fferm.

2.1.1.3 Gwaith a phrosiectau cyfredol

2.1.1.3.1 Mae'r rhain yn y rhaglen o gynnal a chadw a gwella

2.1.1.4 Cynllun Gweithredu

CI – darparu llwybrau diogel rhwng PROW sydd un ai wedi eu gwahanu gan ffyrdd neu'n eu croesi

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Darganfod llwybrau prysur sy'n gysylltiedig â ffyrdd prysur a datblygu atebion ar gyfer gwella'r cysylltiadau rhwng PROW ar gyfer cerddwyr, seiclwyr a marchogion	CSP, APCAP ac Asiantaeth y Cefnffyrdd	A, am 5 mlynedd	T	1 swyddog am 10 diwrnod y flwyddyn am 5 mlynedd a Swyddog Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 3 diwrnod y flwyddyn am 5 mlynedd	Darganfod y llwybrau yr effeithir armynt erbyn 2012	Gweithredu'r gyfran gyntaf o atebion yn y lleoliadau yr effeithir armynt	Uchel AF
Datblygu moddion arafu traffig lle mae llwybrau yn croesi neu gydag ymylon ffyrdd – awgrymir targed arwyddol o ddau gynllun y flwyddyn	CSP, APCAP ac Asiantaeth y Cefnffyrdd	A	T	1 swyddog am 20 diwrnod y flwyddyn a Swyddog Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 5 diwrnod y flwyddyn	10 cynllun yn barod erbyn 2012	20 cynllun yn barod erbyn 2017	Uchel AF

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Datblygu mentrau ffyrdd tawel mewn mannau priodol – y nod cyntaf yw sefydlu cynllun peilot	CSP ac APCAP	A	T	1 un swyddog am 10 diwrnod y flwyddyn a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 3 diwrnod y flwyddyn	Amh.	Cynllun peilot yn barod erbyn 2017	Canolig AF

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, cynghorau tref a chymuned

Mesur perfformiad – nifer y gwelliannau yn y PROW ar ochrau ffyrdd neu groesfannau crossings

Buddion tebygol – gwell diogelwch / llai o ddamweiniau lle mae llwybrau prysur yn croesi ffyrdd prysur

C2 – datblygu llwybrau diogel ar gyfer seiclo a cherdded mewn a rhwng anheddiadau

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Cynnal arfarniad o rwydwaith y PROW a chyfleoedd mynediad eraill mewn cymunedau a darganfod y ddarpariaeth bresennol ar gyfer cerddwyr a seiclwyr a chyfleoedd i wneud gwelliannau / llwybrau newydd	CSP, APCAP a'r Awdurdod Prifffyrdd Lleol	A	T	1 swyddog am 30 diwrnod y flwyddyn a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 5 diwrnod y flwyddyn	5 o arfarniadau wedi eu gwneud erbyn 2012	10 o arfarniadau wedi eu gwneud erbyn 2017	Canolig RP
Gwneud unrhyw welliannau sydd i'w gweld yn ddymunol wedi'r arfarniadau – targed i'w osod wedi cyfnod yr arfarnu	CSP, APCAP a'r Awdurdod Prifffyrdd Lleol	A	T	1 swyddog am 30 diwrnod y flwyddyn a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 5 diwrnod y flwyddyn	I'w gosod wedi cwblhau'r arfarniadau	I'w osod wedi cwblhau'r arfarniadau	Canolig AF

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, Llywodraeth Cynulliad Cymru, Sustrans a chynghorau tref a chymuned

Mesur perfformiad – nifer y gwelliannau diogelwch

Buddion tebygol – gwell cyfleoedd mynediad lleol, yn cynnig buddion i'r gymuned

C3 – llai o ddefnyddio anghyfreithiol ar rwydwaith y PROW gyda moduron

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Rheoli llwybrau er mwyn cyfyngu ar y cyfleoedd i ymddwyn yn anghyfreithlon a gwrthgymdeithasol	CSP ac APCAP	A	T	1 swyddog am 20 diwrnod y flwyddyn (Mae APCAP yn gallu cyflawni gyda'r lefel bresennol o wasanaeth)	Amh.	Amh.	Canolig CR
Gweithio'n agos gyda'r heddlu i atal defnydd anghywir o'r PROW	CSP, APCAP, Heddlu Dyfed-Powys	A	T	1 swyddog for 20 days y flwyddyn (Mae APCAP yn gallu cyflawni gyda'r lefel bresennol o wasanaeth)	Amh.	Amh.	Canolig CR
Ymchwilio i ddatblygu llwybrau a chyfleusterau ar gyfer gyrru oddi ar y ffordd a beiciau modur	CSP, APCAP, rheolwyr tir a grwpiau defnyddwyr	A	T	1 swyddog am 10 diwrnod y flwyddyn	Ymchwiliad cyntaf erbyn 2012	Cynlluniau drafft ar gyfer cyfleusterau newydd erbyn 2017	Canolig AF

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, LICC, Heddlu Dyfed-Powys, Cynghorau Tref a Chymuned, hefyd rheolwyr tir a grwpiau defnyddwyr

Mesur perfformiad – nifer y gwrthdrawiadau sy'n cael eu datrys

Buddion tebygol – llai o ymddygiad anghyfreithlon a gwrthgymdeithasol ar rwydwaith y PROW a'r gobaith o ragor o gyfleoedd cyfreithiol i yrru ceir a beiciau modur oddi ar y ffordd

C4 – lleihau gwrthdaro rhwng defnyddwyr y rhwydwaith

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Gweithio gyda grwpiau defnyddwyr, perchnogion tir a'r cyhoedd er mwyn lleihau'r gwrthdrawiadau rhwng gwahanol ddefnyddwyr y rhwydwaith a rhwyddwyr y rhwydwaith a'r rhai sy'n rheoli a ffermio tir	CSP, APCAP, grwpiau defnyddwyr a pherchnogion tir	Amh.	Amh.	I'w weithredu trwy'r lefel bresennol o wasanaeth ac ar y cyd â dyletswyddau eraill	Amh.	Amh.	Uchel RP

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, grwpiau defnyddwyr a pherchnogion tir

Mesur perfformiad – i'w gadarnhau

Buddion tebygol – rhwydwaith PROW mwy diogel a phleserus

C5 – cŵn ar rwydwaith yr hawliau tramwy

Er mwyn diogelwch a difyrwrch defnyddwyr yr hawliau tramwy, mae angen rhoi sylw i ddau fater o bwys sy'n ymwneud â mynd â chŵn am dro ar y rhwydwaith:

- ◆ Baw cŵn yw'r cyntaf, lle bydd yr Awdurdodau yn ceisio hybu ymwybyddiaeth bod angen cael gwared â'r baw mewn modd priodol.
- ◆ Mae'r ail fater yn ymwneud â chŵn yn dod i gysylltiad â da byw. Mae angen cadw trefn ar gŵn pob amser wrth fynd â hwy am dro ar rwydwaith yr hawliau tramwy er mwyn peidio ag aflonyddu neu beri niwed i anifeiliaid fferm a bywyd gwylt – a sicrhau diogelwch y bobl sy'n mynd â chŵn am dro.

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Miltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adhoddau
Bydd y materion sydd wedi eu nodi uchod yn cael eu trin trwy hyrwyddo defnyddio cyfrifol trwy arwyddion a chyhoeddiadau. Bydd problemau penodol i safleoedd yn cael eu trin mewn partneriaeth gyda gwasanaeth y wardeiniaid cŵn.	CSP, APCAP, gwasanaeth y wardeiniaid cŵn	A, a chost yr amser ychwanegol y bydd gweithredu'r gwasanaeth wardeiniaid cŵn yn ei ofyn	T, a chost yr amser ychwanegol y bydd gweithredu'r gwasanaeth wardeiniaid cŵn yn ei ofyn	1 swyddog am 10 diwrnod y flwyddyn ac unrhyw amser ychwanegol y bydd gweithwyr sy'n gweithredu'r gwasanaeth wardeiniaid cŵn yn ei ofyn (Mae APCAP yn gallu cyflawni gyda'r lefel bresennol o wasanaeth)	Amh.	Amh.	Canolig CR

Sefydliadau allweddol - CSP, APCAP a gwasanaeth y wardeiniaid cŵn

Mesur perfformiad – yr arwyddion newydd pob blwyddyn sy'n rhoi sylw i'r mater hwn

Buddion tebygol – rhwydwaith PROW mwy diogel a glân a lleihau'r niwed a wneir i anifeiliaid fferm a defnyddwyr y rhwydwaith

2.12 Amcan D – darparu map cyfoes a swyddogol wedi ei ddigidoli

- 2.12.1 Bydd y camau gweithredu hyn yn darparu map swyddogol cyfoes a hygyrch ar gyfer Sir Benfro (bydd angen diweddaru'r datganiad cysylltiedig hefyd)
- 2.12.2 Prif faterion
 - 2.12.2.1 Paratowyd y map a datganiad swyddogol presennol ym 1960. Mae angen map newydd sy'n dangos y sefyllfa fel y mae hi nawr .
 - 2.12.3 Gwaith a phrosiectau cyfredol
 - 2.12.3.1 Mae'r Cyngor Sir wedi dechrau'r gwaith rhagarweiniol ar gyfer map newydd. Mae prosesau cyfreithiol cysylltiedig i'w cwblhau gyda'r gwaith hwn.

2.12.4 Cynllun gweithredu

DI – cynhyrchu map a datganiad swyddogol newydd a darparu copi o'r map ar ffurf ddigidol

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Paratoi map a datganiad swyddogol newydd a darparu copi o'r map ar ffurf ddigidol (electronig)	CSP (sefydliad arweiniol) ac APCAP (cadarnhau mewn lleoliadau yn y Parc Cenedlaethol)	B , ac A am flwyddyn yn unig	U	1 swyddog amser llawn i'w benodi i gynnal yr adolygiad ac yna cadw'r map a datganiad swyddogol wedi'u diweddarau a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP a Swyddog Hawliau Tramwy Cyhoeddus am 10 diwrnod yr un am flwyddyn	Map a datganiad swyddogol wedi'u diweddarau a chopi ar gael erbyn 2013	Map a datganiad swyddogol a chopi digidol wedi'u diweddarau'n llwyr ar ddiwedd cyfnod y ROWIP	Uchel AF

Prif sefydliad – CSP, APCAP

Mesur perfformiad – cwblhau map a datganiad swyddogol newydd, y ddau ar gael ar y we

Buddion tebygol – gwybodaeth fwy cywir a hawdd ei defnyddio ynghylch natur a maint y rhwydwaith PROW yn Sir Benfro

D2 – datblygu Gorchymyn Llwybrau Cyhoeddus a phroses o Hawliadau Addasu Map Swuddogol sy'n blaenoriaethu'r llwybrau o'r budd mwyaf i'r cyhoedd

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Adolygu ac yna mabwysiadu gweithdrefn adolygedig ar gyfer blaenoriaethu Hawliadau a Gorchymynion Llwybrau Cyhoeddus, er mwyn cynnig dull cyson a chyfunol o ymdrin ag anghysondebau a gwneud gorchymynion llwybrau	CSP ac APCAP	A, am flwyddyn yn unig	T	1 swyddog am 10 diwrnod ar gyfer adolygu a newid gweithdrefn a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP a Swyddog Hawliau Tramwy Cyhoeddus am 3 diwrnod yr un am flwyddyn.	Cwblhau'r adolygiad erbyn 2010	Dylai'r adolygiad fod wedi'i gwblhau erbyn 2010	Canolig CR
Penderfynu Gorchymynion a Hawliadau o fewn i amserlenni pendant	CSP ac APCAP	B	U	1 swyddog am 100 o ddyddiau'r flwyddyn (Mae APCAP yn gallu cyflawni gyda'r lefel bresennol o wasanaeth)	Heb eu penderfynu hyd yma	Heb ei benderfynu	Canolig AF (CSP) ac CR (APCAP)

Sefydliadau allweddol – CSP ac APCAP

Mesuriadau perfformiad – mabwysiadu rhaglen waith gyda blaenoriaethau ar gyfer gwneud Gorchymynion a gwneud penderfyniadau o fewn yr amserlenni.

Buddion tebygol – gweithdrefnau eglur sy'n blaenoriaethu Hawliadau a Gorchymynion Llwybrau Cyhoeddus ac amserlen bendant ar gyfer penderfynu Gorchymynion a Hawliadau.

D3 – monitro'r dull cenedlaethol o ddarganfod 'llwybrau coll' ac ymateb yn gyfatebol

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blyneddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Ymchwilio i ymarferoldeb darganfod 'llwybrau coll' a allai gyfrannu'n gadarnhaol at y rhwydwaith presennol	CSP, APCAP a Chynghorau Tref a Chymuned	A	T	1 swyddog am 5 diwrnod y flwyddyn	Astudiaeth ymarferoldeb erbyn 2015	Yn dibynnu ar ganlyniad yr astudiaeth ymarferoldeb ac a fydd cyfarwyddyd gan Lywodraeth Cynulliad Cymru ar y pwnc	Hir AF

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP a chynghorau tref / cymuned

Mesur perfformiad – nifer y 'llwybrau coll' a ychwanegir at y map swyddogol

Buddion tebygol – bwrw ymlaen gyda darganfod 'llwybrau coll' a fyddai'n cyfrannu at y rhwydwaith a'u cynnwys yn y pen draw yn rhwydwaith PROW

D4 – lleihau'r anghysondebau rhwng y map/datganiad swyddogol a Lwybr Cenedlaethol Rheoledig Arfordir Penfro

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Miltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adhoddau
Ymchwilio i'r anghysondebau sydd rhwng y Map/Datganiad Swyddogol a llwybr rheoledig arfordir Penfro – a pharatoi rhaglen ar gyfer eu datrys yn raddol	CSP ac APCAP	C, am 3 blynedd	U	1 swyddog am 5 diwrnod y flwyddyn am 3 blynedd ac un swydd graddfa 6 newydd am 3 blynedd	Darganfod yr anghysondebau erbyn 2010	Paratoi'r rhaglen ar gyfer datrys yr anghysondebau erbyn 2011	Canolig AF

Prif sefydliad - CSP ac APCAP

Mesur perfformiad – nifer yr anghysondebau a fydd wedi eu datrys

Buddion tebygol – diffiniad cyfreithiol gwell o Lwybr Cenedlaethol Arfordir Penfro

2.13 Amcan E – cynyddu ymglymiad y gymuned yn y gwaith o wella a rheoli llwybrau cyhoeddus

2.13.1 Bydd yr amcan hwn yn cynyddu ymglymiad y cyhoedd yn y gwaith o wella a rheoli rhwydwaith yr hawliau tramwy. Mae'r Awdurdodau yn gwerthfawrogi'r cyfraniad y mae gwirfoddolwyr yn ei wneud o ran cynnal a chadw a gwella'r rhwydwaith a byddant yn annog rhagor o ymglymiad cyhoeddus mewn gweithgareddau o'r fath.

2.13.2 Prif faterion

2.13.2.1 Mae'r Asesiadau wedi dangos bod modd a chyfle i gymunedau a'r sector gwirfoddol gymryd rhagor o ran yn y gwaith o reoli'r PROW. Ychydig y mae'r cymunedau yn cymryd rhan a'r hyn o bryd ac ni welwyd eto'r cwbl sydd gan y sector gwirfoddol i'w gynig.

2.13.3 Gwaith a phrosiectau cyfredol

2.13.3.1 Cynllun Llwybrau Cymunedol – 4 o Gyngorau Cymuned yn cymryd rhan ar hyn o bryd

2.13.3.2 Gwaith a wneir gan wirfoddolwyr o grwpiau defnyddwyr

2.13.3.3 Gwaith a wneir gan wardeiniaid gwirfoddol y Parc Cenedlaethol

2.13.4 Cynllun Gweithredu

E1 – cyflawni rhagor o ymglymiad gan y gymuned yn y gwaith o wella a rheoli mynediad

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blyneddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Miltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Sefydlu Cynllun Llwybrau Cymunedol er mwyn annog rhagor o gymunedau i ymwneud â rheoli'r PROW	CSP ac APCAP	C	V	1 swyddog am 50 diwrnod y flwyddyn a swyddog graddfa 6 newydd	Cynllun Llwybrau Cymunedol wedi ei sefydlu erbyn 2012	Dylai'r Cynllun fod yn weithredol erbyn 2012	Uchel RP
Rhoi anogaeth i benodi wardeiniaid pentref a thref i weithio'n wirfoddol ar y PROW a chynnig hyfforddiant lle bo angen	CSP (arwain), APCAP (mewn cysylltiad â CSP) a Chynghorau Tref/Cymuned	B	U	1 swyddog am 3 diwrnod y flwyddyn a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 3 diwrnod y flwyddyn	Amh.	Amh.	Uchel RP neu AF , yn dibynnu faint sy'n cymryd rhan
Cyflwyno cynllun wardeiniaid gwirfoddol lle mae'n ymarferol gyda goruchwyliaeth Swyddog y Cynllun Llwybrau Cymunedol	CSP, APCAP, Cynghorau Tref a Chymuned a gwirfoddolwyr	A	T	1 ddechrau, 1 swyddog am 20 diwrnod y flwyddyn	Ymarferoldeb y Cynllun wedi ei asesu erbyn 2012	Dibynnu ar ganlyniad yr asesiad ymarferoldeb	Canolig CR

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP a Chynghorau Tref / Cymuned

Mesuriadau perfformiad – nifer y cymunedau sy'n ymwneud â'r Cynllun Llwybrau Cymunedol a nifer y wardeiniaid pentref a thref sy'n gwneud gwaith PROW

Buddion tebygol – rhagor o ymglymiad cymunedol mewn gwaith hawliau tramwy a defnyddio rhwydweithiau lleo

E2 - annog rhagor o ymglymiad gan grwpiau o ddefnyddwyr yn y gwaith o reoli mynediad

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Gweithio gyda grwpiau o ddefnyddwyr i ddarganfod dulliau y maent yn gallu cyfrannu i ddatblygu'r PROW yn y dyfodol	CSP, APCAP a grwpiau defnyddwyr	A	T	Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 3 diwrnod y flwyddyn (Mae CSP yn gallu cyflawni gyda'r lefel bresennol o wasanaeth)	Amh.	Amh.	Canolig CR

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP a grwpiau defnyddwyr

Mesuriadau perfformiad - nifer y gwirfoddolwyr newydd sydd wedi eu recriwtio a nifer y llwybrau y mae grwpiau defnyddwyr yn eu mabwysiadu

Buddion tebygol – rhagor o ymglymiad gan grwpiau defnyddwyr yn y gwaith o reoli'r rhwydwaith

E3 – annog rhagor o ymglymiad gan wirfoddolwyr yn y gwaith o reoli mynediad

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Gweithio gyda nifer o wahanol bartneriaid i gynyddu nifer y gwirfoddolwyr sy'n ymwneud â rheoli'r PROW	CSP, APCAP, Cyngorau Tref a Chymuned, BILL, grwpiau defnyddwyr, gwirfoddolwyr a'r rhai sy'n ymwneud â Chamu'n lach	Amh.	Amh.	I'w wneud ar y cyd â dyletswyddau eraill	Amh.	Amh.	Canolog CR

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, cyngorau tref a chymuned, Bwrdd Iechyd Lleol, grwpiau defnyddwyr, y sector gwirfoddol a'r rhai sy'n ymwneud â'r fenter 'Camu'n lach'

Mesur perfformiad – nifer y gwirfoddolwyr newydd sydd wedi eu recriwtio

Buddion tebygol – rhagor o wirfoddolwyr yn cymryd rhan yn y gwaith o reoli PROW

- 2.14 Amcan F – gwella'r modd yr hyrwyddir y rhwydwaith o lwybrau cyhoeddus, y ddealltwriaeth ohono a'r modd y mae'n cael ei ddefnyddio
- 2.14.1 Bydd y camau gweithredu hyn yn rhoi sylw i'r angen am hyrwyddo'r PROW mewn modd mwy cydlynedig, eu brandio a'u targedu, cynyddu'r defnydd y mae'r cyhoedd yn ei wneud ohonynt a'r buddion economaidd-gymdeithasol.
- 2.14.2 Prif faterion
- 2.14.2.1 Rhannol yw'r wybodaeth a'r ymwybyddiaeth o'r cyfleoedd mynediad y mae'r rhwydwaith PROW yn eu cynnig, er i'r Awdurdodau wneud pob ymdrech i hybu ymwybyddiaeth a darparu gwybodaeth mewn sawl dull a modd.
- 2.14.3 Gwaith a phrosiectau cyfredol
- 2.14.3.1 Mae'r rhain yn cynnwys cyfres o deithiau cerdded ar y we, rhaglen o weithgareddau a digwyddiadau, y fenter 'camu'n iach' a chyhoeddi amrywiaeth o daflenni ac arweiniadau.

2.14.4 Cynllun Gweithredu

FI – llwyddo i wella'n gyson y ddarpariaeth o wybodaeth ynghylch PROW a chyfleoedd mynediad i gefn gwlad yn gyffredinol

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blyneddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Parhau i ddatblygu amrywiaeth fawr o lwybrau a hysbysebir a gwybodaeth gysylltiedig, gan ganolbwyntio ar ffurfiau electronig ac ar wefannau. Lle bynnag y defnyddir taflenni papur, bydd y rhain ar ffurf allbrintiau gwefan. Rhoddir ystyriaeth arbennig i ddefnyddwyr y darperir yn wael ar eu cyfer ar hyn o bryd, er enghraifft seiciwyr traws gwlad.	CSP, APCAP, Llywodraeth Cynulliad Cymru, CCGC a'r rhai sy'n ymwneud â Chamu'n lach	B	U	2 swyddog am 50 diwrnod y flwyddyn yr un (Mae APCAP yn gallu cyflawni gyda'r lefel bresennol o wasanaeth)	Amh.	Amh.	Canolig AF (CSP) ac CR (APCAP)

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Hybu ymwybyddiaeth o PROW lle bynnag y bo modd, trwy weithgareddau sector cyhoeddus cysylltiedig	CSP, APCAP, Llywodraeth Cynulliad Cymru a CCGC	Amh.	Amh.	I'w wneud ar y cyd â gweithgareddau eraill	Amh.	Amh.	Canolig RP

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, Llywodraeth Cynulliad Cymru, CCGC a'r rhai sy'n ymwneud â'r fenter 'Camu'n lach'

Mesur perfformiad – nifer y llwybrau a hysbysebair

Buddion tebygol – gwybodaeth well am y cyfleoedd y gall rhwydwaith y PROW yn Sir Benfro eu cynnig

F2 – datblygu Sir Benfro yn brif gyrchfan ar gyfer cerdded, seiclo a marchogaeth adloniadol

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Parhau i farchnata Sir Benfro yn brif gyrchfan dwristiaeth, gan bwysleisio'r cyfleoedd adloniadol y mae rhwydwaith y PROW yn eu cynnig	CSP, APCAP, Twristiaeth Sir Benfro a grwpiau defnyddwyr	A	T	1 swyddog am 3 diwrnod y flwyddyn a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 3 diwrnod y flwyddyn	Amh.	Amh.	Canolig CR
Datblygu rhaglen o deithiau cerdded gydag arweinydd mewn cymunedau	CSP ac APCAP (fel menter ar y cyd), hefyd grwpiau defnyddwyr	C	V	1 swyddog am 50 diwrnod y flwyddyn swydd graddfa 6 newydd ar gyfer recriwtio/hyfforddi arweinwyr	Rhaglen o deithiau cerdded wedi ei sefydlu erbyn 2012	Rhaglen o deithiau cerdded yn parhau drwodd i 2017	Uchel RP
Gweithio gyda sefydliadau eraill i wireddu cyfleoedd i gyflawni buddion economaidd cysylltiedig â'r PROW	CSP, APCAP, Twristiaeth Sir Benfro a grwpiau defnyddwyr	A	T	Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 3 diwrnod y flwyddyn (Mae CSP yn gallu cyflawni ar y cyd â dyletswyddau eraill)	Amh.	Amh.	Canolig AF

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP, Twristiaeth Sir Benfro a grwpiau defnyddwyr

Mesur perfformiad – monitro gweithgareddau hyrwyddo twristiaeth

Buddion tebygol – rhoi rhagor o amlygrwydd i Sir Benfro fel prif gyrchfan ar gyfer cerdded, seiclo a marchogaeth adloniadol a rhagor o ddefnyddio ar y rhwydwaith gan ymwelwyr a phreswylwyr

F3 – gwella safon yr arwyddion ar y PROW

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blyneddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Darparu arwyddion pellter a chyrchfan lle bo hynny'n briodol, er mwyn annog pobl i ddefnyddio rhwydwaith y PROW. Awgrymir darpariaeth arwyddol o 50 o arwyddion pellter a chyrchfan newydd hyd at 2017	CSP ac APCAP	B , ar gyfer CSP ac A , darpariaeth unwaith ac am byth ar gyfer APCAP	U	1 swyddog am 50 diwrnod y flwyddyn	250 o arwyddion pellter a chyrchfan newydd erbyn 2012	500 o arwyddion pellter a chyrchfan newydd erbyn 2017	Uchel AF

Sefydliadau allweddol – CSP ac APCAP

Mesur perfformiad – nifer y llwybrau gydag arwyddion gwell

Buddion tebygol – gwybodaeth well ar safleoedd ar y PROW

F4 – gwella dealltwriaeth y cyhoedd o ddefnyddio priodol a chyfrifoldebau wrth ddefnyddio PROW a Thir Mynediad

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Hyrwyddo'r Cod Cefn Gwlad a gwneud defnydd priodol a chyfrifol o PROW a Thir Mynediad	CSP, APCAP ac Ysgolion Sir Benfro	Amh.	Amh.	Parhau i weithredu trwy'r lefel bresennol o wasanaeth ac ar y cyd â dyletswyddau eraill	Amh.	Amh.	Canolig CR
Hysbysebu'r rhwydwaith a'r cyfleoedd y mae'n eu cynnig i bob rhan o'r gymuned	CSP, APCAP a CCGC	A	T	Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 10 diwrnod y flwyddyn (Mae CSP yn gallu cyflawni ar y cyd â dyletswyddau eraill)	Amh.	Amh.	Uchel CR

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP ac Ysgolion Sir Benfro

Mesuriadau perfformiad – nifer yr ymweliadau ag ysgolion sydd wedi eu gwneud a nifer y gweithgareddau hyrwyddo sy'n rhoi sylw i wella dealltwriaeth y cyhoedd o ddefnyddio PROW a Thir Mynediad

Buddion tebygol – defnyddio rhwydwaith y PROW a Thir Mynediad yn fwy cyfrifol

F5 – cynhwysiad cymdeithasol

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Hysbysebu'r rhwydwaith a'r cyfleoedd y mae'n eu cynnig i bob rhan o'r gymuned	CSP, APCAP a CCGC	A	T	Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 10 diwrnod y flwyddyn (Mae CSP yn gallu cyflawni ar y cyd â dyletswyddau eraill)	Amh.	Amh.	Uchel CR

Sefydliadau allweddol – CSP, APCAP a CCGC

Mesur perfformiad – nifer y llwybrau sydd wedi eu hyrwyddo/hysbysebu

Buddion tebygol – ymwybyddiaeth ehangach o'r cyfleoedd y mae rhwydwaith y PROW yn eu cynnig

F6 – gwella'r ddarpariaeth o gyfleusterau a fydd yn cynnig cyfleoedd i ddefnyddio rhagor ar rwydwaith yr hawliau tramwy (cysylltiadau gydag F5 uchod)

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Militir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Ymchwilio i'r galw am / ymarferoldeb darparu cyfleusterau (e.e. meysydd parcio, rheseli beiciau, dehongliadau ar safle) er mwyn cefnogi mwy o ddefnyddio ar y rhwydwaith	CSP ac APCAP	A	T	1 swyddog am 10 diwrnod y flwyddyn a Rheolwr Mynediad a Hawliau Tramwy APCAP am 10 diwrnod y flwyddyn	Siarad gyda phob grŵp o ddefnyddwyr erbyn diwedd 2010 er mwyn cadarnhau a oes angen a pha fath o angen yw hwnnw	Datblygu rhaglen ar gyfer darparu cyfleusterau mewn ymateb i'r angen a welir (gweler isod)	Canolig RP
Darparu cyfleusterau newydd lle bynnag y gwelir angen sicr. Gallai'r enghreifftiau gynnwys darpariaeth arbennig o barcio a thoiledau ar gyfer pobl ag anghenion arbennig a darparu parcio ar gyfer wagenni ceffylau ar ddechrau/diwedd llwybrau a chylchdeithiau ceffylau.	CSP ac APCAP	Amh.	Mae'n rhaid i ni gadarnhau bod angen a datblygu rhaglen cyn y gallwn ni weithio costau'r rhaglen hon (gweler uchod)	Mae'n rhaid i ni gadarnhau bod angen a datblygu rhaglen cyn y gallwn ni amcangyfrif amser y staff (gweler uchod)	Siarad gyda phob grŵp o ddefnyddwyr erbyn diwedd 2010 er mwyn cadarnhau a oes angen a pha fath o angen yw hwnnw (gweler uchod)	Datblygu rhaglen ar gyfer darparu cyfleusterau mewn ymateb i'r angen a welir	Canolig AF

Gweithredu	Gan bwy	Costau - blynyddol	Cyfangost	Amser staff	Cerrig Milltir	Targed 2017	Blaenoriaeth ac Adnoddau
Cyhoeddi gwybodaeth am wasanaethau a fydd yn gymorth uniongyrchol i ddefnyddio rhagor ar y rhwydwaith er enghraifft llety dros nos i farchogion a cheffylau yn agos at lwybrau cefylau pwysig.	CSP, APCAP a grwpiau defnyddwyr	A	T	1 swyddog am 10 diwrnod y flwyddyn (Bydd APCAP yn parhau i gyflawni gyda'r lefel bresennol o wasanaeth)	Siarad gyda grwpiau defnyddwyr er mwyn cadarnhau pa wasanaethau gwybodaeth sydd eu hangen erbyn 2012	Datblygu rhaglen ar gyfer gwasanaethau gwybodaeth mewn ymateb i'r angen a welir erbyn 2017	Isel AF

Sefydliadau allweddol – CSP ac APCAP

Mesur perfformiad – nifer y cyfleusterau newydd a ddarperir a nifer y cyfleusterau a hysbysebir

Buddion tebygol – cyfleoedd gwell i bobl gydag anghenion ac/neu ofynion arbennig ddefnyddio rhwydwaith y PROW

2.15 Gweithredu trwy flaenoriaethu

2.15.1 Wrth fynd i'r afael â'r her o reoli rhwydwaith eang o PROW, mae'r Awdurdodau wedi defnyddio dull o **weithredu trwy flaenoriaethu** ar gyfer cynnal a chadw a gwella'r PROW. Mae hyn wedi gwella safon y rhwydwaith yn fawr iawn ac mae'r Awdurdodau yn dymuno parhau i **weithredu trwy flaenoriaethu**, gyda'r nod o sefydlu **rhwydwaith strategol o PROW**. Mae hyn yn cydnabod maint y rhwydwaith ac felly bod **angen defnyddio'r adnoddau cyfyngedig o ran arian a gweithwyr sydd ar gael yn y modd gorau bosibl**. Mae'r dull hwn o weithredu wedi ei gynnwys mewn nifer o amcanion y ROWIP, yn benodol A2, A3, A4 a D2 (gweler uchod).

2.15.2 Bydd yr Awdurdodau **yn beirniadu pob cynnig i gynnal a chadw a gwella** ar sail ei **gyfraniad i'r blaenoriaethau a meini prawf strategol sydd wedi eu rhestru isod**. Nid yw'r rhain mewn unrhyw drefn arbennig o ran eu pwysigrwydd.

- i. **Pob llwybr y mae CSP, APCAP (teithiau cerdded ar y we), Lonydd Glas, PLANED a'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol yn ei hyrwyddo/hysbysebu.** Mae'r angen i gynnal yr amrywiaeth eang o llwybrau a hysbysebiri yn holl bwysig oherwydd mai ar y rhain, gellid dadlau, y mae'r rhan fwyaf o'r defnyddio adloniadol ar PROW yn y Sir.
- ii. **Llwybrau cymunedol** sy'n cysylltu aneddiadau gyda'r wlad o amgylch, yn enwedig y rhai o'r prif aneddiadau a phrif ganolfannau sy'n lletya ymwelwyr. Mae llwybrau fel hyn yn cael eu defnyddio'n fynych neu mae'r modd ganddynt i'r cymunedau preswyl eu defnyddio'n fynych.

iii. **Coridor Llwybr Cenedlaethol Arfordir Penfro.** Yn cynnig cyfleoedd i gerdded yn bell ar yr arfordir yn ogystal â dewis eang o gylchdeithiau cerdded poblogaidd.

iv. **Cyfuno rhwydwaith y PROW** gyda chyfleoedd mynediad eraill fel tir mynediad, llwybrau caniatol, llwybrau seiclo, glan y môr a'r traethau.

v. **Gwella llwybrau ceffylau, cilffyrdd (BOAT) a chilffyrdd cyfyngedig.** Yn gyfrannol mae'r rhain yn lleiafrif tameidiog o rwydwaith y PROW ond maent yn bwysig oherwydd y cyfleoedd amldefnydd y maent yn eu cynnig i seiclwr a marchogion yn arbennig.

vi. **Darganfod cysylltiadau coll** er mwyn creu **cyfleoedd mynediad newydd**, strategol a lleol, lle mae'r PROW yn gymharol brin. Hefyd, creu cyfleoedd mynediad newydd sy'n gallu bod yn **fodd i wella neu gwblhau llwybr sy'n gylchdaith neu'n unffordd**.

vii. **Datblygu rhwydwaith mwy cynhwysol, trwy greu cyfleoedd mynediad newydd neu wedi'u gwella ar gyfer pobl gydag anghenion arbennig.**

2.16 Monitro

2.16.1 Bydd y ROWIP yn cael ei **fonitro pob dwy flynedd**. Bydd cynnydd yn cael ei fesur gyda phob un o'r amcanion a chatau gweithredu cysylltiedig sydd wedi eu nodi yn adrannau 2.9 i 2.14. Bydd adroddiad cryno yn cael ei baratoi.

Rhan2D – Ymglymiad rhanddeiliaid, gweithredu, adnoddau ac adolygiad

2.17 Sut fydd rhanddeiliaid yn cymryd rhan?

2.17.1 **Ymgynghori** ynglŷn â'r ROWIP drafft yn ymestyn **tros gyfnod o ddeuddeg wythnos**. Roedd hyn **yn gyfle eto i rhanddeiliaid lunio'r cynllun newydd**. Rhoddwyd ystyriaeth i'r ymatebion a gafwyd yn ystod y cyfnod o ymgynghori wrth baratoi fersiwn derfynol y ROWIP.

2.17.2 Cyn gynted ag y bydd y ROWIP wedi ei gwblhau, bydd **gwaith partneriaeth**, lle bynnag y bo modd, yn cael ei ddatblygu er mwyn helpu i weithredu'r cynllun. Bydd **cysylltiad parhaol gyda'r LAF** yn fodd i fuddiannau'r rhanddeiliaid barhau i ddylanwadu ar waith cynnal a chadw a gwella ar y rhwydwaith.

2.17.3 Bydd yr Awdurdodau yn annog **stiwardiaeth a defnyddio cyfrifol** ar y rhwydwaith a byddant yn pwysleisio'r agweddau cadarnhaol ar hawliau tramwy i'r rhanddeiliaid.

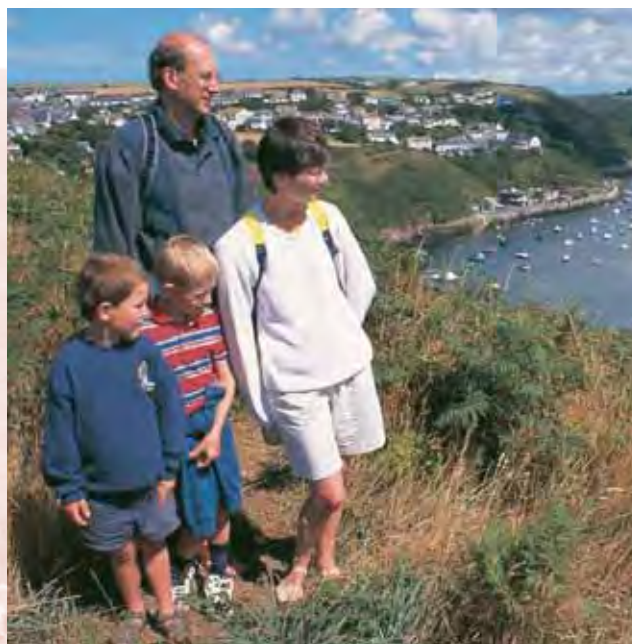
2.18 Sut fydd yr Awdurdodau yn gwneud i'r cynigion yn y ROWIP ddigwydd?

2.18.1 Bydd yr **adnoddau sydd ar gael** i'r Awdurdodau ar gyfer gweithredu yn **penderfynu faint y mae modd ei wneud**. Mae adran 2.18, isod, yn rhoi syniad o'r adnoddau a oedd ar gael i bob Awdurdod ar gyfer gwaith hawliau tramwy yn 2005 / 06 a'r modd y gwariwyd. Mae gwaith gwirfoddol yn gwneud cyfraniad gwerthfawr hefyd i'r gwaith o gynnal a chadw a gwella'r rhwydwaith ac er ei bod yn anodd mesur y cyfraniad hwnnw yn union, y gobaith yw y bydd y sector gwirfoddol yn parhau i gymryd rhan yn y blynyddoedd sydd i ddod.

2.18.2 Mae **llawer o ansicrwydd ynghylch faint o gyllid y gellid ei ddisgwyl** yn y blynyddoedd sydd ar ddod. Fodd bynnag, mae'r amcanion a'r cynlluniau gweithredu ategol yn adrannau 2.9 i 2.14 yn cynnig syniad ynghylch a oes modd gweithredu cynigion y ROWIP gyda'r adnoddau o ran arian a gweithwyr sydd gennym ar hyn o bryd, neu a fyddai angen un ai ail-flaenoriaethu'r adnoddau presennol neu gynllunio buddsoddiad sylweddol newydd, er mwyn eu rhoi ar waith.

2.18.3 Ar gyfer y ddau Awdurdod, **y farn yw nad yw maint y buddsoddiad allanol sydd ar hyn o bryd yn ddigon ar gyfer yr heriau y mae rheoli a gwella rhwydwaith PROW sy'n cynyddu yn eu cynnig**. Os yw **dull gweithredu strategol** i'w roi ar waith, er mwyn elwa i'r eithaf ar y manteision trawsbynciol y mae PROW yn eu cynnig, ni fydd hynny'n digwydd oni bai fod darpariaeth o gyllid ychwanegol.

2.18.4 Un o brif ddibenion y ROWIP yw darganfod **yr hyn y mae angen iddo ddigwydd i'r rhwydwaith yn Sir Benfro** a'r **adnoddau sydd eu hangen er mwyn cyflawni hyn**. Adlewyrchir hyn yn adrannau 2.8 i 2.15 o'r cynllun.

2.18.5 Mae'r **ROWIP** yn bwysig oherwydd ei fod yn **cynnig sail ar gyfer ceisiadau am gyllid yn y dyfodol**. Mae'n debygol y bydd ei ddarpariaethau yn dylanwadu'n sylweddol ar ganlyniad ceisiadau am gyllid grant.

2.19 Pa adnoddau sydd ar gael ar hyn o bryd yn Sir Benfro ar gyfer hawliau tramwy?

2.19.1 Yn y gorffennol, er mwyn gallu bwrw ymlaen o ddifrif, bu'n rhaid i Awdurdod y Parc Cenedlaethol ddibynnu ar **geisiadau am grantiau** i'r ERDF a CCGC er mwyn cyllido rhaglenni gwella. Nid oedd y cronfeydd hyn ar gael ar gyfer gwaith cynnal a chadw na gwaith cyfreithiol. Wedi i'r Ddeddf CROW gyrraedd, mae **cyllid reffeniw** ar gyfer cynnal a chadw PROW wedi cynyddu'n raddol hyd nes ei fod yn **fodd i weithredu rhaglenni cymedrol i wella a chynnal a chadw llwybrau yn y Parc Cenedlaethol**. Mae Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn cynnal a chadw **Llwybr Arfordir Penfro hefyd, ar ran CCGC**, ac mae trefniadau cyllido ar wahân ar gyfer y gwaith hwn.

2.19.2 Yn yr ardal y tu allan i'r Parc Cenedlaethol, **mae CCGC yn cynnig cymorth grant i'r Cyngor Sir, ac mae'r Cyngor yn ariannu hynny'n gyfatebol**. Mae'r Cyngor hefyd yn cyfeirio **cyllid ychwanegol** yn uniongyrchol i waith cynnal a chadw a gwella'r PROW o'i gyllid ei hun.

2.19.3 Cynigir syniad cyffredinol isod o faint y cyllidebau PROW blyneddol ar gyfer Awdurdod y Parc Cenedlaethol a Chyngor Sir Penfro (ffigyrau 2005/06).

Adnoddau

2.19.4 Mae Cynllun Gweithredu'r ROWIP yn nodi y bydd angen buddsoddi £19 miliwn tros gyfnod deng mlynedd y Cynllun er mwyn sicrhau y gweithredir pob amcan. Mae'r ddarpariaeth bresennol o gyllid yn y Bartneriaeth (Cyngor Sir Penfro, Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro, Llywodraeth Cynulliad Cymru a Chyngor Cefn Gwlad Cymru) yn sylweddol is na'r lefel hon. Mae'n dilyn un ai y bydd angen cyllid ychwanegol oddi wrth Lywodraeth Cynulliad Cymru neu y byddai cyflawni'r rhaglen wedi ei gyfyngu a'i flaenoriaethu oddi mewn i'r adnoddau presennol.

2.19.5 Awdurdod y Parc Cenedlaethol:

2.19.5.1 Cyllideb flynyddol 2007/08 ar gyfer rheoli PROW yn Awdurdod y Parc Cenedlaethol oedd £625,000. Dyma ddadansoddiad o'r swm hwn:

		£000'oedd	£000'oedd
Gweithwyr	Costau Rheoli	413	Is-gyfanswm 413
	Costau Cyfreithiol a Gweinyddol	116	Is-gyfanswm 529
Cynnal a Chadw	Y Rhwydwaith Presennol	42	Is-gyfanswm 571
	Y Rhwydwaith Newydd (yn cynnwys gwelliannau)	14	Is-gyfanswm 585
	Y Rhwydwaith Newydd (Cyfalaf)	33	Is-gyfanswm 618
Arall		7	CYFANSWM 625

2.19.5.2 Mae Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn dibynnu ar lafur uniongyrchol er mwyn rheoli'r rhwydwaith, ond mae'r Cyngor Sir yn cyflogi contractwyr a bu goblygiadau yn sgil hyn i'r costau a gyflwynir yn y tablau sydd yn union uwchben ac islaw.

2.19.6 Cyngor Sir Penfro:

2.19.6.1 Cyllideb flynyddol 2007/08 ar gyfer rheoli PROW yn y Cyngor Sir oedd £459,000. Dyma ddadansoddiad o'r swm hwn:

		£000'oedd	£000'oedd
Gweithwyr	Costau Rheoli	67	Is-gyfanswm 67
	Costau Cyfreithiol a Gweinyddol	84	Is-gyfanswm 151
Cynnal a Chadw	Y Rhwydwaith Presennol	60	Is-gyfanswm 211
	Y Rhwydwaith Newydd (yn cynnwys gwelliannau)	123	Is-gyfanswm 334
	Y Rhwydwaith Newydd (Cyfalaf)	50	Is-gyfanswm 384
Arall		75	CYFANSWM 459

2.19.6.2 Gellir ychwanegu at y symiau hyn gyda chymorth grant, er enghraifft oddi wrth CCGC. Cyflogir dau weithiwr i drefnu gwaith cynnal a chadw a gwella, gyda chontractwyr yn gwneud y gwaith corfforol. Cyflogir dau weithiwr a hanner i wneud y gwaith cyfreithiol a gweinyddol sy'n gysylltiedig â PROW.

2.20 Adolygiad o'r cynllun

2.20.1 Bydd yr Awdurdodau yn ystyried y cynnig i **resymoli'r cynllun** gan Lywodraeth Cynulliad Cymru, sydd nawr yn rhagweld **un adrifiad yn unig ar gyfer y ROWIP. Bydd Llywodraeth Cynulliad Cymru**, gyda hyn, **yn cyhoeddi cynigion manwl** ynghylch y modd y bydd disgwyl i Awdurdodau Priffyrdd Lleol gynllunio ar gyfer gwelliannau yn y dyfodol yn rhwydwaith yr hawliau tramwy, y tu hwnt i adrifiad cyntaf y ROWIP. **Bydd yr Awdurdodau yn adolygu eu sefyllfa cyn gynted ag y ceir y cyfarwyddyd hwnnw.**

Atodiad A

Yr hawliau mynediad sy'n gysylltiedig â gwahanol fathau o PROW

- Llwybrau Cerdded – Ffyrdd y mae gan y cyhoedd hawl tramwy arnynt trwy gerdded yn unig.
- Llwybrau Ceffylau – Ffyrdd y mae hawliau tramwy arnynt trwy gerdded, marchogaeth neu arwain ceffyl. Caniateir arwain neu yrru anifeiliaid hefyd mewn rhai achosion. Hefyd, caniateir beiciau pedlo.
- Cilffyrdd sydd Ar Agor i Unrhyw Draffig (BOAT) – hawliau tramwy sydd ar agor i bob math o ddefnyddiwr, yn cynnwys cerbydau a dynnir gan geffyl a cherbydau modur. Defnyddir y rhain yn bennaf, fodd bynnag, i'r un dibenion â llwybrau cerdded a llwybrau ceffylau.
- Cilffyrdd Cyfyngedig – hawliau tramwy gyda hawliau llwybrau ceffylau ynghyd â hawliau i gerbydau heb fodur. Gelwid y rhain gynt yn Ffyrdd a Ddefnyddir fel Llwybrau Cyhoeddus (RUPP). Yn Sir Benfro mae'r rhain yn cael eu hailddosbarthu, ac mae'n debygol mai llwybrau ceffylau fydd y rhan fwyaf ohonynt.

Atodiad B

Asesiad ROWIP A	Adolygiad o gynlluniau a strategaethau perthnasol
Asesiad ROWIP Bi	Asesiad o gyflwr corfforol y rhwydwaith
Asesiad ROWIP Bii	Asesiad ychwanegol o gyflwr corfforol y rhwydwaith, seiliedig ar ddadansoddiad gwahanol o'r ffigyrau sydd ar gael
Asesiad ROWIP C	Asesiad o sefyllfa gyfreithiol y rhwydwaith (cyflwr y map swyddogol a'r datganiad ategol)
Asesiad ROWIP D	Yr adborth cyntaf ynghylch anghenion defnyddwyr
Asesiad ROWIP E	Adborth o'r ymgynghori ynghylch dogfen amlinell ac amserlen ROWIP
Asesiad ROWIP F	Asesiad o lwybrau teithio a llwybrau cyhoeddedig eraill (ar sail data arolwg 2002 gyda rhai diweddariadau)
Asesiad ROWIP G	Seminarau gyda grwpiau rhanddeiliaid yn cynnwys ymarfer mapio rhyngweithiol
Asesiad ROWIP H	Ymgynghori cyhoeddus ynghylch materion hawliau tramwy, trwy gynnwys nifer o gwestiynau mewn holiadur Panel Dinasyddion
Dogfen Gefndir ROWIP I	Canlyniadau blynyddol Rhaglen Cymru ar gyfer Gwella (WPI) (seiliedig ar arolwg hap 5% o'r rhwydwaith) gyda sylw i 'hawster defnyddio'. (Atgynhyrchir canlyniadau ar gyfer 2002/03 i 2004/05).
Dogfen Gefndir ROWIP II	Crynodeb o Arolwg Llwybrau'r Cymunedau Tref a Chymuned, y gofynnwyd amdano gyntaf yn 2002 a gwybodaeth ynghylch a oedd llwybrau ar agor neu ddim ac a oedd arwyddion arnynt y ddau ben. Ni wnaeth pob un o'r Cynghorau Tref a Chymuned y gwaith hwn, ond gwnaeth ambell un ac o ganlyniad arolygwyd 402 o lwybrau tros 262 o gilometrau.
Dogfen Gefndir ROWIP III	Crynodeb o arolwg post Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro o'r defnydd a wneir o'r PROW yn eu hardal, seiliedig ar sampl o 500 o bobl, wedi ei wneud gan gwmni Research and Marketing Cyf yn 2005.
Dogfen Gefndir ROWIP IV	Crynodeb o ran o Arolwg Gwasanaethau Dinesig 2002, wedi ei wneud yn rhan o'r broses Adolygiad Gwasanaeth Gwerth Gorau. Holwyd Cynghorau Tref a Chymuned, ysgolion a'r cyhoedd ynghylch pa mor fodlon oeddent ar wahanol wasanaethau'r Cyngor Sir, yn cynnwys arwyddion a chyflwr llwybrau cerdded a llwybrau ceffylau.
Dogfen Gefndir ROWIP V	Adborth o arolwg o Gynghorau Tref a Chymuned (Awst 2005).
Dogfen Gefndir ROWIP VI	Adroddiad Arolwg Blwch Post y Parc Cenedlaethol 2005 (a elwir hefyd yn Arolwg Llwybrau Gwledig).
Dogfen Gefndir ROWIP VII	Arolwg Electronig o Ddefnyddwyr Llwybrau Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro 2006 (adroddiad Ionawr 2007).
Dogfen Gefndir ROWIP VIII	Arolwg Marchogol, wedi ei wneud gan Gyngor Sir Penfro (gyda Chymorth Cymdeithas Ceffylau Prydain a Chymdeithas Llwybrau Ceffyl a Chilffyrdd Sir Benfro) yn 2006.

Atodiad C

Darnau o Gynlluniau Busnes/Rheoli

Cyngor Sir Penfro – Cynlluniau Corfforaethol a Gwella ar gyfer 2007/08:

Mae'r cynllun hwn yn cofnodi:

'Mae rhagor o Hawliau Tramwy Cyhoeddus yn haws eu defnyddio nawr. Mae canran y llwybrau cerdded ac ati, sy'n haws i'r cyhoedd eu defnyddio, wedi cynyddu o 50% i 63% y llynedd. Hefyd, mae prosiect llwybrau ceffylau yn mynd rhagddo ar hyn o bryd a bydd rhagor o ddatblygiadau yn cael eu cyflawni yn ystod 07 / 08. Yn olaf, gwnaethom gynhyrchu'n ddiweddar Cynllun Gwella Hawliau Tramwy drafft ar gyfer ymgynghori cyhoeddus'.

Yn adran 6.3 'Lle'r ydym yn meddwl ein bod yn cyflawni'n dda', ceir sylwebaeth ynghylch Dangosydd Perfformiad Cynulliad Cenedlaethol Cymru (NAWPI) CTHS/008. Mae hyn yn cofnodi % yr holl ddarnau o lwybrau cerdded a hawliau tramwy eraill sy'n hawdd eu defnyddio. Mae'r sylwebaeth ynglŷn â hyn yn cofnodi'r canlynol:

'Y llynedd roedd angen i ni gyflawni rhagor o welliant o 50% o'r llwybrau cerdded yn rhai hawdd eu defnyddio. Yn 06/07, gwnaethom lwyddo i fwrw ymlaen yn dda gyda'r gwaith hyd at 63% trwy barhau i fuddsoddi a gwella'r arwyddion, sydd bron yn gyflawni chwarterel uchaf'.

Gwelir dadansoddiad mwy manwl isod o'r cyflawni o dan CTHS/008:

2004/05	2005/06				2006/07		2007/08
Gwirioneddol	Gwirioneddol	Cymru	Chwarterel Uchaf	Cyfartaledd Lloegr	Targed	Gwirioneddol	Targed
44.7%	50%	41%	66%	74.6%	57%	63%	65%

Cynllun Rheoli Parc Cenedlaethol Drafft APCAP ar gyfer 2008 i 2012

Mae paragraff 6.4.11 o Gynllun Rheoli drafft y Parc Cenedlaethol ar gyfer 2008 i 2012 yn dweud:

'Gellir a dylid defnyddio'r Parc Cenedlaethol gan bob rhan o'r gymdeithas. Dylai'r partneriaid sicrhau bod amrywiaeth fawr o bobl yn ymwybodol o'r cyfleoedd adloniadol a'r manteision cysylltiedig y mae'r Parc Cenedlaethol yn eu cynnig ac nad yw rhwystrau diangen yn eu hatal rhag cymryd rhan mewn gweithgareddau priodol'.

Gwelir polisi MPI4 y Cynllun Rheoli drafft isod:

'Gwella mynediad i gyfleoedd adloniadol yn y Parc Cenedlaethol ar gyfer pob rhan o'r boblogaeth trwy weithio gyda phartneriaid i symud y rhwystrau a amlygwyd.'

Mae paragraff 6.4.12 yn ymhelaethu fel hyn ar y mater:

'Er bod llawer wedi ei wneud i wella'r mynediad ar gyfer pawb, mae'r rhestr ganlynol yn amlygu materion a allai barhau i fod yn rhwystr i rai: diffyg ymwybyddiaeth (ddim yn gwybod am yr hyn sy'n bosibl / are gael); rhwystrau corfforol; cymdeithasol a diwylliannol; rhwystr oed (yr ifanc a'r hen); cyfyngiad amser; gofalu am blant neu ddibynyddion; rhwystr seicolegol; diffyg ymddiried / dal dig yn erbyn awdurdod neu gyfarwyddyd; rhwystr cymdeithasol; rhwystr ieithyddol; rhwystr oherwydd trafndiaeth; diffyg arian; pryderon ynghylch diogelwch. Mae llawer o enghreifftiau o arferion da mewn perthynas â phob un o'r materion penodol hyn.'

Atodiad D

Asesiad Amgylcheddol Strategol – Adroddiad Sgrinio

Teitl y cynllun/rhaglen	Cynllun Gwella Hawliau Tramwy ar gyfer Sir Benfro
Diben y cynllun	Dynodi, blaenoriaethu a chynllunio ar gyfer gwelliannau yn rhwydwaith yr hawliau tramwy yn Sir Benfro.
Beth symbylodd y cynllun (e.e. darpariaethau deddfwriaethol, rheoleiddiol neu weinyddol)?	Deddfwriaeth – gofynnol o dan Adrannau 60 a 61 o Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000
Testun y cynllun (e.e. trafndiaeth)	Hawliau Tramwy Cyhoeddus a materion cysylltiedig sy'n ymwneud â mynediad i gefn gwlad a'r arfordir
Y cyfnod o dan sylw gan y cynllun	2007 i 2017
Amllder diweddariadau'r cynllun	Mae'n gynllun un adrifad
Arwynebedd y cynllun (e.e. cilometrau sgwâr)	1,650 cil sg
Crynodeb o natur/cynnwys y cynllun	Mae'r cynllun yn dynodi, blaenoriaethu a chynllunio ar gyfer gwelliannau yn rhwydwaith yr hawliau tramwy yn Sir Benfro. Mae'n rhoi sylw hefyd i'r angen i wella cyfleoedd mynediad ar gyfer grwpiau gydag anghenion arbennig.
Dyddiad sgrinio	25ain Ionawr 2008
Manylion cysylltu'r prif swyddog	Stephen Hurr (Cyngor Sir Penfro) Ffôn 01437 764551 Anthony Richards (Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro) Ffôn 0845 345 7275
Angen SEA - Oes / Nac oes?	Nac oes

Nod y ddogfen hon yw sgrinio cynlluniau a rhaglenni er mwyn sefydlu a oes angen asesiad er mwyn cydymffurfio â Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol Cynlluniau a Rhaglenni 2004 (SI 1656 W170). Mae'r Awdurdodau Cyfrifol wedi ystyried y meini prawf sydd wedi eu cynnwys yn Atodiad 1 o'r rheoliadau fel y maent wedi eu rhestru isod ac wedi dod i'r casgliad nad yw'n debygol y bydd cynhyrchu'r Cynllun Gwella Hawliau Tramwy ar gyfer Sir Benfro yn effeithio'n sylweddol ar yr amgylchedd ac na fydd rhaid cynnal Asesiad Amgylcheddol Strategol arno yn unol â Chyfarwyddeb Ewropeaidd 2001/42/EC (y Gyfarwyddeb SEA).

Mae Adran 1 yn sefydlu a yw'r cynllun neu'r rhaglen yn berthnasol o dan y Gyfarwyddeb SEA. Mae Adran 2 yn caniatáu disgrifiad o'r effeithiau sylweddol sy'n debygol.

Ar y tudalennau canlynol mae manylion penderfyniad yr Awdurdodau ynghylch pob un o'r meini prawf datganedig.

ADRAN 1: Meini prawf ar gyfer sefydlu a yw'r ddogfen yn gynllun neu'n rhaglen o dan reoliadau SEA.	Sylwadau Cyngor Sir Penfro ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro:
1.) Mae'r cynllun neu'r rhaglen (PP) yn cael ei baratoi neu ei fabwysiadu gan awdurdod ar lefel genedlaethol, ranbarthol neu leol NEU wedi ei baratoi gan awdurdod ar gyfer ei fabwysiadu trwy weithdrefn ddeddfwriaethol gan Senedd neu Lywodraeth (2.1.a a 2.1.b).	Mae'r Cynllun Gwella Hawliau Tramwy ar gyfer Sir Benfro (ROWIP) wedi ei baratoi gan Gyngor Sir Penfro (CSP) ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro (APCAP) a bydd y ddau Awdurdod yn ei fabwysiadu.
2.) Mae'r PP yn ofynnol gan ddarpariaethau deddfwriaethol, rheoleiddiol neu weinyddol (2.1.c).	Ydyw – Adrannau 60 a 61 o Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000
3.) Dechreuwyd paratoi'r PP ar neu wedi'r 21/7/2004 (5.1.a).	Naddo
4.) Dechreuwyd paratoi'r PP cyn y 21/7/2004 a bydd yn cael ei fabwysiadu neu ei gyflwyno i weithdrefn ddeddfwriaethol wedi'r 22/7/2006 (6.1.a).	Do
5.) Mae'r PP ar gyfer amaethyddiaeth, coedwigaeth, pysgodfeydd, ynni, diwydiant, trafnidiaeth, rheoli gwastraff, rheoli dŵr, telegyfathrebu, twristiaeth, cynllunio gwlad a thref neu ddefnyddio tir (5.2.a) ac mae'n gosod y fframwaith ar gyfer caniatáu datblygu prosiectau yn y dyfodol a restrir yn Atodiad I neu II o Gyfarwyddeb y Cyngor 97/11/EC (sy'n newid Cyfarwyddeb y Cyngor 85/337/EEC) (5.2.b).	Nac ydyw – mae'r ROWIP yn ymwneud â Hawliau Tramwy Cyhoeddus a nifer o faterion gyda chysylltiad agos sy'n berthnasol i fynediad i gefn gwlad ac arfordir. Mae cysylltiadau yn gallu digwydd gyda rhai o'r materion a restrir; fel amaethyddiaeth, twristiaeth a defnyddio tir ond nid yw'n benodol yn gynllun ar gyfer unrhyw un o'r gweithgareddau hyn. Mae'r ROWIP yn gosod y cyd-destun strategol ar gyfer cynnal a chadw a gwella rhwydwaith yr hawliau tramwy yn Sir Benfro.
6.) Cadarnheir y bydd ar y PP, oherwydd ei effeithiau tebygol ar safleoedd, angen asesiad yn unol â'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd (5.3).	Nid yw'n debygol y bydd y ROWIP ohono'i hun yn effeithio'n sylweddol ar safleoedd, er y bydd yn cynnig cyd-destun ar gyfer cynigion manwl a allai effeithio yn y fath fodd. Mae 19 o ardaloedd gwarchodedig Ewropeaidd yn, yn rhannol oddi mewn ac ar bwys Sir Benfro (14 SAC a 5 SPA). Nid ydym yn meddwl bod angen asesiad ar y cynllun hwn yn unol â'r Gyfarwyddeb Cynefinoedd.
7.) A yw'r PP yn gosod y fframwaith ar gyfer caniatáu datblygu prosiectau yn y dyfodol (5.4.b)?	Mae'r ROWIP yn gosod fframwaith ar gyfer rheoli a gwella rhwydwaith yr hawliau tramwy yn Sir Benfro. Mae cyfundrefn ddeddfwriaethol arbennig ar gyfer hawliau tramwy.
8.) A yw'r PP yn pennu defnyddio ardaloedd bychain ar lefel leol, NEU a yw'n addasiad bach o PP yn rhwym wrth Erth 3.2 (lle mae'r Aelod Wladwriaethau yn penderfynu ei bod yn debygol y byddant yn effeithio'n sylweddol ar yr amgylchedd)?	Yn eu hanfod, mae hawliau tramwy yn gul a llinellol ac mae eu heffeithiau yn tueddu i fod yn lleol dros ben.

9.) Ai unig ddiben y PP yw gwasanaethu amddiffyniad cenedlaethol neu argyfwng sifil, NEU a yw'n cael ei gydariannu trwy gronfeydd strwythurol neu raglenni EAGGF?	Mae elfen ariannol i'r ROWIP.
ADRAN 2: Meini prawf ar gyfer sefydlu arwyddocâd tebygol yr effeithiau ar yr amgylchedd.	Sylwadau
8.) Asesu a yw'n debygol y bydd y PP yn effeithio'n sylweddol ar yr amgylchedd (5.4.c).	Mae'r meini prawf ar gyfer asesu effeithiau amgylcheddol sylweddol wedi eu rhestru yn Atodiad I o'r Rheoliadau y mae sylw iddynt isod.
9.) Nodweddion y PP mewn perthynas ag: (a) I ba raddau y mae'r PP yn gosod fframwaith ar gyfer prosiectau a gweithgareddau eraill, un ai mewn perthynas â lleoliad, natur, maint ac amodau gweithredu neu drwy ddyrannu adnoddau. (b) I ba raddau y mae'r PP yn dylanwadu ar gynlluniau a rhaglenni eraill yn cynnwys y rhai mewn hierarchaeth. (c) Pa mor berthnasol yw'r PP ar gyfer integreiddio ystyriaethau amgylcheddol yn arbennig gyda golwg ar hyrwyddo datblygu cynaliadwy. (d) Problemau amgylcheddol perthnasol i'r PP. (e) Pa mor berthnasol yw'r PP ar gyfer gweithredu deddfwriaeth Gymunedol ar gyfer yr amgylchedd.	a) Mae'r ROWIP yn ddogfen strategol sy'n gosod fframwaith ar gyfer cynllunio'r gwaith o gynnal a chadw a gwella rhwydwaith yr hawliau tramy (ac felly gweithgareddau a phrosiectau wedi'u dynodi). Bydd goblygiadau o ran dyrannu adnoddau a gofodol yn deillio o'i weithredu. b) Yn bennaf, bydd y ROWIP yn ddylanwad ar gynlluniau busnes manwl y ddau Awdurdod. Efallai y bydd ganddo ddylanwadau digwyddol llai ar gynlluniau a rhaglenni eraill. c) Bydd gweithredu'r ROWIP yn dylanwadu ar amgylchedd y Sir. Mae gweledigaeth y ROWIP yn mynegi'n bendant mai'r bwriad yw cynnig cyfleoedd cynaliadwy o'r radd flaenaf i gyrraedd cefn gwlad ac arfordir Sir Benfro. Mae'r cynllun drwyddo yn ategu'r nod hwn. d) Mae'r ROWIP yn ymwneud yn ei hanfod â gwella'r mynediad i arfordir a chefn gwlad Sir Benfro. Mae'n ceisio gwneud hyn mewn modd cynaliadwy. e) Nid yw'r ROWIP yn gynllun gyda'r prif nod o weithredu deddfwriaeth Gymunedol ar gyfer yr amgylchedd. Fodd bynnag, mae ochr amgylcheddol i'w ddarpariaethau a'i weledigaeth yw darparu cyfleoedd cynaliadwy i gyrraedd cefn gwlad ac arfordir Sir Benfro.

10.) Nodweddion yr effeithiau a'r ardal y effeithir arni yn ôl pob tebyg, gyda sylw i:	
(a) Tebygolrwydd, parhad, amlder a gwrthdroadwydd yr effeithiau. (b) Natur gronol yr effeithiau. (c) Natur drawsffiniol yr effeithiau. (d) Y peryglon i iechyd pobl neu'r amgylchedd. (e) Maint ac ehangder yr effeithiau (arwynebedd daearyddol a maint y boblogaeth y mae'n debygol yr effeithir arnynt).	a) Mae'n annhebygol y byddai'r ROWIP yn creu effeithiau sylweddol ar yr amgylchedd, er y gallai gweithredu'r cynigion sy'n deillio o'i ddarpariaethau cyffredinol greu effeithiau lleol. Mae'r cynllun yn parhau am 10 mlynedd. Gallai amlder y gweithgarwch amrywio'n fawr, o welliannau un adrifad i waith cynnal a chadw rheolaidd (fel torri gwair). Gall creu cyfleoedd mynediad ddigwydd fel arfer heb amharu'n sylweddol yn y pen draw ar yr amgylchedd ac yn aml mae modd gwrthdroi effeithiau dros dro os dilynir y gweithdrefnau cywir. b) Mae'n annhebygol y byddai'r ROWIP yn creu effeithiau negyddol cronol o unrhyw bwys. Bydd effeithiau amgylcheddol y gwaith o gynnal a chadw a gwella rhwydwaith yr hawliau tramwy yn gyffredinol yn rhai lleol a bydd rhai ohonynt dros dro. c) Bydd effeithiau gweithredu'r ROWIP yn rhai lleol ac er y gallai effeithiau bach ddigwydd (rhai llesol efallai) i siroedd cyfagos (Sir Gaerfyrddin a Cheredigion) mae'n annhebygol iawn y gellid effeithio'n sylweddol ar wledydd eraill sy'n aelodau o'r UE. d) Mae mynd â chŵn am dro ar rwydwaith yr hawliau tramwy yn gallu, mewn rhai amgylchiadau, amharu ar yr amgylchedd. Mae'r ROWIP yn cynnwys amcanion i leihau effeithiau negyddol o'r fath. Yn fwy cyffredinol, gallai defnyddio rhwydwaith yr hawliau tramwy mewn modd amhriodol beryglu iechyd pobl a pheri niwed i'r amgylchedd. Mae'r ROWIP yn annog defnyddio'r rhwydwaith yn gyfrifol. e) Mae rhwydwaith yr hawliau tramwy yn ymestyn ar hyn o bryd tros 2,352 o gilometrau ac mae wedi ei ddosbarthu ledled y l, 650 o gilometrau sgwâr sydd gan y Sir. Yn yr ardal hon mae oddeutu 114,000 o bobl yn byw (Cyfrifiad, 2001), y gellir ychwanegu atynt niferoedd sylweddol o ymwelwyr. Efallai y bydd effeithiau gofodol y tu hwnt i ffiniau'r Sir os bydd cynlluniau trawsffiniol yn cael eu gweithredu. Mae'r Awdurdodau o'r farn mai cadarnhaol yn bennaf fydd gweithredu'r ROWIP.

(f) Yn debygol o effeithio ar werth a natur fregus yr ardal oherwydd:	f) Mae tirwedd Sir Benfro yn cynnwys arfordir hir a chefn gwlad eang a thu hwnt o amrywiol yn cynnwys bryniau agored, dyffrynnoedd, iseldir gyda ffermio dwys, coetiroedd ac afonydd ac aberoedd diarffordd gyda choed ar eu glannau. Mae trefi a diwydiant wedi datblygu hefyd yn enwedig yn Aberdaugleddau a'r aber cyfagos, yn Hwlfordd ac yn Abergwaun ac Wdig. O ran yr amgylchedd, mae gan Sir Benfro gynefinoedd a rhywogaethau amrywiol a hynod werthfawr. Nid oes disgwyl y bydd y ROWIP yn amharu'n sylweddol ar dirwedd nac ar fioamrywiaeth.
(i) nodweddion naturiol arbennig neu dreftadaeth ddiwylliannol or cultural heritage;	(i) Mae gan Sir Benfro nifer fawr o safleoedd neilltuedig, yn cynnwys nifer o safleoedd Ewropeaidd wedi eu neilltuo oherwydd eu cynefinoedd a'u rhywogaethau (SAC, SPA, MNR, ac ati) a rhagor eto o safleoedd ac ardaloedd o bwys cenedlaethol, yn cynnwys llawer o Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig, Adeiladau Rhestredig, Henebion Rhestredig, Parciau a Gerddi Hanesyddol, Ardaloedd Cadwraeth a Mentrau Treftadaeth Tirlun. Gyda'i gilydd, mae'r rhain yn cyfrannu at nodweddion naturiol arbennig a threftadaeth ddiwylliannol yr ardal y mae angen eu diogelu a'u gwella. Nid oes disgwyl y bydd y ROWIP yn amharu'n sylweddol ar yr un o'r rhain.
(ii) yn mynd y tu hwnt i safonau ansawdd amgylcheddol neu gyfyngu ar werthoedd; a	(ii) Mae hyn yn brin iawn ar y cyfan, ond mae'n annhebygol y bydd unrhyw weithredu yn sgil y ROWIP yn amharu'n sylweddol ar unrhyw safleoedd sydd wedi eu neilltuo neu'n fwy cyffredinol ar ansawdd un ai dirweddau neu fioamrywiaeth yn y Sir.
(iii) Defnyddio tir yn ddwys.	(iii) Ni fydd unrhyw gynigion yn cael eu gweithredu o ganlyniad i'r ROWIP y gellid eu hystyried yn ddefnyddio tir yn ddwys. Bydd ei effaith ar yr amgylchedd yn gyffredinol yn lleol ac o faint ac arwyddocad cymedrol.

(g) Yr effeithiau ar ardaloedd neu dirweddau y mae ganddynt statws diogelwch cydnabyddedig cenedlaethol, cymunedol neu ryngwladol.	g) Nid yw'n debygol y bydd y ROWIP yn effeithio'n sylweddol ar dirweddau y mae ganddynt statws diogelwch cydnabyddedig cenedlaethol, cymunedol neu ryngwladol. Y dosbarthiad pwysicaf o ran tirwedd yw Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro ac mae nifer hefyd o dirweddau hanesyddol wedi eu neilltuo yn y Sir. Er y bydd y ROWIP yn hwyluso mynediad cynaliadwy i'r ardaloedd hyn a thrwyddyt, nid yw'n debygol y bydd yn amharu'n sylweddol yn yr ardaloedd sydd wedi'u neilltuo nac yn fwy cyffredinol ledled Sir Benfro i gyd.
---	---

ADRAN 3:Ymgynghori	
Derbyniwyd yr awgrym y dylid sgrinio'r ROWIP am SEA yn dilyn yr ymgynghori ynglŷn â'r cynllun drafft yn 2007. Oherwydd hynny, nid yw'r broses ymgynghori sy'n ofynnol gyda'r sefydliadau sydd wedi eu rhestru isod wedi ei dilyn. Fodd bynnag, ymgynghorwyd â thri o'r pedwar sefydliad yn ystod gwahanol gyfnodau o broses baratoi'r cynllun a chyflwynodd dau ohonynt ymatebion manwl i'r cynllun drafft.	
Ymgynghoreion	Sylwadau
Cadw	Ni fu unrhyw ymgynghori gyda hwy. Fodd bynnag, nid yw'n debygol y bydd y ROWIP yn amharu ar unrhyw adeiladau rhestredig neu Ardaloedd Cadwraeth ac yn fwy cyffredinol nid yw'n ceisio rhoi sylw i faterion sy'n ymwneud â'r amgylchedd adeiledig hanesyddol.
Cyngor Cefn Gwlad Cymru	Ymgynghorwyd â hwy trwy gydol proses y ROWIP. Cafwyd sylwadau manwl ganddynt ynglŷn â'r ROWIP drafft y mae'r Awdurdodau, gan fwyaf, wedi ymateb iddynt yn y modd y gofynnwyd amdano.
Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru	Ymgynghorwyd â hwy ynglŷn â'r ROWIP drafft. Cafwyd sylwadau manwl ganddynt ynglŷn â'r ROWIP drafft y mae'r Awdurdodau, gan fwyaf, wedi ymateb iddynt yn y modd y gofynnwyd amdano.
Llywodraeth Cynulliad Cymru	Ymgynghorwyd â hwy ynglŷn â'r ROWIP drafft. Cafwyd cydnabyddiaeth ganddynt eu bod wedi derbyn y ddogfen ond ni chafwyd unrhyw sylw pellach.